

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

LISTOPAD 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

W październiku na skutek obniżenia wskaźnika potencjalnego popytu pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej, mimo że wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł do 101,5 punktu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wyniósł 101,0 punktu. Wprawdzie był on niższy niż w poprzednich 2 miesiącach, ale nadal był wyraźnie wyższy w porównaniu z pierwszym półroczem br. i wyższy niż przed rokiem. Znaczny spadek wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu był wynikiem sezonowego spadku indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz obniżenia dynamiki eksportu, a także, chociaż w mniejszym stopniu relatywnego drożenia żywności. Zapowiada to pojawienie się bariery popytu, co powinno hamować dalszy wzrost cen skupu. Wyrównany wskaźnik nożyc cen wzrósł w październiku do 101,5 punktu na skutek dynamicznego wzrostu cen zbóż. Towarzyszyły temu spadki cen skupu żywca wieprzowego i drobiu, oraz ziemniaków oraz sezonowy wzrost cen skupu mleka. W sumie podwyżki cen skupu surowców rolniczych przeważały nad spadkami. Wyrównany wskaźnik zmian cen skupu wzrósł więc do 101,7 punktu. Towarzyszył temu umiarkowany wzrost cen detalicznych środków produkcji, który od wielu miesięcy utrzymuje się na poziomie 100,2 punktu. Spadki cen produktów zwierzęcych w warunkach dynamicznego wzrostu cen zbóż sygnalizują nadchodzącą destabilizację zwłaszcza rynków produktów zbożochłonnych do jakich zaliczamy żywca wieprzowego, drób i jaja. Wprawdzie wzrost dochodów konsumentów i widoczna poprawa sytuacji na rynku pracy może zapobiec spadkowi spożycia żywności, ale może ograniczyć wzrost popytu na żywność. Dotychczasowy wzrost cen skupu z nadwyżką skompensował umiarkowane przyrosty cen środków produkcji. Skumulowany wskaźnik nożyc cen w okresie od stycznia do października 2006 r. przekroczył 105 punktów. W następnych miesiącach należy oczekiwać utrzymania się dobrej koniunktury w rolnictwie.

Po dynamicznym wzroście cen zbóż i ich przetworów na wszystkich poziomach, w październiku nastąpiło pewne uspokojenie rynku pod wpływem uruchomienia sprzedaży z zapasów interwencyjnych. Wobec dużego niedoboru zbóż z bieżą-

cej produkcji dalszy rozwój cen zależny będzie od cen zbóż importowanych. Na Węgrzech w końcu października wynosiły one 113 EUR/tonę.

Spadają ceny żywca wieprzowego. Utrzymania spadkowych tendencji można spodziewać się co najmniej do końca roku. Rozwój eksportu do innych krajów członkowskich może złagodzić głębokość spadku cen skupu żywca wieprzowego. Jednakże znaczne pogorszenie opłacalności chowu trzody chlewnej jest nieuniknione wobec rosnących cen zbóż.

Rynek drobiu ciągle jest nieustabilizowany. Znaczne wahania cen zwłaszcza na poziomie zbytu i w mniejszym stopniu detalu, wskazują, że mają one swoje źródło w zmiennym eksporcie. Przy wysokiej dynamice produkcji oraz nasyconym rynku nawet niewielkie wahnięcia eksportu powodują znaczne ruchy cen. Znaczne różnice cen między Polską a krajami członkowskimi UE powinny stymulować eksport. Jednakże przyspieszenie dynamiki wzrostu cen pasz przemysłowych, które dotychczas utrzymywały się na niskim poziomie zapowiada utrzymanie się trudnej sytuacji producentów drobiu w perspektywie najbliższych miesięcy.

Na rynku mleka utrzymują się słabe tendencje spadkowe skupu mleka. Tymczasem kwota hurtowa na sezon 2006/07 zwiększona została do 9141 tys. ton, co umożliwi około 1,5% wzrost skupu mleka w porównaniu z rokiem ubiegłym. Pełne wykorzystanie kwoty wymaga odwrócenia tendencji spadkowych i wzrostu skupu mleka w IV kwartale br. oraz w I kwartale 2007 r. Czy tak się stanie zależy będzie nie tylko od cen skupu, ale także od sprawnego przepływu informacji między podmiotami skupującymi i rolnikami.

Poprawiają się relacje cen skupu oraz cen detalicznych środków produkcji. Przy wzroście dopływu gotówki w gospodarstwach należy oczekiwać ożywienia popytu na środki produkcji, zwłaszcza inwestycyjne.

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

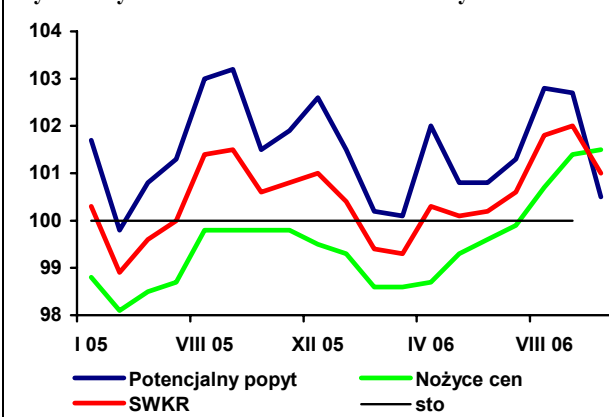
Wyszczególnienie	X 06	IX 06	VIII 06	VII 06	VI 06	V 05	X 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,0	102,0	101,8	100,6	100,2	100,1	100,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,5	102,7	102,8	101,3	100,8	100,8	101,5
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,5	101,4	100,7	99,9	99,6	99,3	99,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,7	101,6	100,9	100,1	99,8	99,5	100,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,1	100,2	100,2	100,0	99,8	99,9	100,4
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,9	100,6	101,3	98,9	98,9	100,2	100,3
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,0	103,2	103,4	101,5	100,9	100,1	100,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

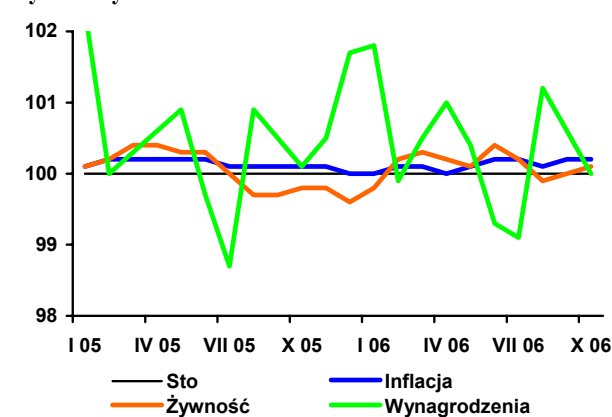
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

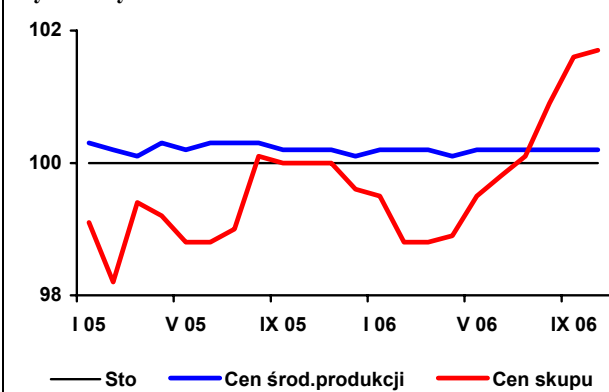
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

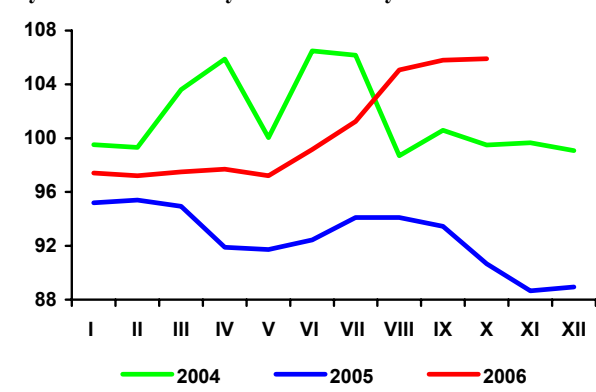
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

W obecnym sezonie sytuacja podaży-popytu na rynku zbóż kształtuje się inaczej niż w dwóch poprzednich sezonach. Ze względu na niskie zbiory, ograniczona jest podaż zbóż krajowych, co powoduje, że ceny zbóż i ich przetworów są wysokie i będą prawdopodobnie jeszcze wzrastać.

Według wstępnych danych produkcja zbóż w 2006 r. w Polsce była niższa niż w roku poprzednim i wyniosła ok. 22,0 mln ton wobec 26,9 mln ton w 2005 r. tzn. ok. 18% mniej. Na obniżenie wysokości zbiorów wpłynął długotrwały brak opadów w czerwcu i lipcu br. Powierzchnia zasiewów zbóż była o ok. 2,5% wyższa niż w sezonie 2004/05.

W obecnym sezonie niższy jest skup zbóż. Od początku lipca 2006 r. skupiono nieco poniżej 2,0 mln ton zbóż, tzn. o 18,5% mniej niż przed rokiem. Skup pszenicy i żyta był niższy odpowiednio o 17 i 29%. Ceny skupu zbóż systematycznie wzrastają. We wrześniu 2006 r. cena skupu pszenicy była o 13,5% wyższa niż w sierpniu a o 38,6% w porównaniu z wrześniem 2005 r. Cena skupu żyta zwiększyła się odpowiednio o 18,6 i 56,6%, natomiast kukurydzy o 13,1 i 30,5%. W mniejszym stopniu wzrosły ceny skupu jęczmienia. Wzrastają także ceny targowiskowe. We wrześniu były one o 8-17% wyższe w porównaniu z sierpniem. Najbardziej zdrożało żyto.

We wrześniu obniżyła się produkcja mąki w dużych zakładach. O 7% mniejsza była produkcja mąki pszennej, a żytniej spadła aż o 18%, wyższa niż w lipcu była produkcja makaronu. W trzech pierwszych miesiącach sezonu 2006/07 wyprodukowano o 13% więcej mąki pszennej i 11% więcej makaronu niż przed rokiem. W tym samym okresie produkcja mąki żytniej spadła o 10%. Relatywnie wysoka jest produkcja pieczywa, którego w sierpniu i lipcu 2006 r. wytworzono o 7% więcej niż przed rokiem.

Pomimo niskich zbiorów w sierpniu wywieziono z kraju relatywnie dużo zbóż. Głównym eksportowanym zbożem była pszenica (97,7 tys. ton), którą kierowano na rynki krajów rozwijających się (Kuba, Algieria, Oman, ZEA, Tanzania), a także do Niemiec i Hiszpanii. Jęczmień był lokowany przede wszystkim na rynku niemieckim i holenderskim. Niski w porównaniu z poprzednim sezonem był eksport żyta i kukurydzy. Do kraju sprowadzano więcej pszenicy niż przed rokiem, która pochodziła z Argentyny oraz z krajów UE-10 i Niemiec. Niski był import pozostałych zbóż.

Mniejszy w porównaniu z czerwcem był eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż. O ponad połowę spadł wywóz mąki. Wyższy niż w czerwcu był eksport ziarna obrobionego inaczej.

Produkty pierwotnego przetwórstwa wywożono z Polski do Niemiec, Wielkiej Brytanii, na Litwę, a także na Białoruś i do USA. W imporcie nastąpił spadek przywozu mąki oraz kasz, grysików i granulek. Wyższy niż w czerwcu był przywóz ziarna obrobionego inaczej oraz słodu.

Obroty produktami pierwotnego przetwórstwa zbóż uległy w sierpniu dalszemu obniżeniu. Spadł eksport mąki pszennej, natomiast pozostałych mąk wywieziono śladowe ilości. Nie zmienił się eksport kasz, grysików i granulek, spadł natomiast eksport ziarna obrobionego w inny sposób. Zwiększył się eksport słodu. Mniejsze były także obroty w imporcie. Podobnie jak w przypadku eksportu, import słodu był w sierpniu nieznacznie wyższy niż w lipcu. Sprowadzano go głównie z Czech i Słowacji.

Nie było większych zmian w obrotach produktami wtórnego przetwórstwa zbóż. Wzrósł eksport wyrobów uzyskiwanych ze spęczniania i prażenia zbóż, niższy był natomiast eksport pieczywa, który spada od marca 2006 r., ale nadal jest relatywnie wysoki. Po stronie importu zaobserwowano zwiększenie obrotów – najbardziej wyrobów uzyskiwanych ze spęczniania i prażenia ziarna. Głównymi odbiorcami i eksporterami do Polski produktów wtórnego przetwórstwa zbóż są kraje UE. Znaczne ilości eksportuje się także do Rosji i Rumunii, a sprowadza z Wietnamu, Bułgarii i Ukrainy.

Wrzesień był miesiącem znacznego wzrostu cen przetworów zbożowych. W mniejszym stopniu zwiększyły się ceny kaszy jęczmiennej, natomiast ceny mąki i chleba były wyższe o kilkanaście groszy na kilogramie. Wzrost obejmował zarówno ceny producenta, jak i detaliczne. Zmiany cen spowodowały także wzrost marży detalicznej na chlebie, natomiast marża na mące była niższa niż w poprzednich miesiącach.

We wrześniu obserwowano także wzrost cen podstawowych pasz. Zwiększyły się one w porównaniu z sierpniem średnio o 0,5-1,5%, jedynie cena mieszanki DKA-Starter była bardziej, bo o prawie 19% wyższa. W kolejnych miesiącach ceny pasz będą nadal wzrastać, ale skala wzrostu będzie mniejsza niż w przypadku cen zbóż. Będzie to wpływać na poprawę relacji cen pasz do cen zbóż. Poprawiać się także będzie relacja cen skupu drobiu i trzody do cen pasz. Na mniejszy niż w przypadku zbóż wzrost cen pasz wpływają niskie ceny stosowanych w produkcji pasz surowców wysokobiałkowych. Ceny tych surowców nie powinny w najbliższym okresie rosnąć, ponieważ przewiduje się ich wysokie zbiory na świecie.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004	471,9	351,7	441,8	489,1	590,8	444,0	510,7	439,9
2005	366,9	276,4	351,2	373,4	454,9	346,7	427,1	370,2
2006 I-VI	395,6	347,5			451,1	362,0	429,9	374,8
2005 VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7
V	410,9	362,5	428,4	383,1	455,5	375,4	434,1	379,4
VI	419,0	342,6	443,5	387,8	463,3	373,2	439,8	392,0
VII	408,2	316,9	451,4	367,4	468,3	377,8	444,5	397,3
VIII	435,1	358,8	464,6	390,4	512,8	408,5	478,4	426,0
IX	493,8	425,6	525,6	410,9	580,7	476,8	522,8	462,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2005 I-XII	2 776,0	393,4	3 813,8
VII 2004 – VI 2005	4 003,0	715,2	5 460,4
VII 2005 – VI 2006	3 031,3	378,9	4 483,1
2005 VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1 288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,6	30,1	395,4
III	313,9	34,7	408,5
IV	223,1	30,5	294,1
V	277,4	37,4	374,2
VI	203,1	23,0	273,6
VII	211,6	37,9	328,1
VIII	569,8	95,1	841,8
IX	649,6	69,9	826,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1548,5	129,2	656,2	99,8
2005 VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	125,5	10,1	56,5	9,2
XI	135,5	11,3	54,1	9,6
XII	120,3	10,2	56,8	7,5
2006 I	146,7	10,7	56,3	7,7
II	140,9	10,4	54,3	8,8
III	163,3	10,8	60,7	9,5
IV	135,1	8,5	58,2	7,7
V	137,4	9,9	60,6	8,7
VI	137,6	8,7	59,3	8,7
VII	144,5	9,3	58,6	7,8
VIII	160,5	10,0	59,9	8,4
IX	150,0	8,2	.	9,5

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenvica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenvżyto	Pszenvica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenvżyto
2005 I-XII	454,8	371,3	124,5	269,9	99,3	249,7	2,6	85,3	21,2	5,4
2005 I-VI	35,1	116,8	8,0	55,6	14,0	148,9	0,8	54,6	13,0	4,0
2006 I-VI	140,9	11,8	3,7	154,9	13,2	130,6	5,7	14,4	22,2	5,3
2005/2006	560,6	266,3	120,2	369,2	98,5	231,4	7,5	45,1	30,4	6,7
2005 VII	47,9	27,7	24,9	35,2	6,1	17,2	0,4	10,3	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,6	6,6	26,9	0,1	6,2	1,2	0,2
IX	85,8	71,1	21,9	11,9	8,9	14,6	0,7	7,5	1,2	0,1
X	143,3	59,3	33,3	14,4	16,6	12,5	0,2	3,0	1,1	0,2
XI	42,6	30,4	9,7	80,9	28,1	13,0	0,2	3,2	1,4	0,2
XII	76,6	19,1	11,4	45,3	19,0	16,6	0,2	0,5	2,2	0,2
2006 I	39,1	4,5	1,2	50,3	9,4	22,1	0,5	1,5	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	17,1	1,3	1,7	2,8	1,7
III	23,4	1,5	0,9	19,9	1,8	19,2	2,6	2,1	5,4	0,7
IV	9,3	0,7	0,6	16,8	0,6	27,4	0,7	1,8	2,1	1,2
V	28,7	1,5	0,4	16,2	0,3	27,3	0,4	0,6	4,5	1,1
VI	6,1	2,5	0,2	21,6	0,3	17,5	0,2	6,7	5,7	0,4
VII	11,6	4,8	9,4	26,2	1,5	19,0	0,2	18,2	2,2	0,1
VIII	97,7	7,7	10,6	4,6	5,8	37,1	0,6	4,9	0,8	0,1

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2005 I-XII	15,3	1,5	4,7	5,8	17,7	37,1	19,1	41,3	30,9	184,9
2005 I-VI	5,3	0,4	1,8	1,1	17,7	18,5	9,3	21,7	14,7	97,4
2006 I-VI	7,8	1,8	2,5	0,5	5,5	17,3	9,6	16,1	17,6	100,1
2005/2006	17,8	2,9	5,4	5,2	5,5	35,9	19,4	35,7	33,8	187,6
2005 VII	1,0	0,1	0,3	0,1	0,0	3,2	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	1,9	0,1	0,7	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,2
IX	1,6	0,1	0,7	0,5	0,0	3,7	1,4	3,3	0,7	12,4
X	1,1	0,3	0,5	2,2	0,0	2,8	1,6	3,2	4,6	14,6
XI	2,3	0,2	0,4	1,0	0,0	2,8	2,0	2,9	1,7	11,6
XII	2,1	0,3	0,3	0,7	0,0	2,1	1,7	2,7	1,4	10,3
2006 I	1,4	0,3	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,5	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,3	1,5	10,6
III	1,4	0,4	0,4	0,1	0,2	2,8	1,9	3,6	4,3	18,1
IV	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	3,2	1,3	2,7	4,4	19,6
V	1,3	0,3	0,4	0,1	0,5	3,5	1,8	2,5	1,7	22,1
VI	1,1	0,3	0,5	0,0	0,8	3,2	1,2	2,6	2,7	18,3
VII	0,8	0,3	0,4	0,1	0,6	2,7	1,1	2,2	3,5	21,5
VIII	0,3	0,0	0,4	0,0	0,8	2,2	0,6	2,1	2,2	22,3

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2005 I-XII	8,1	32,8	156,8	32,4	8,7	51,2
2005 I-VI	3,9	15,4	69,6	15,1	2,8	23,0
2006 I-VI	3,6	20,6	86,0	18,7	5,3	29,1
2005/2006	7,8	38,0	173,2	36,0	11,2	57,3
VII	0,7	2,9	12,5	2,9	0,8	4,3
VIII	0,5	3,7	15,5	2,8	1,1	4,4
IX	0,6	1,8	15,3	3,0	1,2	5,1
X	0,8	2,9	14,0	2,9	1,1	5,3
XI	0,8	3,2	15,9	3,2	0,9	5,2
XII	0,8	2,7	13,9	2,4	1,0	4,0
2006 I	0,4	2,9	12,3	2,6	0,4	3,8
II	0,6	2,9	12,6	3,0	1,0	4,6
III	0,6	3,5	17,0	3,7	1,1	5,9
IV	0,5	3,2	15,0	3,0	1,0	4,6
V	0,9	5,0	14,8	3,2	1,2	5,4
VI	0,6	3,1	14,2	3,2	0,7	4,8
VII	0,5	2,2	13,8	2,5	0,8	3,7
VIII	0,5	3,6	13,2	2,9	1,3	3,8

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane MF, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
20 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
20 I-VI	0,71	1,58	0,87	1,17	2,38	1,22	2,29	2,71	0,42
20 I-VI	0,69	1,37	0,69	1,00	2,34	1,35	2,27	2,63	0,36
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
20 I	0,68	1,39	0,71	1,01	2,34	1,33	2,28	2,64	0,36
II	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
III	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,34	2,27	2,64	0,37
IV	0,69	1,36	0,67	0,98	2,34	1,36	2,27	2,64	0,37
V	0,69	1,36	0,67	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35
VI	0,69	1,37	0,68	0,99	2,34	1,35	2,27	2,62	0,35
VII	0,70	1,37	0,67	1,01	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
VIII	0,83	1,36	0,53	1,03	2,34	1,31	2,27	2,64	0,37
IX	1,00	1,47	0,47	1,08	2,38	1,30	2,39	2,84	0,45

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tone)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2006 I-VI	817	913	1493	781	1151	1008	1606
2005 VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611
V	838	920	1504	768	1145	1002	1605
VI	867	947	1518	767	1140	999	1593
VII	894	947	1510	768	1136	998	1583
VIII	896	951	1514	766	1138	999	1577
IX	909	965	1529	780	1353	1009	1585

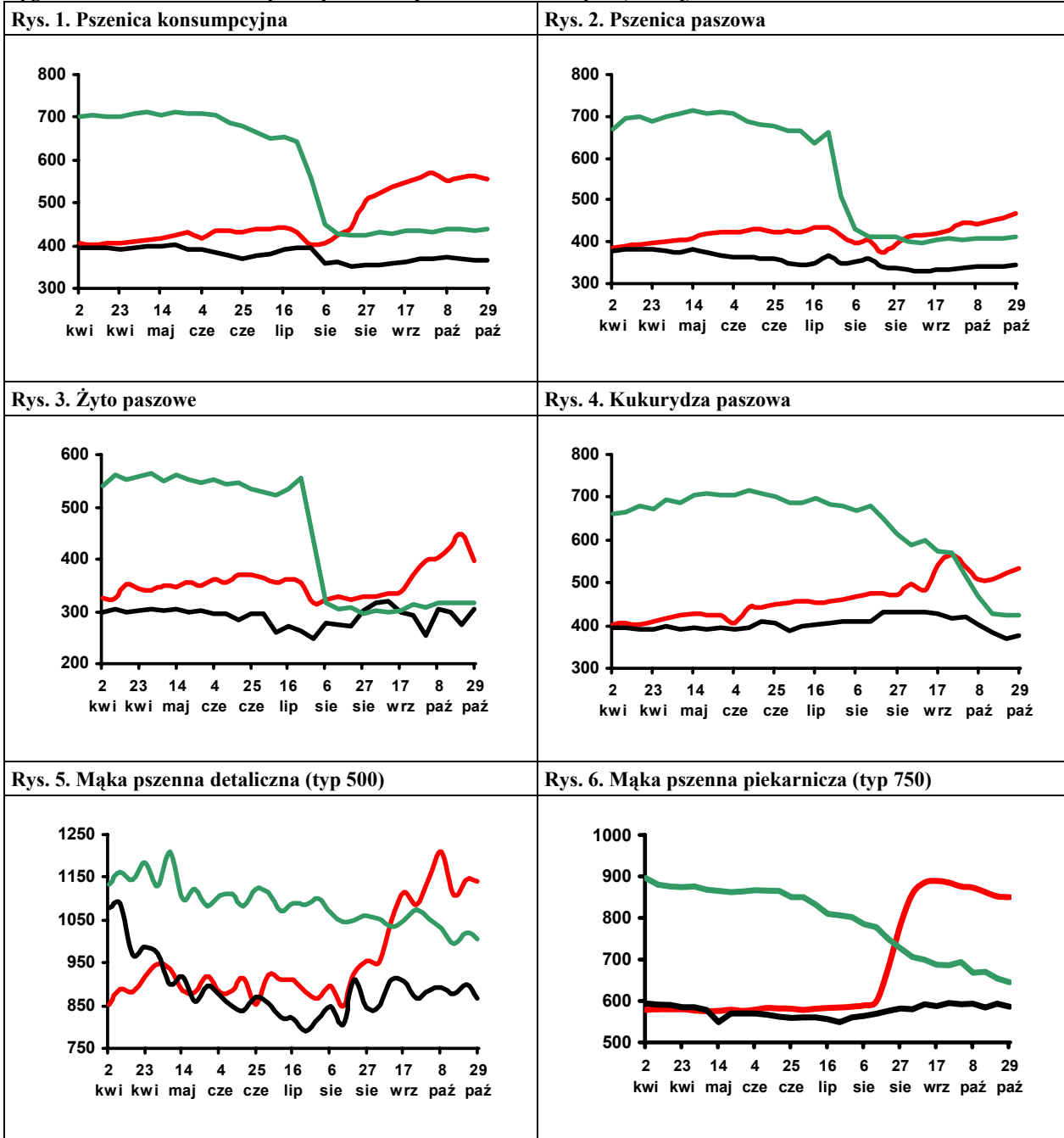
Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2005 III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23
V	2,05	2,51	4,28	1,09	2,09	4,36	2,31
VI	2,06	2,46	4,27	1,05	2,23	4,64	2,42
VII	2,03	2,43	4,19	1,01	2,48	5,10	2,56
VIII	1,88	2,22	3,86	1,01	2,71	5,59	2,72
IX	1,64	2,33	3,32	1,00	2,60	5,28	2,26

Źródło: Dane GUS.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2006 ————
 2005 ————
 2004 ————

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2006, 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W 2006 r. zasiewy buraków cukrowych szacowane są na ok. 240 tys. ha. Plony mogą być niższe od średniego poziomu z ostatnich trzech sezonów i wynieść ok. 40 dt/ha. Zdecyduje o tym susza w okresie letnim, która miała niekorzystny wpływ na stan plantacji. W rezultacie zbiory buraków prawdopodobnie wyniosą ok. 9,6 mln ton.

W sezonie 2006/2007 kwota produkcji cukru w Polsce wynosi 1498 tys. ton, tj. kwota podstawowa 1671,9 tys. ton zmniejszona współczynnikiem redukcji – 0,896. Komisja Europejska w bieżącym sezonie podobnie jak w sezonie 2005/2006 zredukowała kwoty produkcyjne we wszystkich krajach członkowskich, aby zrównoważyć podaż z popytem i nie prowadzić interwencyjnych zakupów cukru. Korzystne warunki pogodowe w okresie kampanii przyczyniły się do wzrostu zawartości cukru w burakach do ok. 17%. W tych warunkach, przy zbiorach 9,6 mln ton, produkcja cukru wyniesie ok. 1650 tys. ton i będzie o ok. 150 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej i zbliżona do zużycia krajowego.

W bieżącym sezonie rozpoczyna się reforma unijnego systemu regulacji rynku, która zakłada redukcję minimalnej ceny skupu buraków. W sezonie 2006/2007 cena minimalna wynosi 32,86 EUR/tonę i na tej podstawie ocenia się, że ceny skupu wyniosą ok. 130-135 EUR/tonę. W porównaniu z sezonem 2005/2006 będą one niższe o 23-25%. Spadek dochodów plantatorów wynikający z redukcji cen minimalnych będzie rekompensowany w formie dopłat bezpośrednich. W pierwszym roku reformy środki pomocowe na ten cel wynioszą 99,1 mln EUR.

W okresie pierwszych sześciu miesięcy br. zwiększyło się spożycie cukru w gospodarstwach domowych o 3% do 8,7 kg na osobę. Powodem zwiększania konsumpcji były niższe o 6,5% ceny detaliczne w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. W drugiej połowie roku konsumpcja cukru w gospodarstwach domowych jest zazwyczaj większa, ale czynnikiem ograniczającym dynamikę wzrostu spożycia mogą być wysokie ceny detaliczne w sierpniu i wrześniu. Przewiduje się, że w skali całego roku spożycie wzrośnie o 4-4,5% do 19,0-19,2 kg na osobę. Rosnące spożycie w gospodarstwach domowych kompensuje spadek zużycia w przemyśle spożyw-

czym. W okresie pierwszych siedmiu miesięcy br. zwiększono jedynie produkcję wyrobów czekoladowanych i słodzonych napojów bezalkoholowych. W tym samym okresie zmniejszyła się produkcja czekolady, cukierków oraz dżemów i marmolady. Uwzględniając te tendencje ocenia się, że całkowite krajowe zużycie cukru w 2006 r. zmniejszy się do ok. 1620 tys. ton, wobec 1640 tys. ton

We wrześniu ceny cukru na rynku krajowym były wysokie w związku ze zmniejszeniem podaży. Ceny zbytu cukru workowanego wynosiły 2,78 zł/kg, cukru paczkowanego 2,93 zł/kg, podobnie jak w sierpniu. Ceny te przeliczone na walutę unijną są o ok. 10% wyższe od ceny interwencyjnej. W handlu detalicznym w porównaniu do sierpnia odnotowano wzrost cen o 2,8% do 3,33 zł/kg i był to najwyższy poziom od lutego 2005 r.

W okresie ośmiu miesięcy br. branża cukrownicza wyeksportowała 633,2 tys. ton cukru, a w skali całego roku wywóz może osiągnąć rekordowy poziom 710 tys. ton. Przedmiotem eksportu są głównie nadwyżki z sezonów 2004/2005 i 2005/2006 wynoszące łącznie ok. 718 tys. ton. Przepisy regulacji rynku nakazują eksport nadwyżek poza obszar UE do 31 grudnia roku kończącego sezon. W rezultacie większość cukru eksportowana jest do krajów trzecich (580 tys. ton). Eksporterzy aktywnie ubiegają się o refundacje wywozowe, gdyż w okresie trzech kwartałów wypłacono 236,3 mln zł do 151,7 tys. ton cukru białego. Dzięki korzystnym ofertom krajowego przemysłu na przetargach eksportowych oraz przenoszeniu praw pozwoleń wywozowych wystawionych w innych krajach członkowskich. Sprzedaż cukru na rynku UE wyniosła 53 tys. ton. Wzrost importu do 48,8 tys. ton nie większego wpływu na podaż, gdyż rynek zaopatrywany jest głównie z produkcji krajowej.

We październiku ceny cukru białego na giełdzie w Londynie obniżyły się do 390 USD/tonę. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku (kontrakt 14) są wysokie i wynoszą ok. 440 USD/tonę

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące	Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Słodzone napoje bezalkoholowe	
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	25,2
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	2,1
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	1,5
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	1,6
	XII	11,8	8,3	3,6	5,6	1,9
2006	I	9,6	8,0	3,7	6,5	1,4
	II	8,7	7,9	3,8	4,4	1,5
	III	8,6	8,6	5,1	5,0	2,4
	IV	10,9	4,9	3,8	4,4	2,7
	V	8,7	4,8	4,7	4,1	3,2
	VI	8,2	4,3	4,9	5,2	3,1
	VII	6,4	3,8	4,0	3,9	3,4
	VIII	10,1	6,1	4,7	4,5	2,9
I-VII 2005	87,3	42,8	35,2	52,3	18,0	
I-VII 2006	71,1	48,4	34,8	37,9	21,0	
I-VII2006 ¹⁰⁰ I-VII 2005	81,4	113,1	98,9	71,5	116,7	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	
2005	I-XII	279,40	617,75	209,91	544,18	593,57	433,78
	VIII	323,27	600,87	233,57	568,35	593,78	318,06
	IX	297,47	608,13	225,61	525,69	572,95	320,99
	X	295,48	645,08	225,36	562,70	592,96	358,38
	XI	295,46	641,89	231,75	592,98	635,00	473,45
	XII	262,13	574,70	230,38	553,74	594,28	451,29
	2006	I	266,61	626,07	236,22	579,83	605,86
II		268,61	611,34	240,71	600,17	611,42	583,20
III		279,55	644,66	256,38	601,83	638,80	543,89
IV		296,13	642,48	271,32	635,74	666,13	580,13
V		335,47	650,53	295,43	800,63	927,36	622,84
VI		366,12	646,98	311,86	623,76	629,81	613,93
VII		370,82	636,77	347,72	634,70	641,07	608,78
VIII		407,83	615,27	380,18	622,35	623,72	598,40

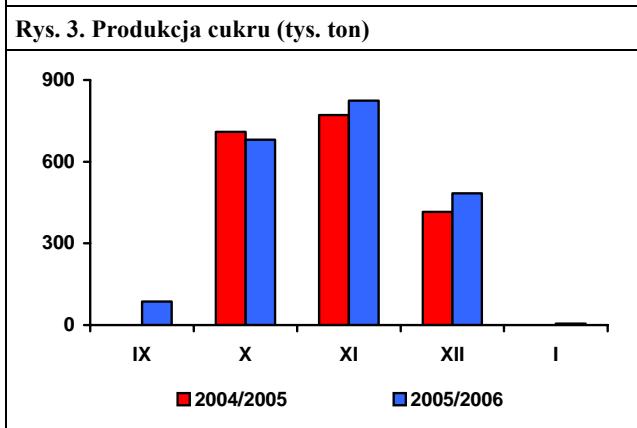
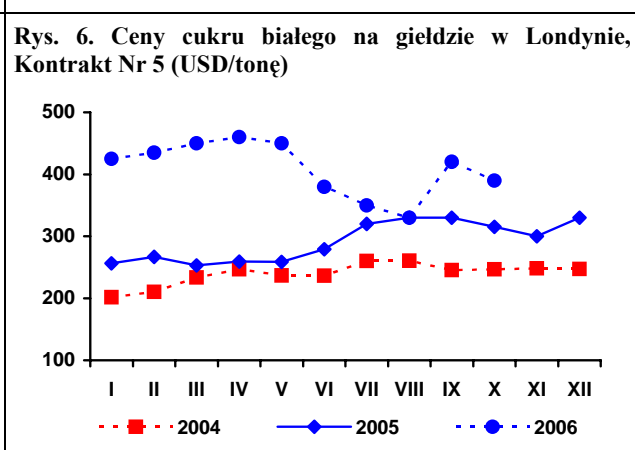
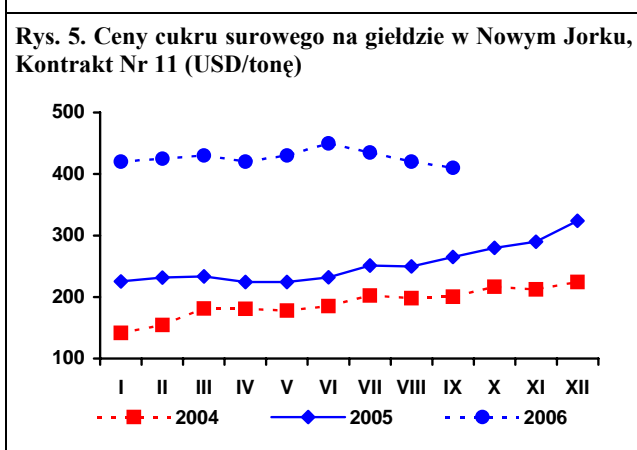
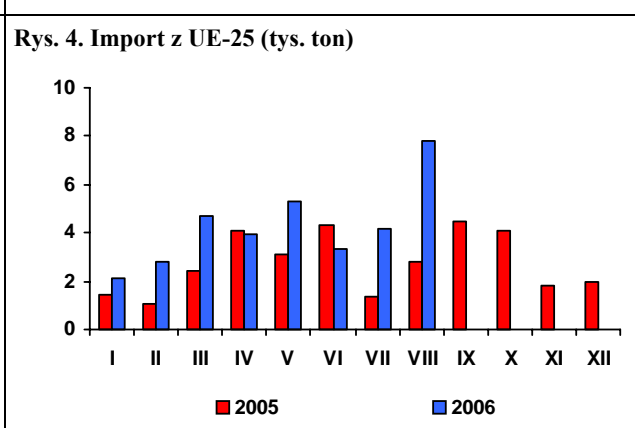
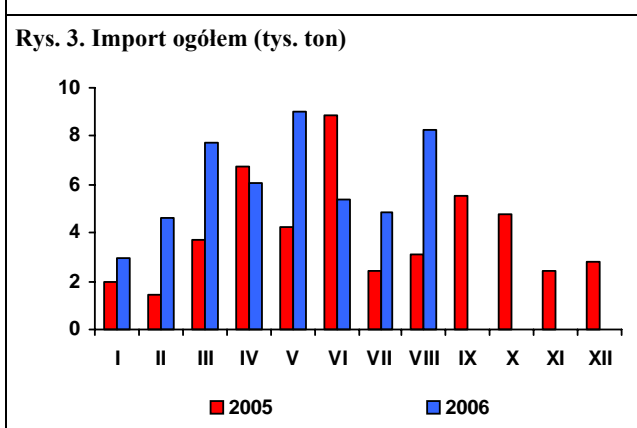
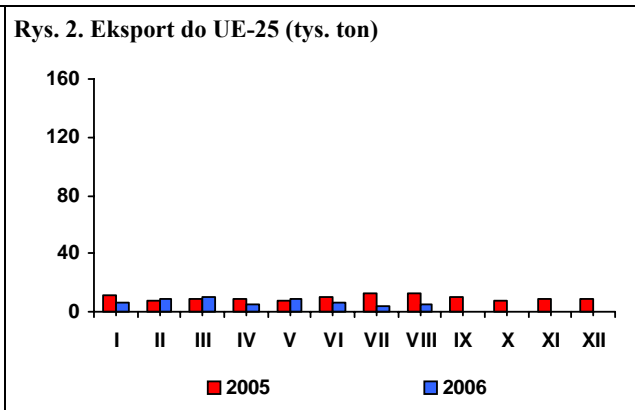
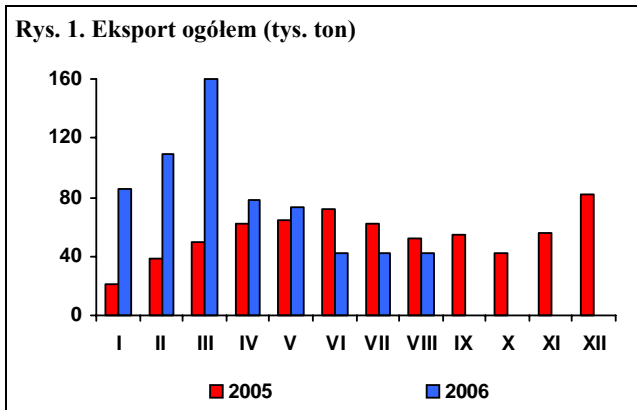
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowy			
2005	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06
	X	2,55	2,66	2,48	3,07
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03
2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
	II	2,48	2,54	2,40	2,98
	III	2,53	2,61	2,45	2,97
	IV	2,62	2,66	2,48	2,99
	V	2,67	2,72	2,46	3,02
	VI	2,75	2,84	2,54	3,03
	VII	2,67	2,72	2,53	3,08
	VIII	2,80	2,93	2,47	3,24
	IX	2,78	2,93	2,51	3,33

^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP,

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

W sezonie 2006/07 (lipiec/czerwiec), relacje popytowo/podażowe na światowym rynku oleistych będą niezrównoważone. Światowe zużycie nasion oleistych będzie większe od ich produkcji o 6-7 mln ton. Spowoduje to obniżenie światowych zapasów nasion oleistych i wzrost ich cen. Według najnowszej oceny Oil World, w sezonie 2006/07 przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim (337 USD/tonę – cif Hamburg) będzie o 22% wyższa niż w sezonie poprzednim, cena oleju rzepakowego (785 USD/tonę – fob ex-mill Hamburg) wzrośnie o 7%, a śrutę rzepakową (132 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) o 3%.

Na rynku krajowym w październiku 2006 r. skupiono 52 tys. ton rzepaku, tj. o 45% więcej niż w tym samym miesiącu roku poprzedniego. Przeciętna cena skupu rzepaku wyniosła 980 zł/tonę i była o 18% wyższa niż przed rokiem. W pierwszych czterech miesiącach bieżącego sezonu producenci sprzedali ponad 1,2 mln ton rzepaku, tj. 78% tegorocznych zbiorów.

Od połowy 2004 r. utrzymuje się wysoki przerób rzepaku i w ślad za tym wysoka jest produkcja surowego oleju rzepakowego i śrutę rzepakową. Po sezonowym spadku przerobu w lipcu, w sierpniu sektor olejarski (zakłady liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobił ponad 100 tys. ton rzepaku, tj. o 59% więcej niż przed miesiącem i o 30% więcej niż przed rokiem; natomiast w pierwszych ośmiu miesiącach br. łącznie 940 tys. ton, tj. o 35% więcej niż w analogicznym okresie 2005 roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego wyniosła 235 tys. ton i była o 4% większa niż w pierwszych ośmiu miesiącach ub. roku. W porównywanym okresie wzrosła produkcja olejów rafinowanych: sojowego (dwu i półkrotnie do 17,3 tys. ton) i słonecznikowego (dwukrotnie do 31,9 tys. ton). Produkcji margaryn była mniejsza (spadek o 1% do 216 tys. ton).

Utrzymują się wysokie obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych. W pierwszych ośmiu miesiącach br. eksportowano 130 tys. ton oleju rzepakowego (ponad dwa razy więcej niż w tym samym czasie roku poprzedniego), po-

nad 250 tys. ton śrutę rzepakową (o 25% więcej) oraz 24 tys. ton margaryn (o 32% więcej). Niższy był tylko eksport rzepaku (71 tys. ton, wobec 127 tys. ton przed rokiem). Importowano ponad 1,3 mln ton śrut oleistych (o 11% więcej niż w pierwszych ośmiu miesiącach 2005 r.), ponad 250 tys. ton olejów roślinnych (o połowę więcej), 115 tys. ton nasion oleistych (nieco dwa razy więcej) oraz 13 tys. ton margaryn (o 6% więcej).

W październiku, w porównaniu z miesiącem poprzednim, nastąpił niewielki spadek cen zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (o 1%), zaś ceny zbytu śrutę rzepakową wzrosły (o 3%). Oba te produkty były u producenta odpowiednio o 11% i 2% droższe niż przed rokiem.

We wrześniu, w porównaniu z poprzednim miesiącem, olej rzepakowy konfekcjonowany potaniał u producenta, zaś jego ceny na poziomie detalu wzrosły. Odwrotna sytuacja wystąpiła w przypadku oleju słonecznikowego. Ceny margaryn wzrosły u producenta, jak i na poziomie detalu, przy czym większy ich wzrost odnotowano u producenta.

Powolny wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych w pierwszych dziewięciu miesiącach 2006 r. nie zrekompensował w pełni ich spadku, jaki nastąpił w 2005 roku. W pierwszych dziewięciu miesiącach 2006 r. ceny detaliczne tłuszczów roślinnych były bowiem nadal średnio o 0,8% niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przeciętny spadek cen detalicznych tłuszczów roślinnych był jednakże znacznie mniejszy niż tłuszczów zwierzęcych (5,0%). W porównywanym okresie margaryny, jak i oleje roślinne podrożały względem masła oraz słoniny i smalcu.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	520 081	288 990	117 245	691 826	18,12	22,5	75,2
2005 VIII	32 275	17 114	10 561	38 828	1,02	32,7	83,1
IX	23 444	27 105	12 101	38 448	1,01	51,6	61,0
X	47 587	26 294	14 854	59 027	1,55	31,2	80,6
XI	48 149	29 443	15 665	61 927	1,62	32,5	77,8
XII	49 931	37 040	13 999	72 972	1,91	28,0	68,4
2006 I	51 335	29 849	17 220	63 964	1,68	33,5	80,3
II	53 836	31 464	17 716	67 584	1,77	32,9	79,7
III	57 827	33 087	19 242	71 672	1,88	33,3	80,7
IV	49 959	32 329	18 571	63 717	1,67	37,2	78,4
V	54 164	40 660	19 383	75 441	1,98	35,8	71,8
VI	39 212	32 587	18 768	53 031	1,39	47,9	73,9
VII	26 339	29 496	9 509	46 326	1,21	36,1	56,9
VIII	41 971	24 691	14 151	52 511	1,38	33,7	79,9
Wskaźnik zmian w %							
VIII 2006 / VII 2005	159,3	83,7	148,8	113,4	113,4	93,4	140,6
VIII 2006 / VIII 2005	130,0	144,3	134,0	135,2	135,2	103,0	96,2
VIII 2006 / XII 2005	84,1	66,7	101,1	72,0	72,0	120,3	116,8

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	520 081	17 525	113 220	424 386	11,12	21,8	122,5
2005 VIII	32 275	961	10 299	22 937	0,60	31,9	140,7
IX	23 444	1 575	11 857	13 162	0,34	50,6	178,1
X	47 587	2 167	13 980	35 774	0,94	29,4	133,0
XI	48 149	3 317	15 498	35 968	0,94	32,19	133,9
XII	49 931	1 923	13 562	38 292	1,00	27,2	130,4
2006 I	51 335	851	16 846	35 340	0,93	32,8	145,3
II	53 836	456	16 598	37 694	0,99	30,8	142,8
III	57 827	714	18 325	40 216	1,05	31,7	143,8
IV	49 959	100	17 849	32 210	0,84	35,7	155,1
V	54 164	333	17 989	36 508	0,96	33,2	148,4
VI	39 212	188	17 584	21 816	0,57	44,8	179,7
VII	26 339	160	9 111	17 388	0,46	34,6	151,5
VIII	41 971	176	13 215	28 932	0,76	31,5	145,1
Wskaźnik zmian w %							
VIII 2006 / VII 2005	159,3	110,0	145,0	166,4	166,4	91,0	95,8
VIII 2006 / VIII 2005	130,0	18,3	128,3	126,1	126,1	98,7	103,1
VIII 2006 / XII 2005	84,1	9,2	97,4	75,6	75,6	115,9	111,3

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	780 122	1 975 956	326 810	2 429 268	41,9	32,1
2005 VIII	48 413	145 139	21 373	172 179	44,1	28,1
IX	35 166	156 001	16 797	174 370	47,8	20,2
X	71 381	195 975	26 625	240 731	37,3	29,7
XI	72 224	203 546	32 960	242 810	45,6	29,7
XII	74 897	168 956	46 680	197 173	62,3	38,0
2006 I	77 003	204 995	46 645	235 353	60,6	32,7
II	80 754	130 534	38 806	172 482	48,1	46,8
III	86 741	186 219	51 996	220 964	59,9	39,3
IV	74 939	145 108	33 249	186 798	44,4	40,1
V	81 246	169 729	29 623	221 352	36,5	36,7
VI	58 818	190 488	25 065	224 241	42,6	26,2
VII	39 509	193 496	13 854	219 151	35,1	18,0
VIII	62 957	128 609	17 556	174 010	27,9	36,2
Wskaźnik zmian w %						
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2005</u>	159,3	66,5	126,7	79,4	79,5	200,7
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	130,0	88,6	82,1	101,1	63,2	128,7
<u>VIII 2006</u> <u>XII 2005</u>	84,1	76,1	37,6	88,3	44,7	95,2

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	780 122	3 168	325 959	457 331	41,8	170,6
2005 VIII	48 413	192	21 351	27 254	44,1	177,6
IX	35 166	360	16 797	18 729	47,8	187,8
X	71 381	811	26 601	45 591	37,3	156,6
XI	72 224	604	32 960	39 868	45,6	181,2
XII	74 897	125	46 437	28 585	62,0	262,0
2006 I	77 003	112	46 589	30 526	60,5	252,3
II	80 754	83	38 758	42 079	48,0	191,9
III	86 741	96	51 543	35 294	59,4	245,8
IV	74 939	91	33 041	41 989	44,1	178,5
V	81 246	270	29 229	52 287	36,0	155,4
VI	58 818	804	24 077	35 545	40,9	165,5
VII	39 509	168	13 634	26 043	34,5	151,7
VIII	62 957	410	17 281	46 086	27,4	136,6
Wskaźnik zmian w %						
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2005</u>	159,3	244,0	126,7	177,0	79,5	90,0
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	130,0	213,5	80,9	169,1	62,2	76,9
<u>VIII 2006</u> <u>XII 2005</u>	84,1	328,0	37,2	161,2	44,3	52,1

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	354 737	12 473	19 635	347 575	9,10	5,5	102,1
2005 I-XII	347 835	21 267	34 258	334 844	8,77	9,8	103,9
2005 VIII	25 783	1 683	2 364	25 102	0,66	9,2	102,7
IX	29 573	2 326	3 301	28 598	0,75	11,2	103,4
X	31 332	2 277	3 754	29 855	0,78	12,0	104,9
XI	33 765	2 294	5 452	30 607	0,80	16,1	110,3
XII	27 039	2 239	3 842	25 436	0,67	14,2	106,3
2006 I	23 005	1 932	2 487	22 450	0,59	10,8	102,5
II	27 808	1 815	2 581	27 042	0,70	9,3	102,8
III	29 274	1 913	3 308	27 879	0,73	11,3	105,0
IV	26 866	1 598	2 793	25 671	0,67	10,4	104,7
V	26 937	1 478	3 361	25 054	0,66	12,5	107,5
VI	29 319	1 866	3 567	27 618	0,72	12,2	106,2
VII	23 511	1 201	2 830	21 882	0,57	12,0	107,4
VIII	29 056	1 001	2 787	27 270	0,71	9,6	106,5
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2005</u>	123,6	83,3	98,5	124,6	124,6	79,7	99,2
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	112,7	59,5	117,9	108,6	108,6	104,6	103,7
<u>VIII 2006</u> <u>XII 2005</u>	107,5	44,7	72,5	107,2	107,2	67,5	100,2

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2005 IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
IV	850,9	396,5	2,15
V	867,7	410,9	2,11
VI	977,2	419,0	2,33
VII	942,6	408,2	2,31
VIII	924,6	438,2	2,11
IX	938,1	493,8	1,90
Wskaźnik zmian w %			
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	101,5	113,5	101,5
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	115,9	138,6	115,9
<u>IX 2006</u> <u>XII 2005</u>	111,5	136,7	111,5

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu őrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	2,21
IV	775	357	2,17
V	765	344	2,22
VI	790	341	2,32
VII	770	347	2,22
VIII	760	345	2,20
IX	790	348	2,27
Wskaźnik zmian w %			
<u>IX 2006</u> VIII 2006	103,9	100,9	103,9
<u>IX 2006</u> IX 2005	91,9	100,3	91,9
<u>IX 2006</u> XII 2005	92,9	96,9	92,9

^a őruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ - PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol, őruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiG- PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2005 IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
III	3,14	x	4,03	4,69	5,26	5,74
IV	3,22	x	3,99	4,68	5,24	5,70
V	3,25	x	4,09	4,69	5,24	5,64
VI	3,33	x	4,10	4,67	5,21	5,56
VII	3,20	x	4,15	4,69	5,22	5,55
VIII	3,26	x	4,09	4,69	5,24	5,54
IX	3,23	x	4,11	4,73	5,24	5,50
Wskaźnik zmian w %						
<u>IX 2006</u> VIII 2006	99,1	x	100,5	100,9	100,0	99,3
<u>IX 2006</u> IX 2005	97,6	x	99,3	101,9	99,1	94,3
<u>IX 2006</u> XII 2005	95,6	x	94,5	97,7	95,6	90,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

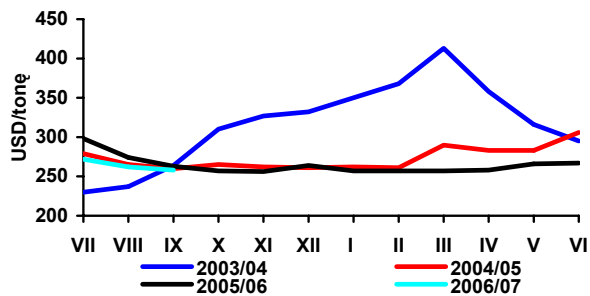
Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2005 IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,46	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,42	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
III	3,60	4,76	6,50	11,42	2,80	4,88	6,30	12,28	15,15	4,72
IV	3,68	4,80	6,6	11,52	2,89	4,88	6,32	12,25	15,05	4,68
V	3,68	4,68	6,30	11,37	2,83	4,88	6,26	12,13	15,10	4,64
VI	3,68	4,72	6,34	11,19	2,83	4,88	6,24	12,00	15,15	4,56
VII	3,76	4,72	6,49	11,07	2,76	4,92	6,24	11,90	15,20	4,56
VIII	3,76	4,68	6,56	11,02	2,76	4,88	6,24	11,90	15,20	4,52
IX	3,76	4,72	6,77	11,11	2,76	4,88	6,22	12,05	15,15	4,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2006</u> VIII 2006	100,0	100,9	103,2	100,8	100,0	100,0	99,7	101,3	99,7	99,1
<u>IX 2006</u> IX 2005	101,1	98,3	93,9	93,1	84,9	100,0	97,8	97,6	97,7	91,1
<u>IX 2006</u> XII 2005	100,0	97,5	94,0	92,6	83,6	100,0	97,2	97,4	97,4	88,9

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

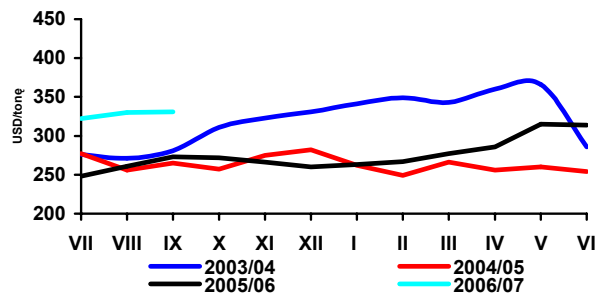
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

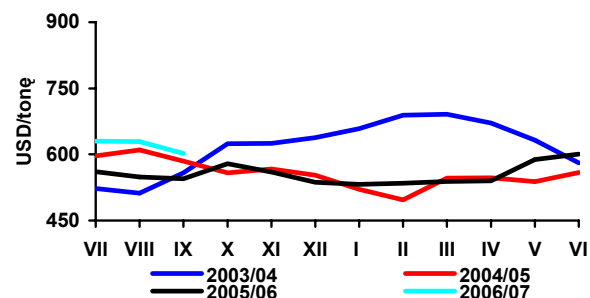
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

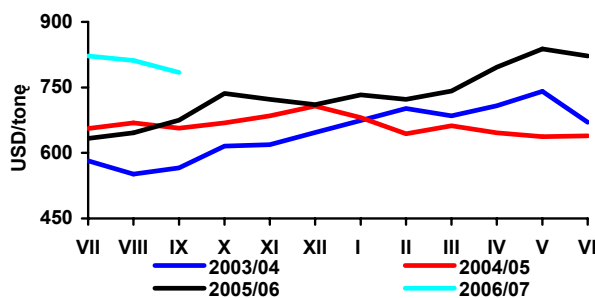
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

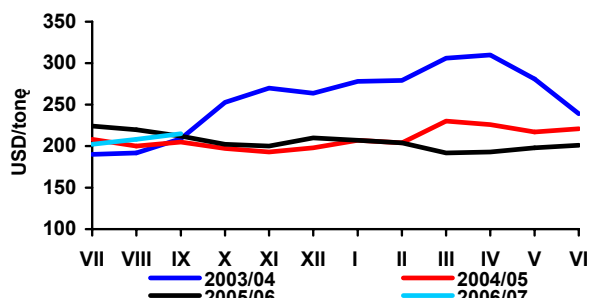
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

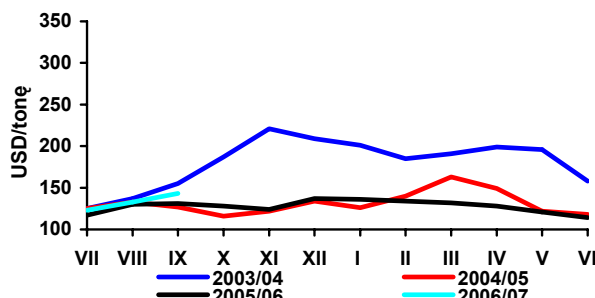
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

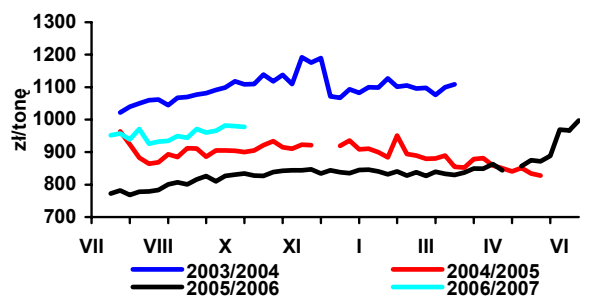
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutu sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

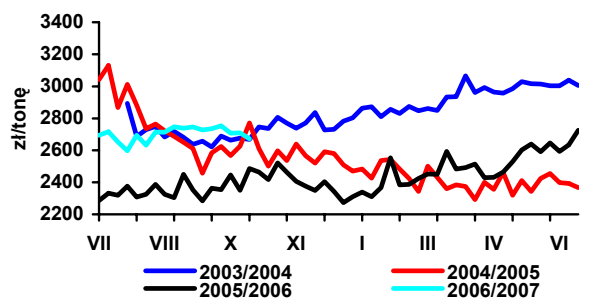
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutu rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

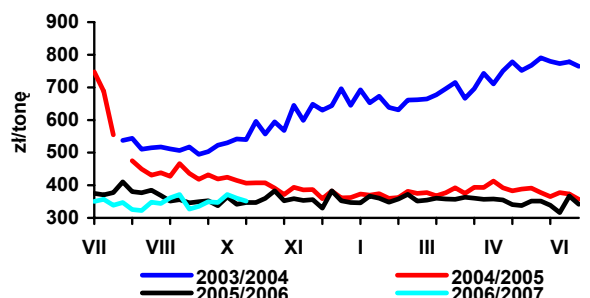
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

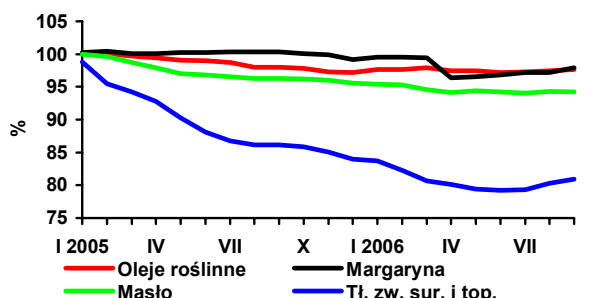
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutu rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

W 2006 r. przebieg warunków pogodowych w Europie był wyjątkowo niekorzystny dla wegetacji ziemniaków. Opóźnione sadzenie i letnia susza spowodowały dużą obniżkę plonów, zwłaszcza w krajach Europy Środkowej oraz śródziemnomorskich. Zbiory ziemniaków w Unii Europejskiej w 2006 r. obniżyły się w stosunku do ubiegłego roku o około 7%, a w odniesieniu do 2004 r. aż o 18%. W konsekwencji na rynkach europejskich od początku bieżącego sezonu występuje znaczący wzrost cen.

Również w Polsce, na skutek dużego spadku produkcji i pogorszenia jakości handlowej ceny ziemniaków są rekordowo wysokie. We wrześniu ceny targowiskowe wyniosły 1027 zł/tonę i były wyższe w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 63%. W okresie październik-grudzień 2006 r. poziom tych cen prawdopodobnie się obniży do 840-880 zł/tonę, ale i tak będzie wówczas o ok. 35-40% wyższy niż w czwartym kwartale 2005 roku.

Ceny skupu ziemniaków są również wyższe niż przed rokiem. Na początku bieżącego sezonu, gdy w skupie pojawiły się ziemniaki wczesne, ich ceny były o 20% wyższe niż w lipcu ubiegłego roku. Natomiast już w sierpniu, kiedy zwykle podaż była duża, ich ceny były wyższe o prawie 36%, w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. We wrześniu, gdy rozpoczyna się skup ziemniaków skrobiowych oraz do produkcji suszów, średnia cena była o 14% wyższa niż w roku ubiegłym i wynosiła 245 zł/tonę. W październiku i w listopadzie, kiedy ceny zwykle są najniższe (największy udział w skupie mają wówczas ziemniaki skrobiowe), ich poziom może się obniżyć do 220-240 zł/tonę.

W bieżącym sezonie, ze względu na niedobory i znaczący wzrost kosztów surowcowych, ceny przetworów ziemniaczanych mogą być wyższe o ok. 5%. Pierwsze symptomy tego wzrostu obserwuje się już od początku bieżącego sezonu. Natomiast w znacznie większym stopniu wzrosły ceny zbytu skrobi ziemniaczanej i we wrześniu były o ok. 23% wyższe niż miesiąc wcześniej.

Z powodu niskich zbiorów krochmalnie nie będą w stanie pozyskać wystarczającej ilości ziemniaków do przerobu. Do połowy października skupiono ok. 250-300 tys. ton ziem-

niaków, a w całej kampanii 2006/07 przewiduje się zakup ok. 560 tys. ton ziemniaków skrobiowych i ok. 120 tys. ton ziemniaków do produkcji suszów spożywczych. Przedsiębiorstwa przemysłu skrobiowego zakontraktowały wprawdzie ok. 25 tys. ha upraw ziemniaków skrobiowych na dostawy ok. 750 tys. ton ziemniaków, co odpowiadało kontyngentowi produkcji skrobi ziemniaczanej, ale plantatorzy nie wywiążą się z zobowiązań kontraktacyjnych. Również jakość skupowanego surowca w obecnej kampanii jest gorsza niż w poprzednich sezonach (dużo niższa zawartość skrobi w skupowanych ziemniakach). W konsekwencji kolejny sezon nie wykorzystamy kontyngentu produkcji skrobi.

Utrzymują się dotychczasowe tendencje w handlu zagranicznym ziemniaki i ich przetworami. W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 68,8 tys. ton, wobec 58,9 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Również wzrost, z 12,0 do 13,0 tys. ton, zanotowano w eksporcie chipsów. Natomiast eksport suszu w tym okresie był niższy o ok. 1 tys. ton i wyniósł 5,7 tys. ton. Obniżyła się sprzedaż skrobi ziemniaczanej na rynki zagraniczne, wzrósł natomiast eksport syropów skrobiowych. W ostatnim okresie, ze względu na wzrost cen zbóż na rynku unijnym (wielkość refundacji jest powiązana z ceną zbóż na rynku unijnym), wysokość refundacji w eksporcie skrobi i produktów skrobiowych do krajów trzecich, znacząco się obniżyła i w drugiej połowie października wynosiła zaledwie 6,43 EUR/tonę, podczas gdy w pierwszych dziewięciu miesiącach br. kształtowała się przedziale 50-60 EUR/tonę.

W okresie styczeń-sierpień 2006 r. import frytek wyniósł 20,6 tys. ton, chipsów 2,7 tys. ton, a suszu z ziemniaków 3,2 tys. ton, podczas gdy w analogicznym okresie ubiegłego roku było to odpowiednio: 12,4; 0,9 i 1,9 tys. ton. W porównaniu z 2005 r. obecny poziom importu produktów skrobiowych jest nieco wyższy, ale wzrost nie jest aż tak znaczący jak frytek czy chipsów. W okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2006 r. sprowadzono 35,2 tys. ton skrobi nieprzetworzonych, 51,0 tys. ton dekstryn i preparatów wykańczalniczych na bazie skrobi oraz 65,8 tys. ton syropów skrobiowych.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	.	.	.	-	-	1 894
II	.	.	.	-	-	41
III	.	.	.	-	-	-
IV	43 300	38 600	39 100	-	-	-
V	30 000	29 100	32 400	-	-	-
VI	25 100	24 900	29 400	-	-	-
VII	29 400	25 800	21 900	-	-	-
VIII	76 700	44 500	36 700	4 285	806	-
IX	311 000	238 900	159 600	36 496	27 538	-
X	336 600	319 600	.	38 832	41 608	-
XI	178 100	144 600	.	34 780	20 373	-
XII	34 100	49 900	.	1 035	5 092	-
RAZEM	1 104 000 ^b	855 900 ^c	.	115 428	95 417	1 935

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII 2004, ^c okres VII-XII 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 I-VI	836	661	12 927	25 824	16	19 637	4 686	41 459	9 058	4 551
2006 I-VI	488	1 036	7 459	26 519	34	24 343	3 268	49 501	10 366	4 673
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
2005 IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	0	74	3 173	12	4 318	411	7 491	1 190	739
II	2	0	996	2 925	1	4 092	528	6 644	1 611	1 053
III	2	80	2 196	4 876	7	4 095	501	9 318	2 065	872
IV	66	616	1 539	5 147	0	3 564	570	7 860	1 885	678
V	303	340	2 443	5 800	12	4 083	535	8 422	1 883	664
VI	345	0	212	4 599	1	4 193	751	9 803	1 734	666
VII	26	0	1 230	2 956	13	6 193	831	9 643	1 361	439
2006 VIII	3	0	51	2 228	7	5 108	591	9 577	1 224	574

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 I-VI	42 519	7 282	36 940	3 144	14 598	44 311	37 308	9 929	708	1 348
2006 I-VI	36 930	14 187	36 229	5 937	17 889	46 986	38 645	13 614	1 581	2 577
VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
2005 IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 115	0	3 100	668	3 475	4 734	6 328	1 487	140	532
II	1 887	521	6 348	1 439	2 339	5 913	6 221	1 467	149	413
III	3 145	2 886	7 509	1 587	3 009	8 830	7 623	2 314	290	453
IV	5 230	7 984	7 733	758	2 817	7 057	6 288	2 057	241	506
V	21 895	3 287	9 385	920	3 886	12 723	6 587	3 073	328	325
VI	7 019	221	4 385	565	3 415	9 120	6 428	3 578	434	349
VII	15	0	504	795	3 535	10 235	6 167	2 714	649	292
VIII	114	2 078	1 413	2 689	3 313	7 139	5 383	3 887	445	320

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	IX	VII	VIII	IX	Wskaźnik zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	32,4	47,4	44,0	24,5	75,6	55,7
	Targowiskowa	70,0	97,2	119,2	102,7	146,7	86,2
	Detaliczna (zł/kg)	0,84	1,23	1,47	1,32	157,1	119,5
	Importowa	83,7	93,6	84,2	.	147,1	89,9
	Eksportowa	67,2	50,2	93,2	.	183,8	185,7
Relacje cen	Skup / targowisko	0,46	0,49	0,37	0,24	-	-
	Targowisko / detal	0,83	0,79	0,81	0,78	-	-
	Skup / detal	0,39	0,39	0,30	0,19	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	Skupu (zł/t)	148,3	151,0	147,4	150,0	101,2	101,8
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,53	1,51	1,53	1,88	122,9	122,9
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	2,93	2,79	2,79	2,83	96,6	101,4
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,84	7,98	8,04	8,12	101,8	100,8
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	32,40	31,70	31,80	31,70	94,9	100,3
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,36	6,44	6,46	6,46	101,9	100,3
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,14	7,22	7,26	7,28	103,4	100,6

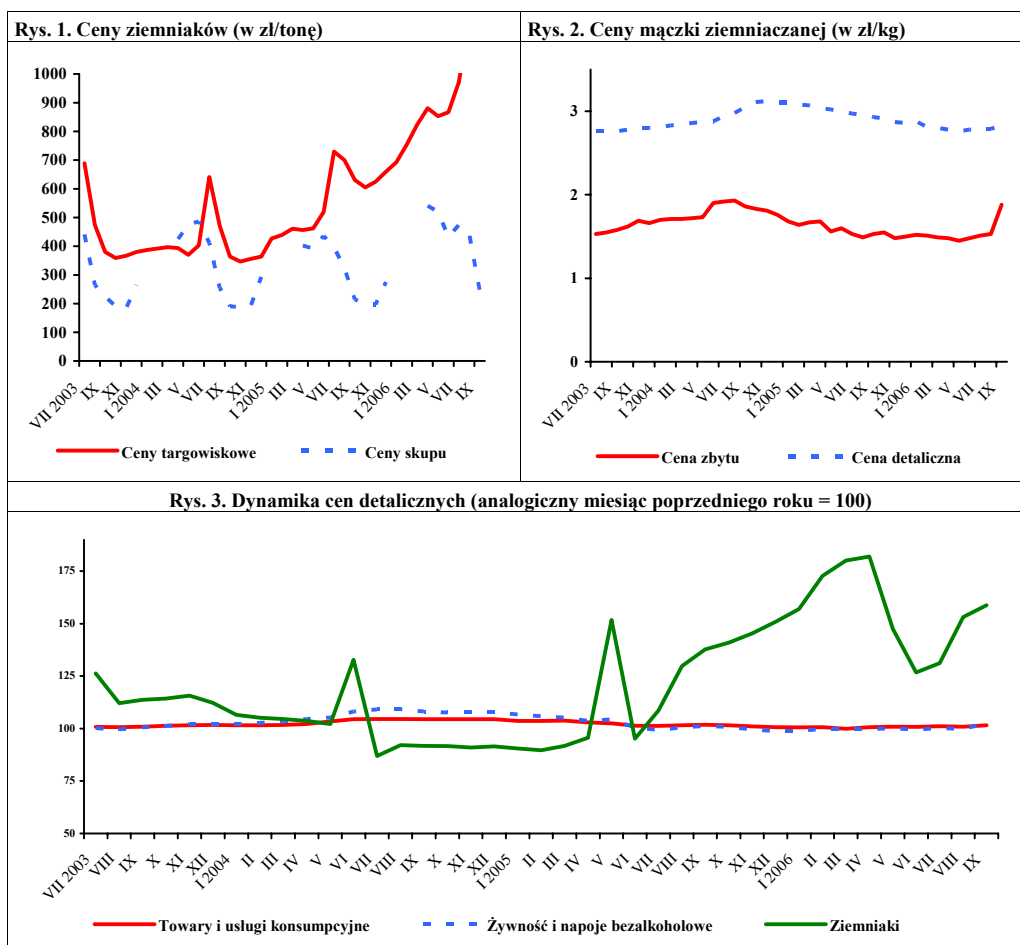
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		wrzesień	lipiec	sierpień	wrzesień	wsk. zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	58,8	121,3	92,4	112,02	190,7	92,4
2	Kujawsko-pomorskie	71,6	124,8	95,0	104,30	145,7	83,6
3	Lubelskie	64,4	120,7	100,2	99,26	154,1	82,2
4	Lubuskie	55,2	115,8	96,3	110,29	199,7	95,2
5	Łódzkie	61,6	111,5	87,9	100,04	162,4	89,7
6	Małopolskie	52,1	106,4	95,7	90,89	174,5	85,4
7	Mazowieckie	69,7	129,5	104,9	105,07	150,8	81,1
8	Opolskie	61,4	127,9	99,1	116,19	189,4	90,9
9	Podkarpackie	67,5	111,0	101,4	100,13	148,5	90,2
10	Podlaskie	63,9	129,6	104,2	96,79	151,5	74,7
11	Pomorskie	70,1	122,4	96,8	102,05	145,6	83,4
12	Śląskie	62,4	117,4	94,0	109,07	174,9	92,9
13	Świętokrzyskie	53,8	115,6	102,0	90,27	167,7	78,1
14	Warmińsko-mazurskie	70,8	118,2	105,0	102,00	144,0	86,3
15	Wielkopolskie	60,9	121,7	95,6	110,17	180,8	90,5
16	Zachodniopomorskie	64,5	126,7	93,8	105,20	163,2	83,1
maksimum		83,0	71,6	129,6	116,2	x	
minimum		60,2	52,1	106,4	90,3	x	
różnica w %		37,9	37,5	21,8	28,7	x	

Źródło: Dane GUS.

Źródło: GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W sierpniu 2006 r. w porównaniu z sierpniem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zwiększyły produkcję konserw warzywnych o 9% i o 4% soku pomidorowego. Zmniejszyła się natomiast o 40% produkcja soków warzywnych pozostałych, o 20% warzyw mrożonych i o 9% gotowych dań mrożonych.

W sierpniu 2006 r. wyeksportowano 26,9 tys. ton warzyw świeżych o wartości 14,4 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do sierpnia 2005 r. o 36% i wartości o 14%. Sprzedaż cebuli zmniejszyła się o 54%, marchwi o 49%, kalafiorów o 38%, ogórków o 33% i kapusty o 26% i pomidorów o 25%. W tym czasie sprzedano 19,1 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 11,8 mln EUR. Rozmiary eksportu przetworów spadły w stosunku do sierpnia 2005 r. o 22%, a wartość sprzedaży obniżyła się o 9%. Na zmniejszenie eksportu przetworów warzywnych wpłynęła niższa o 89% sprzedaż marynat, o 27% mrożonek, o 13% konserw oraz o 11% suszy.

Import warzyw świeżych w sierpniu 2006 r. wyniósł 4,8 tys. tpn, a jego wartość 1,8 mln EUR. W porównaniu z sierpniem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł o 1%, a jego wartość obniżyła się o 16%. Pięciokrotnie więcej zakupiono marchwi i ogórków oraz o 19% cebuli. Natomiast zmniejszył się import papryki (o 80%), czosnku (o 60%) i pomidorów (o 41%). Nie zmienił się import kapusty. Import przetworów warzywnych wyniósł 6,2 tys. ton, a jego wartość 4,6 mln EUR. Ilość zakupionych przetworów zmniejszyła się w stosunku do sierpnia 2005 r. o 14%, a wartość o 21%. Spośród przetworów mniej zakupiono konserw (o 57%) i mrożonek (o 11%). Natomiast o 86% więcej sprowadzono suszy warzywnych. Od stycznia do sierpnia 2006 r. wysłano ogółem 251,6 tys. ton warzyw świeżych o wartości 83,6 mln EUR. Ilość tego eksportu w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego obniżyła się o 23%, a wartość o 5%. W tym samym czasie sprzedano 259,3 tys. ton warzyw przetworzonych o wartości 142,3 mln EUR, czyli o 3% mniej, ale o wartości wyższej o 11%. Równocześnie zaimportowano 167,7 tys. ton warzyw świeżych za 119,2 mln EUR, tzn. o 31% więcej i o wartości o 17% wyższej niż w okresie 8 miesięcy 2005 r. Import przetworów warzywnych wyniósł w tym czasie 66,4 tys. ton, a jego wartość 53,2 mln EUR, czyli zmniejszył się o 8% ilościowo i o 4% wartościowo.

We wrześniu 2006 r. w porównaniu z sierpniem obniżyły się ceny detaliczne wszystkich warzyw, a najbardziej: selerów (o 30%), papryki (o 28%), porów (o 24%) i marchwi (o 21%). W mniejszym stopniu spadły ceny buraków, kalafiorów, cebuli i pieczarek. Ceny detaliczne przetworów warzywnych nie zmieniły się, a ich ceny zbytu – w niewielkim stopniu (najbardziej mrożonej fasoli szparagowej). W stosunku do września 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne prawie wszystkich warzyw świeżych, w tym: pomidorów (o 50%), kalafiorów (o 42%), cebuli (o 38%), selerów (o 32%), porów, buraków, marchwi i pieczarek. W tym czasie obniżyła się cena detaliczna kapusty białej o 27%. Spośród przetworów warzywnych zdrożał szpinak mrożony, mrożone mieszanki warzywne, mrożona fasola i koncentrat pomidorowy. Potaniały natomiast ogórki konserwowe i sok wielowarzywny. Wzrosły ceny zbytu większości przetworów warzywnych (oprócz koncentratu pomidorowego i ogórków konserwowych).

W październiku br. w porównaniu z wrześniem spadły ceny skupu niemal wszystkich warzyw do bezpośredniego spożycia, a wśród nich najbardziej cena skupu pomidorów gruntowych (o 56%). Niższe były też ceny skupu większości warzyw przeznaczonych do przetwórstwa i na eksport (prócz brokułów różyczkowanych, cebuli obieranej, marchwi do przetwórstwa i pomidorów na eksport). Równocześnie obniżyły się ceny hurtowe kalafiorów gruntowych (o 39%), buraków (o 7%), marchwi i cebuli (o 6%). Natomiast dwukrotnie wzrosły ceny hurtowe ogórków gruntowych i spod osłon. W stosunku do października 2005 r. wzrosły ceny skupu cebuli (o 64%) i marchwi, a obniżyły się ceny pomidorów gruntowych (o 62%), kapusty białej (o 26%) i buraków. Spośród warzyw przeznaczonych do przetwórstwa dwa razy więcej płacono za cebulę obieraną, o 20% za buraki i o 14% za marchew. Natomiast o 19% obniżyła się cena skupu kalafiorów różyczkowanych, a w mniejszym stopniu pomidorów do tłoczenia, brokułów różyczkowanych i kapusty białej. W porównaniach obu miesięcy wzrosły ceny skupu warzyw na eksport, takich jak: cebula (dwukrotnie), marchew (o 63%) i pietruszka (o 27%). Jednocześnie staniała skupowana na eksport kapusta, ogórki, pory, pomidory, selery i buraki. Obniżyły się ceny hurtowe niemal wszystkich warzyw, a najbardziej kalafiorów gruntowych (o 52%), pomidorów, ogórków i marchwi. Wzrosły tylko ceny hurtowe cebuli i kapusty białej.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiorzy gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
VI	0,92	1,27	0,68	1,09	0,90	-	-	-	3,21	-	4,14
VII	1,58	1,76	1,50	1,53	0,78	1,22	0,90	-	2,69	-	4,88
VIII	1,14	1,79	0,40	1,23	0,66	1,15	0,81	-	1,66	2,20	5,33
IX	0,94	1,57	0,34	0,74	0,58	0,95	0,70	1,07	1,65	1,91	5,26
X	0,82	1,38	0,29	0,59	0,45	-	-	0,50	1,99	-	4,29
Wskaźnik zmian w %											
X 2006 IX 2006	87	88	85	80	78	x	x	47	121	x	82
X 2006 X 2005	164	147	74	109	96	x	x	38	99	x	100

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafiorzy różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,91	0,73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,90	-	-	-	-	0,78	-	-	1,04	-	-
VIII	1,12	0,30	-	-	-	0,95	1,44	0,98	1,03	0,50	0,24
IX	1,16	0,29	0,23	0,25	-	0,96	1,29	1,01	0,90	0,47	0,23
X	1,20	0,25	0,24	0,24	-	0,83	1,34	0,80	-	0,46	0,22
Wskaźnik zmian w %											
X 2006 IX 2006	103	86	104	96	x	86	104	79	x	98	96
X 2006 X 2005	200	94	114	120	x	x	93	81	x	102	92

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2005 VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
VI	2,90	-	0,83	0,47	0,80	-	1,10	3,00	3,25	0,66	-	1,25	-
VII	2,98	0,95	0,92	0,36	0,80	-	1,40	-	-	1,11	-	0,63	-
VIII	2,01	0,80	1,53	0,40	0,70	3,08	1,00	-	3,25	0,91	1,40	0,57	-
IX	2,53	0,75	1,25	0,34	0,65	2,53	0,79	-	1,01	0,88	-	0,40	-
X	2,64	1,60	0,72	0,26	0,49	2,20	0,80	2,20	0,83	0,69	1,00	0,40	-
Wskaźnik zmian w %													
X 2006 IX 2006	104	213	58	76	75	87	101	x	82	78	x	100	x
X 2006 X 2005	91	80	99	63	82	97	163	127	90	230	88	98	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2005 V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 361	1 397	3 464
IV	3 292	1 111	25 062	3 526	1 215	2 075
V	2 232	1 017	20 071	3 061	1 072	1 837
VI	2 414	648	20 236	4 221	871	2 172
VII	2 727	258	20 451	10 320	642	8 353
VIII	2 890	571	25 791	12 150	853	12 760
Wskaźnik zmian w %						
VIII 2006 VIII 2005	104	60	80	109	91	98

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006								VIII 2006 VIII 2005 (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII					
Warzywa ogółem	39423	35745	30843	42264	40188	41015	31384	25839	463277	30007	32811	37376	31212	35792	28018	29451	26891		64			
Cebula	13937	13329	7019	10948	9839	14954	14323	14226	158740	19307	18329	18301	14904	16429	10140	6281	4994		46			
Kapusta	9362	4148	1708	1402	1759	3232	5899	3724	97036	2640	4389	6602	6147	6745	2410	1572	1035		74			
Marchew	3708	1722	793	498	618	959	896	728	22014	644	1546	1855	1624	2277	1740	432	255		51			
Ogórki	1621	2993	6543	10934	3587	2318	444	67	29806	66	104	57	263	799	2144	5813	7326		67			
Pomidory	4720	7504	9132	12650	15125	10386	2756	179	63554	314	297	164	914	3169	6055	10137	9443		75			
Kalafiory	79	2265	2268	1915	4135	3003	602	169	14552	170	106	149	116	147	2140	2207	1195		62			
Przetwory ogółem	29871	29661	22060	24484	39722	40318	43226	38665	430657	38496	40046	48913	33736	30884	28455	19694	19056		78			
Susze	981	1012	961	1292	1146	1465	1620	862	14093	1530	1472	1837	1440	1385	1142	1143	1155		89			
Marynaty	1956	2043	1585	2202	3761	3547	3762	3089	31151	210	189	199	150	146	144	157	240		11			
Konserwy	2352	2298	1746	1862	3969	3968	4087	3988	35245	2901	3459	3741	2758	2439	1808	1081	1612		87			
-kapusta kwasz.	1161	1166	593	649	736	1363	1064	1199	12170	751	931	1087	808	877	506	374	610		94			
Mrożonki	22844	22661	16239	17089	28396	29484	31545	28567	327375	29711	30417	37041	24600	22157	21073	14142	12527		73			
Pieczarki i ich przetwory	11829	9001	7901	8070	9310	12350	11848	11217	133923	12461	11405	13077	10735	10392	9072	7123	5765		71			
Warzywa ogółem	12997	13097	14638	16699	14693	14418	8615	6563	131836	6546	7019	8288	7269	11899	12791	15412	14412		86			
Cebula	1930	2009	1573	1987	2574	3483	3664	3223	29822	3456	3362	3480	2752	3286	2710	2156	1964		99			
Kapusta	1070	683	325	156	222	414	667	462	9661	442	661	1063	876	1033	474	267	161		103			
Marchew	575	357	242	142	137	188	201	154	3458	133	216	302	243	348	316	180	127		89			
Ogórki	1121	1329	2496	3376	1071	680	128	51	11508	33	42	44	174	486	898	1935	2389		71			
Pomidory	5560	5716	7615	8406	7605	6343	1590	93	44378	123	184	85	1053	3607	5694	8446	7380		88			
Kalafiory	36	761	744	699	993	822	134	90	4335	113	60	88	64	107	585	711	599		86			
Przetwory ogółem	14121	13876	10622	12930	20773	21174	22256	20067	212840	20761	21044	26407	19055	17189	15449	10692	11750		91			
Susze	1435	1511	1496	1944	1972	2775	2657	1952	23092	2523	2090	3012	2290	2014	1830	1788	1970		101			
Marynaty	1392	1346	1068	1542	2497	2511	2658	2059	21486	158	148	167	114	125	114	131	185		12			
Konserwy	1241	1191	991	1234	2361	1790	2104	2094	19105	1655	2017	2393	1803	1532	1407	754	1153		93			
-kapusta kwasz.	291	298	156	250	245	376	380	424	3713	251	354	420	317	330	201	151	188		75			
Mrożonki	8868	8610	5983	6813	12375	12443	13368	12326	133496	13194	13217	16338	11143	10168	8893	5759	5661		83			
Pieczarki i ich przetwory	14995	11127	10304	10393	11500	15647	15645	15177	166481	16626	14848	17448	15807	16445	13851	10667	8561		82			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CHiZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006												VIII 2006 VIII 2005 (%)	
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII									
	15987	19675	11415	4769	4604	5418	17111	23313	179112	24150	25836	34486	26994	21518	20420	9473	4830									
Warzywa ogółem	571	3180	2891	1854	1684	1248	1721	2313	19094	1215	1770	2367	2030	3862	8284	3675	2203	101	119							
Cebula	1298	204	53	2	0	1	49	77	2276	81	258	304	672	431	26	11	2	100	100							
Kapusta	4310	5107	1853	225	192	214	324	1067	20373	3326	3754	5050	4155	5681	5577	2684	1406	551	551							
Ogórki	550	94	2	3	21	1526	3934	3112	16328	3131	2427	2411	2173	456	113	-	17	567	567							
Pomidory	2285	7556	3184	887	104	550	5019	9308	58210	8743	9191	11310	7374	4937	3545	1422	524	59	59							
Papryka	1845	1955	2053	416	1038	570	2480	2815	20480	2528	2470	3764	2384	2022	1715	951	82	20	20							
Czosnek	685	208	329	798	958	506	730	748	7727	455	668	450	703	353	452	447	320	40	40							
Przetwory ogółem	8019	10172	8338	7246	8950	9981	8752	8927	108525	8379	8305	12245	9444	7430	7525	6882	6240	86	86							
Mrożonki	1768	1556	1457	1618	1378	1435	1819	1793	20879	2200	2443	3550	2297	2031	1698	1425	1439	89	89							
Susze	992	1017	586	288	652	822	638	675	8873	856	700	975	1113	1095	816	516	536	186	186							
Marynaty	336	561	407	485	766	933	858	978	8375	761	692	732	621	470	571	442	494	102	102							
Konserwy	1632	2079	1878	1668	2322	2608	2497	2515	26622	1841	1887	2772	2390	1075	1240	1334	719	43	43							
-kukurydza konserv.	520	420	1038	998	1352	1513	1333	290	12303	781	948	1566	1759	471	629	722	286	29	29							
Koncentrat pomid.	2436	4116	3235	2321	2828	3143	1869	2035	33766	1988	1580	3027	2004	1718	2459	2390	2349	101	101							
Warzywa ogółem	10268	9989	5261	2121	1749	2822	10320	16729	133089	19707	20182	26383	22115	15472	9255	4249	1791	84	84							
Cebula	45	84	79	103	116	187	170	172	1732	146	258	625	235	295	968	440	358	348	348							
Kapusta	289	35	12	0	0	0	7	11	670	14	55	123	289	180	9	1	1	x	x							
Marchew	1149	1648	536	87	47	48	88	263	5219	737	971	1455	1270	1754	1666	682	530	609	609							
Ogórki	402	36	1	1	7	687	2088	2601	13175	3922	3132	1404	1029	332	119	-	13	1300	1300							
Pomidory	2564	4939	2089	664	103	429	3598	7151	56550	6709	7441	10998	8116	5480	2492	1191	297	45	45							
Papryka	2927	2178	1537	305	442	329	2030	3124	24807	3077	3235	4330	3686	3780	2453	1048	78	26	26							
Czosnek	500	199	382	671	742	526	705	738	6554	656	795	628	1027	554	797	558	313	47	47							
Przetwory ogółem	6305	7754	6218	5837	6924	7851	7189	7147	84264	7040	6410	9645	7761	6269	6122	5310	4594	79	79							
Mrożonki	1311	1135	1169	1182	1008	1021	1300	1294	15325	1710	1600	2329	1559	1520	1188	1001	804	68	68							
Susze	1303	1485	895	1092	1133	1291	994	901	13116	1142	972	1519	1651	1361	1113	708	841	77	77							
Marynaty	249	356	278	344	507	661	599	730	5566	497	459	527	468	419	467	325	353	103	103							
Konserwy	1598	2018	1766	1522	2089	2462	2501	2453	24940	2019	1786	2746	2200	1297	1474	1425	973	64	64							
-kukurydza konserv.	330	252	740	715	984	1130	1026	223	8802	634	697	1229	1321	353	459	526	199	28	28							
Koncentrat pomid.	1297	2204	1638	1225	1564	1733	1086	1112	18500	1104	902	1668	1175	1022	1341	1274	1206	98	98							

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiori	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2005 VI	0,15	0,16	0,21	0,44	0,76	0,34	1,25	0,65	0,26	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,38	0,83	0,33	1,36	0,67	0,26	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,37	1,33	0,71	0,38	0,47
IX	0,26	0,13	0,22	0,30	0,50	0,24	1,29	0,61	0,33	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,29	0,61	0,27	1,30	0,66	0,28	0,47
XI	0,26	0,11	0,22	0,29	0,58	0,22	1,37	0,68	0,36	0,48
XII	0,23	0,12	0,21	0,75	0,52	0,53	1,48	0,65	0,35	0,46
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,70	0,30	1,29	0,67	0,31	0,46
2006 I	0,18	0,17	0,21	0,50	0,39	0,59	1,49	0,69	0,33	0,47
II	0,18	0,15	0,14	0,41	0,62	0,56	1,45	0,67	0,38	0,46
III	0,19	0,16	0,16	0,77	0,52	0,59	1,45	0,66	0,39	0,46
IV	0,18	0,14	0,15	0,66	1,15	0,55	1,39	0,90	0,39	0,48
V	0,20	0,15	0,15	0,61	1,14	0,72	1,44	0,62	0,38	0,48
VI	0,27	0,20	0,18	0,42	0,94	0,28	1,41	0,91	0,40	0,45
VII	0,34	0,17	0,42	0,33	0,83	0,32	1,39	1,12	0,40	0,42
VIII	0,39	0,16	0,50	0,33	0,78	0,50	1,43	0,79	0,31	0,52
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	115	94	119	100	94	156	103	71	78	124
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2006</u>	217	89	172	106	118	135	108	111	82	111

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiori gruntowe	
2005 VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05	
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00	
IX	0,74	1,5 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52	
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94	
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-	
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-	
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86	
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-	
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-	
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-	
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-	
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-	
VI	0,88	0,71	1,25	1,17	1,86	-	1,31	3,28	2,23	
VII	1,13	1,09	1,41	0,94	1,20	-	0,79	2,88	1,59	
VIII	1,21	1,37	1,27	0,78	1,16	1,19	1,34	2,07	2,99	
IX	1,18	0,92	0,86	0,69	1,19	0,87	1,23	2,06	2,28	
X	1,11	0,92	0,81	0,64	3,13	1,02	3,05	2,62	1,40	
Wskaźnik zmian w %										
<u>X 2006</u> <u>IX 2006</u>	94	100	94	93	263	117	248	127	61	
<u>X 2006</u> <u>X 2005</u>	112	110	74	69	61	68	80	70	48	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
V	2,74	7,17	2,90	2,85	2,79	5,91	2,40
VI	2,77	7,17	2,91	2,89	2,78	5,93	2,49
VII	2,74	7,21	2,92	2,90	2,75	5,94	2,50
VIII	2,77	7,06	2,96	2,94	2,77	5,93	2,48
IX	2,79	6,95	3,07	2,99	2,85	5,93	2,44
Wskaźnik zmian w %							
<u>IX 2006</u> VIII 2006	101	98	104	102	103	100	98
<u>IX 2006</u> IX 2005	92	88	112	106	111	103	105

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafiory	Pieczarki
2005 VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	4,98	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
V	1,39	1,32	2,08	1,48	4,75	7,47	13,13	-	-	5,17	5,73
VI	1,81	1,33	2,36	1,76	5,98	6,66	11,80	-	3,06	3,37	5,75
VII	2,49	1,68 ^a	2,49	2,07	7,37	1,48 ^a	9,77	-	2,02	2,21	6,27
VIII	2,32	2,11 ^a	2,30	1,69	6,70	5,79	5,13	-	1,90	3,95	7,14
IX	2,08	0,98	1,82	1,44	4,66	4,40	3,71	3,21	1,84	3,48	6,65
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2006</u> VIII 2006	90	x	79	85	70	76	72	x	97	88	93
<u>IX 2006</u> IX 2005	138	93	122	118	132	123	101	150	104	142	105

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczap	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2005 VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
V	4,22	15,57	6,24	5,60	6,68	5,48	8,70	3,52	5,23	7,86	3,82
VI	4,21	15,43	6,26	5,62	6,68	5,46	8,70	3,54	5,28	7,94	3,82
VII	4,24	15,43	6,22	5,66	6,68	5,46	8,70	3,54	5,33	7,94	3,81
VIII	4,23	15,43	6,24	5,64	6,68	5,48	8,70	3,55	5,35	7,97	3,81
IX	4,24	15,43	6,26	5,66	6,66	5,50	8,70	3,55	5,35	8,00	3,80
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	96	102	102	112	99	104	101	100	101	101	96

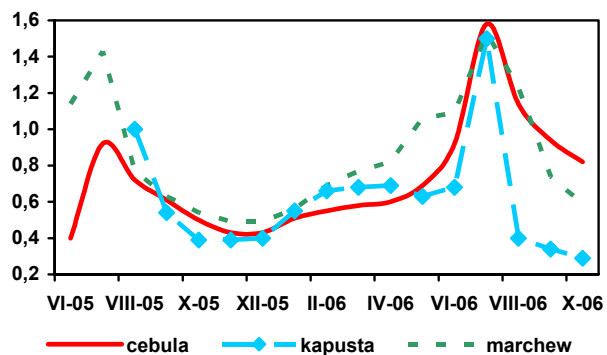
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

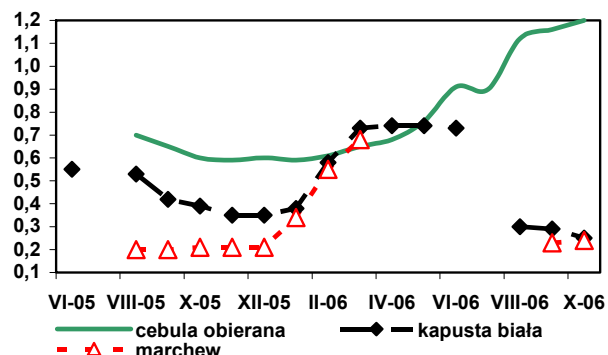
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2005 VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62	-	-	67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	59	51	54	66	117
IV	-	59	58	26	-	-	37	38	58	51	54	70	116
V	44	58	65	25	-	-	35	-	-	52	97	95	110
VI	46	61	66	28	-	-	46	-	-	72	107	97	119
VII	45	64	63	29	44	55	73	-	-	77	92	85	66
VIII	52	67	58	28	48	48	-	-	-	-	-	-	-
IX	54	69	31	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

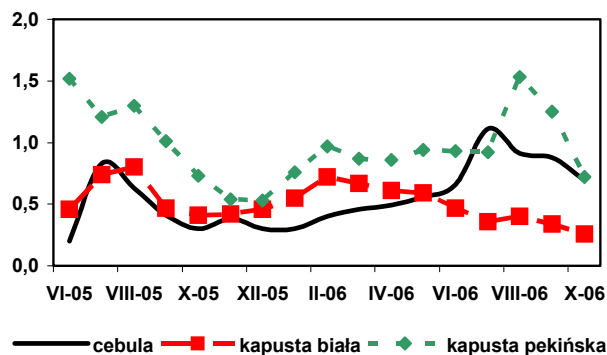
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

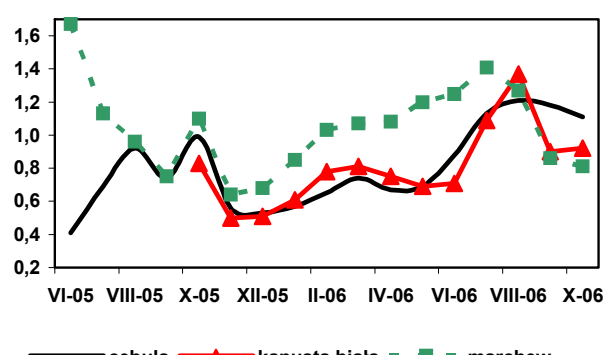
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

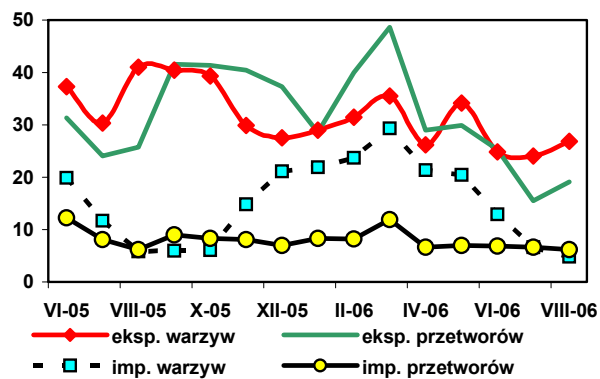
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

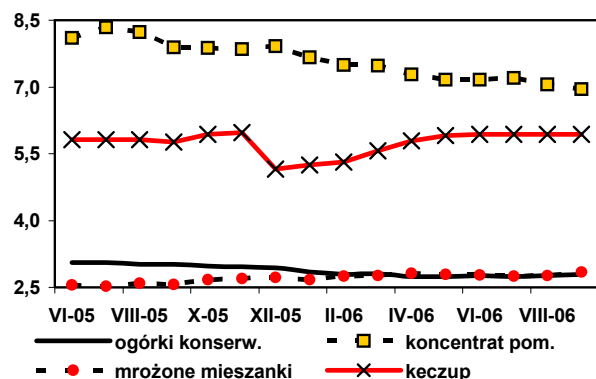
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

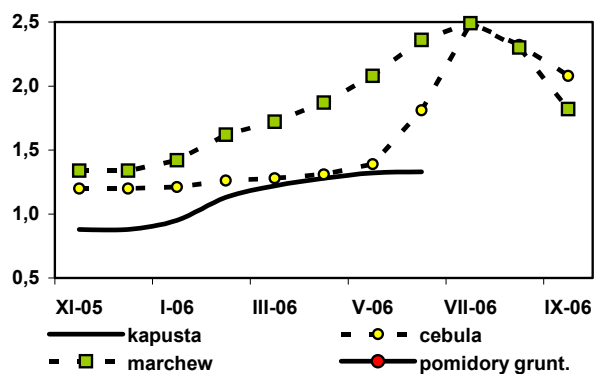
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

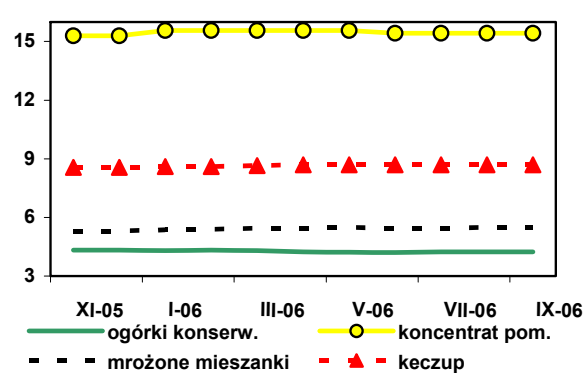
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

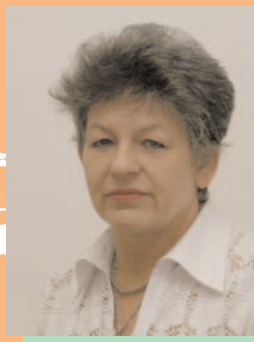

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W sierpniu 2006 r. mniejsza niż w sierpniu roku poprzedniego była produkcja owocowych soków pitnych (z powodu wysokich cen surowca spadła produkcja soku jabłkowego, pomarańczowego i grejpfrutowego, a wyższa była produkcja soków mieszanych). Większa podaż owoców zadecydowała o zwiększeniu o ponad 70% produkcji zagęszczonych soków z owoców kolorowych. Z tego samego powodu aż dwukrotnie zwiększyła się produkcja owoców mrożonych, a siedmiokrotnie produkcja kompotów. Niższa była natomiast produkcja dżemów. W okresie I-VIII 2006 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego produkcja soków pitnych (spadek o 7%), soków zagęszczonych (o 4%) i dżemów (o 28%). Produkcja owoców mrożonych zwiększyła się o 19%, a kompotów 3-krotnie.

W sierpniu większe w porównaniu z sierpniem 2005 r. były rozmiary eksportu większości owoców świeżych i ich przetworów (obniżył się tylko eksport jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego oraz truskawek i śliwek). Z powodu wzrostu cen eksportowych niemal wszystkich owoców i ich przetworów (w następstwie dużej podaży po tegorocznych zbiorach obniżyły się tylko ceny wiśni, śliwek oraz ich przetworów) wpływy z eksportu całej tej grupy towarowej zwiększyły się bardziej niż jego rozmiary i wyniosły 94 mln EUR wobec 71,7 mln EUR w porównaniu z sierpniem 2005 r. Obniżyły się natomiast rozmiary importu owoców świeżych i ich przetworów. Najbardziej zmniejszył się import winogron, zagęszczonych soków owocowych oraz dżemów. Wyższe ceny w imporcie zadecydowały o znacznie mniejszym, niż wolumenu, obniżeniu wartości przywozu owoców świeżych, natomiast zwiększyły się aż o 23% wydatki na import owocowych przetworów (najbardziej wzrosła wartość importu owoców mrożonych, suszy i przetworów z ananasów. W sierpniu dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego owocami i ich przetworami wyniosło 11,6 mln EUR, wobec ujemnego na poziomie 6 mln EUR w sierpniu roku poprzedniego. W okresie I – VIII 2006 r. zarówno wartość eksportu, jak i importu owoców i ich przetworów wzrosła w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego o 16% i wyniosła odpowiednio 608 i 611 mln EUR, a ujemne saldo obrotów zwiększyło się z 1,5 do 3,3 mln EUR.

We wrześniu wyższe niż we wrześniu 2005 r. były ceny detaliczne jabłek, gruszek, malin i winogron, a także soku jabłkowego i pomarańczowego. Potaniały owoce cytrusowe, banany, a także owoce południowe w puszkach oraz truskawki mrożone. Nie zmieniły się średnie detaliczne ceny dżemów. W miesiącach styczeń-wrzesień przeciętne ceny detaliczne owoców świeżych zwiększyły się w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego o 5,4%, w tym jabłek o 24,3%, a przetworów owocowych spadły o 3,8%, przy wzroście cen żywności o 0,6%. Owoce świeże podrożały więc znacznie wobec wielu grup żywnościowych.

W październiku 2006 r. niższe niż w październiku roku poprzedniego były ceny skupu i hurtowe jabłek. Jabłka na rynkach hurtowych potaniały o 2%, a ceny oferowane przez firmy eksportowe obniżyły się o 5%). O ponad 30% spadły ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa. Obniżenie cen jabłek spowodowane było większą ich podażą po tegorocznych zbiorach. Z powodu dużej podaży, niższe na wszystkich poziomach były też ceny śliwek. Niższe były również na rynkach hurtowych ceny niemal wszystkich owoców południowych (poza pomarańczami), a najbardziej zmniejszyły się ceny hurtowe bananów. Zwiększyły się natomiast ceny gruszek (ceny hurtowe wzrosły o 8%, a oferowane przez firmy eksportowe o 4%). Droższe były też deserowe truskawki i maliny odmian późnych. Ceny skupu malin do przetwórstwa zwiększyły się o niemal 30%. W październiku 2006 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim, obniżyły się ceny skupu i hurtowe jabłek i śliwek. Niższe też były ceny hurtowe mandarynek. Pozostałe owoce południowe były na rynkach hurtowych droższe niż we wrześniu 2006 r. W październiku ceny hurtowe jabłek w Polsce stanowiły 45% cen w Niemczech, gruszki były tańsze o 23%, a banany o 32% (w październiku roku poprzedniego wskaźniki te wynosiły odpowiednio: 43% i 32%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2005 VIII	1,19	1,94	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	1,69	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	1,83	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	2,14	-	-	-	-	-
XII	0,98	2,14	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,92	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	2,43	-	-	-	-	-
II	1,15	2,54	-	-	-	-	-
III	1,17	2,57	-	-	-	-	-
IV	1,27	2,75	-	-	-	-	-
V	1,71	-	-	-	-	-	-
VI	1,97	-	-	-	-	-	-
VII	2,54	-	1,32	2,43	1,99	4,38	-
VIII	1,66	-	1,50	2,06	2,85	2,57	2,05
IX	1,07	2,04	-	-	-	-	1,00
X	0,99	2,03	-	-	-	-	1,24
Wskaźniki zmian cen (%)							
$\frac{X\ 2006}{IX\ 2006}$	93	100	x	x	x	x	124
$\frac{X\ 2006}{X\ 2005}$	94	111	x	x	x	x	44

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2005 VIII	0,26	-	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	-	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	-	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	1,13^a	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,35	1,71	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,31	2,22	0,55	0,61	2,02	-	1,37	0,70	-
VIII	0,27	-	1,18	0,75	2,20	0,63	1,31	0,99	0,51
IX	0,26	-	-	-	1,99	0,66	-	-	0,48
X	0,29	-	-	-	2,25	0,60	-	-	0,42
Wskaźniki zmian cen (%)									
$\frac{X\ 2006}{IX\ 2006}$	112	x	x	x	113	91	x	x	x
$\frac{X\ 2006}{X\ 2005}$	67	x	x	x	129	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2005 VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,0	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
VI ^a	2,05	2,21	-	2,05	2,25	2,16	2,11	-	-	3,98	3,13	-	-
VII ^a	2,07	2,20	-	2,38	2,20	2,20	2,20	-	-	3,78	3,46	5,33	-
VIII ^a	1,21	2,20	-	2,20	2,20	2,20	2,20	2,31	-	-	3,17	4,22	1,42
IX	0,76	1,00	-	-	-	-	0,79	1,67	1,57	-	-	-	0,82
X	0,73	1,00	-	-	0,63	0,65	0,71	1,56	1,59	-	-	-	1,33
Wskaźniki zmian cen (%)													
$\frac{X\ 2006}{IX\ 2006}$	96	100	x	x	x	x	90	93	101	x	x	x	162
$\frac{X\ 2006}{X\ 2005}$	95	102	x	x	84	76	92	104	101	x	x	x	53

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2005 VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
IV	8 325	11 491	22 920	1 946	9 726	4 362	821
V	8 221	11 632	24 640	1 088	8 832	4 073	951
VI	8 943	10 571	19 138	5 250	51 958	5 205	1 013
VII	7 944	11 408	12 656	10 424	79 972	3 974	2 668
VIII	7 266	9 994	21 730	27 305	80 510	4 485	4 673
Wskaźniki zmian (%)							
$\frac{VIII\ 2006}{VII\ 2006}$	91	88	172	262	101	113	175
$\frac{VIII\ 2006}{VIII\ 2005}$	66	72	144	174	209	75	814

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006								VIII 2006 VIII 2005 (%)
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII					
Owoce świeże	54 652	54 607	26 215	27 574	21 744	21 241	37 055	632 867	49 160	68 087	69 537	41 175	41 624	36 108	42 631	30 007	114				
Jabłka	30 261	10 426	3 856	5 194	7 729	10 922	24 077	426 280	43 048	62 978	60 871	35 625	34 346	11 722	1 858	2 820	73				
Gruszki	21	108	120	867	1 046	533	227	6 428	147	152	127	96	103	19	40	123	102				
Truskawki	16 109	4 587	686	444	238	83	83	22 315	124	43	86	370	204	16 021	6 155	305	44				
Śliwki	-	71	2 499	4 830	1 189	-	-	8 602	-	-	-	-	-	16	103	2 082	83				
Maliny	1	9 956	2 432	1 604	1 591	102	41	16 056	182	39	178	195	165	167	10 143	4 423	182				
Wiśnie	52	1 119	278	188	51	41	-	1 734	-	-	-	-	-	-	1 151	7 435	2 671				
Przetwory owocowe	57 141	67 633	57 817	61 297	73 776	68 134	48 982	688 712	51 169	46 652	56 974	48 365	50 108	52 496	73 204	63 103	109				
Zagęszczony sok jabłkowy	18 512	15 452	16 386	23 254	36 941	32 185	18 573	234 819	15 501	11 001	13 353	11 991	12 572	13 191	15 012	12 157	74				
Truskawki w puszkach	352	565	550	594	952	572	414	5 817	400	639	725	720	733	1 099	724	557	101				
Wiśnie w puszkach	617	690	544	546	450	483	366	7 769	465	560	789	549	441	363	333	764	141				
Dżemy	1 518	1 989	1 906	1 981	1 633	1 600	1 325	20 203	1 849	1 845	2 693	2 374	2 359	1 805	1 801	2 367	124				
Mrożonki	22 296	30 494	25 022	21 477	20 606	18 526	15 372	268 410	20 698	19 538	23 400	19 513	19 546	20 697	38 284	29 116	116				
Owoce świeże	22 155	27 929	16 993	15 426	9 861	9 282	11 865	226 769	12 819	17 435	20 427	12 344	13 665	19 487	29 193	20 265	119				
Jabłka	7 293	2 333	870	1 021	1 746	2 939	4 991	91 250	9 836	14 783	15 099	9 557	9 803	3 579	583	907	104				
Gruszki	17	73	46	325	395	218	102	2 790	61	69	40	68	63	14	25	54	119				
Truskawki	8 411	2 264	982	443	149	50	48	12 516	73	25	25	276	304	11 683	5 598	372	38				
Śliwki	-	37	953	1 958	544	1	-	3 500	-	2	-	-	-	6	38	730	77				
Maliny	2	5 718	1 563	1 301	1 041	151	61	10 249	245	49	224	267	162	139	7 955	3 015	193				
Wiśnie	42	864	202	128	55	51	-	1 343	-	-	-	-	-	-	751	3 434	1 700				
Przetwory owocowe	42 092	60 057	54 790	59 469	74 779	69 615	48 356	595 795	49 497	45 701	55 669	53 814	49 931	56 807	77 302	73 685	134				
Zagęszczony sok jabłkowy	11 993	10 105	11 560	21 378	40 600	35 102	19 183	197 560	15 990	10 975	13 910	18 266	13 436	14 493	15 183	11 957	103				
Truskawki w puszkach	417	641	623	687	600	697	504	6 427	486	713	840	808	855	1 176	815	642	103				
Wiśnie w puszkach	573	692	573	616	538	615	476	7 989	610	667	886	617	530	466	394	701	122				
Dżemy	1 686	2 341	2 096	2 299	1 984	1 968	1 434	22 909	1 996	2 224	3 428	3 079	2 934	2 388	2 923	3 051	146				
Mrożonki	14 668	23 771	22 671	20 268	19 472	17 051	13 766	213 291	18 839	17 083	21 160	17 796	18 145	19 088	37 224	30 573	135				

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006								VIII 2006 VIII 2005 (%)
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII					
Owoce świeże	55 350	106 883	112 213	96 156	91 177	81 802	111 466	1043 109	89 180	77 775	87 053	67 919	68 888	66 538	96 251	88 273	79				
Banany	12 555	17 160	16 828	17 905	19 466	17 789	20 314	240 349	19 109	17 355	22 387	16 667	20 932	16 337	15 471	19 245	114				
Owoce cytrusowe	8 728	9 864	8 759	11 194	29 631	40 883	71 978	368 806	58 418	47 546	44 498	32 309	18 420	11 784	8 709	7 519	86				
Brzoskwinie i nekt.	7 417	25 296	25 220	17 722	2 025	217	27	78 976	61	50	53	24	2 608	8 111	23 458	18 097	72				
Winożrona	1 866	5 489	23 775	25 535	19 780	8 237	5 659	114 033	2 912	3 609	5 574	7 224	8 206	4 365	6 351	15 326	64				
Arbuzy	17 507	37 362	26 913	10 786	235	148	162	99 756	146	195	533	826	6 881	16 364	31 739	19 385	72				
Jabłka	904	1 329	841	3 804	11 594	3 318	303	25 316	184	755	889	1 178	2 662	2 660	3 843	1 363	162				
Przetwory razem	21 085	23 685	25 216	24 406	25 608	27 445	26 688	263 209	19 510	16 277	25 370	21 133	21 436	16 766	20 709	19 133	76				
Soki zagęszczone	11 481	11 777	13 795	13 663	13 184	11 902	13 508	132 177	9 601	7 142	7 880	8 736	9 580	7 384	6 931	5 544	40				
-sok pomarańczowy	5 488	5 376	5 309	5 383	5 885	5 759	6 386	64 739	5 003	3 389	4 015	4 226	4 080	4 403	4 538	3 783	71				
Mrożonki	1 188	5 228	3 611	2 994	2 589	1 535	1 688	23 409	1 421	1 239	2 964	1 431	2 012	897	3 432	5 892	163				
Susze	726	911	829	823	1 358	1 834	1 332	11 132	1 171	998	814	371	729	650	689	874	105				
Dżemy	655	592	586	659	549	762	424	5 940	344	410	701	498	510	646	375	212	36				
Przetwory puszkwow.	6 996	5 155	6 326	6 140	7 746	11 288	9 545	89 236	6 834	6 338	12 782	10 010	8 482	7 145	9 234	6 488	103				
-ananasy	1 565	1 484	1 543	1 305	2 026	2 741	2 084	21 697	1 015	1 794	3 505	2 208	1 506	1 558	1 409	1 631	106				
-brzoskwinie	2 180	1 221	2 002	1 762	2 449	4 547	3 765	29 579	2 253	1 702	4 631	3 460	2 826	2 109	1 754	1 754	88				
Owoce świeże	32 114	48 930	53 463	53 983	54 442	58 787	74 493	620 803	55 451	51 292	60 093	49 764	53 214	48 182	56 653	52 279	98				
Banany	8 038	6 527	7 952	8 287	10 186	10 910	11 292	125 315	11 146	11 473	14 006	11 534	13 395	10 789	6 034	8 785	110				
Owoce cytrusowe	5 276	5 745	4 986	6 324	13 393	22 682	38 833	194 592	30 600	24 948	22 657	15 349	8 632	6 398	5 167	4 578	92				
Brzoskwinie i nekt.	5 245	13 873	13 520	9 324	1 092	107	11	44 241	44	76	100	40	2 254	7 566	18 078	14 822	110				
Winożrona	2 016	5 525	15 142	16 631	16 331	8 842	6 258	100 861	3 923	4 407	7 048	9 143	10 501	4 723	6 827	11 735	77				
Arbuzy	4 062	6 111	2 685	758	106	84	66	17 197	79	120	329	601	3 081	5 211	7 892	3 205	119				
Jabłka	559	602	316	723	1 252	783	126	6 607	109	327	459	790	2 011	1 874	2 715	430	136				
Przetwory razem	17 314	25 404	24 427	25 716	26 490	29 270	25 824	253 632	20 810	18 299	29 149	21 207	21 260	18 523	25 045	30 083	123				
Soki zagęszczone	8 115	9 401	10 619	10 884	11 247	11 564	12 117	105 629	9 832	7 629	9 215	9 298	9 158	8 521	8 532	6 895	65				
-sok pomarańczowy	4 193	4 799	4 327	4 427	5 063	5 522	6 112	54 236	5 723	4 128	5 226	5 476	5 217	5 400	5 964	4 724	109				
Mrożonki	842	8 714	5 807	3 730	2 469	1 873	1 763	29 673	1 281	1 202	2 954	1 608	1 358	834	8 305	13 824	238				
Susze	862	975	1 115	1 191	2 235	2 929	2 409	16 682	2 236	1 873	1 623	701	1 272	992	1 016	1 351	121				
Dżemy	841	623	613	652	884	1 228	712	8 200	547	677	991	737	524	761	321	308	50				
Przetwory puszkwow	6 525	5 622	6 122	9 091	9 452	11 439	8 571	91 589	6 799	6 779	14 102	8 710	8 760	7 314	6 771	7 573	124				
-ananasy	876	861	974	776	1 158	1 642	1 241	12 553	624	1 018	1 958	1 204	861	805	706	804	83				
-brzoskwinie	1 127	757	1 071	1 024	1 321	2 520	1 877	15 736	1 232	1 439	2 549	1 827	1 568	1 135	891	901	84				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2005 VI	0,24	0,81	0,52	0,69	2,74	0,81	0,59	0,61	0,72	1,18	0,93
VII	0,22	0,67	0,49	0,28	0,57	0,77	0,67	0,81	0,77	1,14	1,00
VIII	0,23	0,38	1,43	0,26	0,64	0,73	0,67	0,96	0,83	1,13	1,05
IX	0,20	0,37	1,00	0,68	0,81	0,68	0,67	0,99	1,01	1,16	1,13
X	0,23	0,38	0,63	0,54	0,65	1,07	0,71	1,01	1,16	0,63	1,19
XI	0,27	0,41	0,59	0,60	1,48	1,25	0,70	1,09	1,18	1,22	1,27
XII	0,21	0,45	0,58	0,86	1,49	-	0,68	0,99	1,16	1,22	1,30
2005 I-XII	0,21	0,43	0,56	0,29	0,64	0,77	0,66	0,80	0,94	1,10	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,59	0,56	1,35	-	0,68	1,07	1,22	1,21	1,31
II	0,23	0,45	0,60	0,43	1,27	-	0,68	1,01	1,21	1,11	1,19
III	0,25	0,31	0,29	0,49	1,26	-	0,69	1,02	1,26	1,16	1,12
IV	0,27	0,70	0,75	0,46	1,37	3,50	0,72	1,08	1,93	1,12	1,12
V	0,29	0,61	1,49	0,26	0,98	-	0,84	1,05	1,26	1,17	1,20
VI	0,31	0,70	0,73	0,24	0,83	-	0,88	1,11	1,27	1,07	1,28
VII	0,31	0,62	0,91	0,25	0,78	0,65	0,90	0,84	1,20	1,13	1,19
VIII	0,32	0,44	1,22	0,35	0,68	0,46	0,98	0,79	1,18	1,15	0,92
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	103	71	134	140	87	71	109	94	98	102	77
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	139	116	85	135	106	63	146	82	142	102	88

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2005 VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,99	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	16,46 ^a	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
VI	2,42	2,18	2,30	2,23	2,70	4,55	2,50	-	-	-	3,67	3,04	5,34	3,26	8,58
VII	2,37	-	-	-	-	4,47	4,24	3,42	4,02	3,19	3,00	3,05	5,52	3,61	8,22
VIII	1,92	-	-	-	-	-	6,10	2,02	7,06	2,17	2,85	3,02	5,42	3,66	5,54
IX	2,29	2,05	2,30	2,23	2,75	2,93	6,79	-	-	1,18	2,79	2,89	5,26	3,58	4,32
X	1,36	1,32	1,35	1,38	1,52	3,25	8,27	-	-	2,15	3,01	3,08	4,71	3,77	4,38
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>X 2006</u> <u>IX 2006</u>	68	64	59	62	55	111	122	-	-	82	108	107	90	105	101
<u>X 2006</u> <u>X 2005</u>	98	98	99	105	100	108	114	-	-	96	73	80	95	105	97

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2005 VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
V	7,57	7,30	6,60	2,86	1,52	1,80
VI	7,60	7,27	6,63	2,93	1,51	1,78
VII	7,60	7,27	7,03	3,13	1,49	1,80
VIII	7,63	7,40	6,90	3,11	1,49	1,87
IX	7,73	7,60	7,17	3,14	1,55	1,94
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	101	103	104	101	104	104
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	90	104	84	120	98	107

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czerśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2005 VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	9,16	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2006 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
V	2,75	5,46	-	-	14,18	-	10,64	5,01	4,62	4,27	5,26
VI	3,25	5,89	-	7,24	5,36	-	10,26	4,89	4,67	4,40	5,72
VII	3,83	6,27	6,42	5,69	4,22	10,38	10,43	4,33	4,83	4,53	6,89
VIII	3,31	5,57	3,79	-	-	10,60	7,63	3,98	5,01	4,51	7,07
IX	2,48	4,25	2,49	-	-	10,24	5,75	3,96	5,01	4,44	6,75
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	75	76	66	x	x	97	75	99	100	98	95
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	115	103	85	x	x	112	107	75	101	88	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2005 VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2006 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
V	11,00	4,07	2,84	3,50	7,88	5,46	4,54
VI	11,00	4,07	2,87	3,50	7,74	5,44	4,54
VII	10,97	4,06	2,88	3,53	7,78	5,36	4,52
VIII	10,97	4,07	2,89	3,55	8,14	5,32	4,51
IX	11,03	4,02	2,90	3,59	8,62	5,32	4,55
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	101	99	100	101	106	100	101
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	101	99	102	105	92	91	88

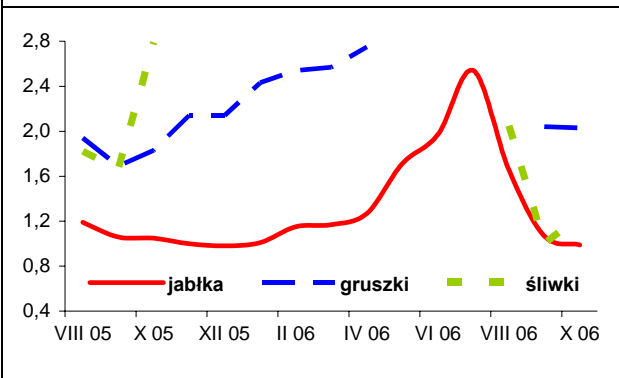
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

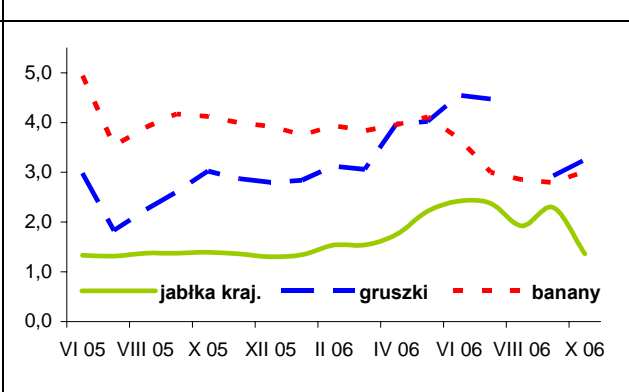
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2005 VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2005 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
2006 II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	44	76	-	99	116	-
V	56	-	36	66	47	71	83	110	121	-
VI	59	-	34	64	50	75	52	119	122	-
VII	-	54	40	56	56	79	-	105	117	91
VIII	56	-	38	58	46	89	-	102	-	98
IX	55	72	-	69	-	-	-	-	-	-
X	45	77	-	68	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i., "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

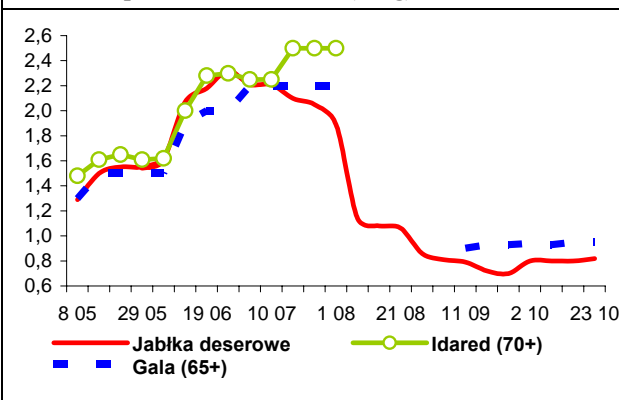
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

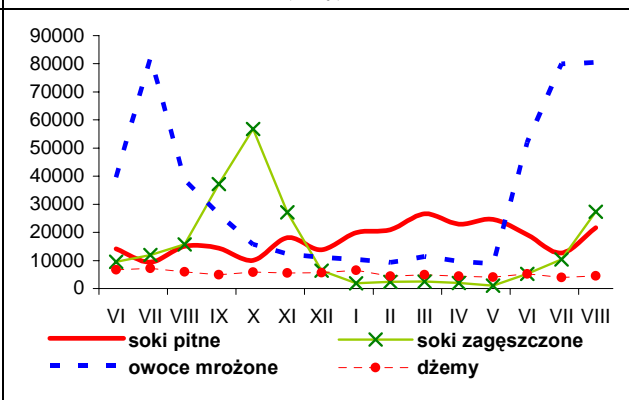
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

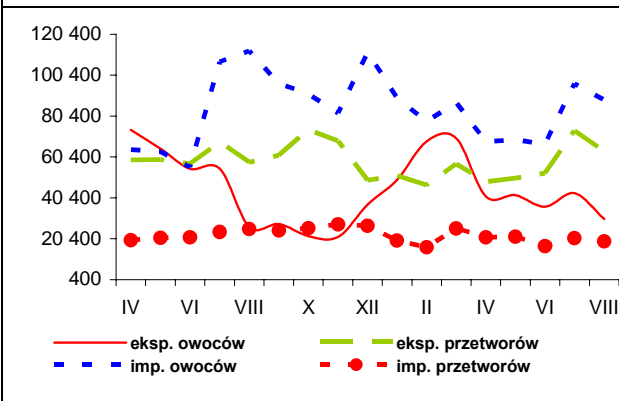
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I-VIII 2006 r. (zł/kg)

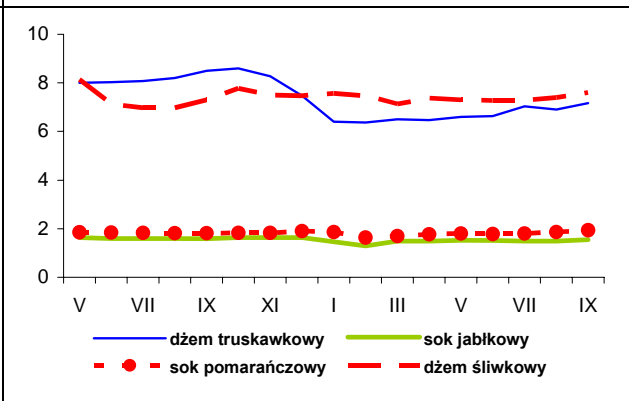
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2005 i w 2006 r. (tony)

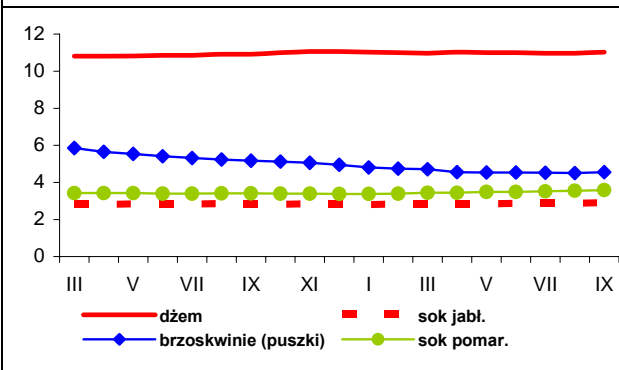
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

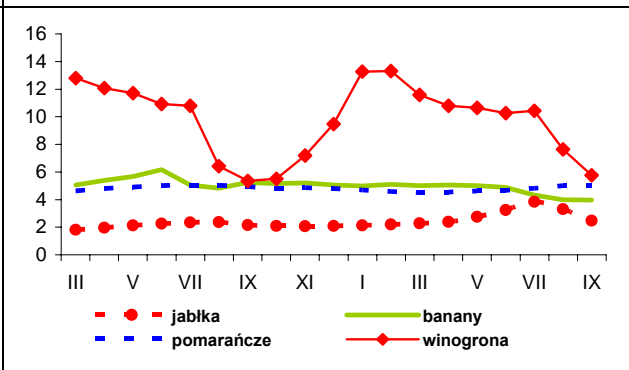
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Wysokość hurtowej kwoty mlecznej w sezonie 2006/07 została ustalona po uruchomieniu rezerwy restrukturyzacyjnej i konwersji kwot na poziomie 9141 mln kg (8881 mln l). Utrzymuje się słaba spadkowa tendencja skupu mleka. W ciągu trzech kwartałów skupiono ok. 6300 mln l, a więc o ok. 2% mniej niż przed rokiem. Jeśli dotychczasowa tendencja będzie trwała nadal, to uwzględniając jedynie skup mleka kl. ekstra, kwota mleczna w sezonie 2006/07 nie zostanie wykorzystana.

Przeciętna cena skupu mleka we wrześniu wzrosła o 1% do 91,18 zł/100 l. W następnych miesiącach sezonowy wzrost cen skupu mleka ulegnie zwiększeniu.

Rosną ceny bydła mlecznego. Przeciętne ceny jałówek w październiku wzrosły z 2298 zł do 2343 zł/sztukę, przy dużej rozpiętości od 1800 do 2900 zł za jałóvkę z pochodzeniem. Ceny jałówek z pochodzeniem są wyższe od najwyższych cen krów dojnych, notowanych na poziomie 2800 zł/szt.

Ceny zbytu wyrobów przemysłu mleczarskiego w październiku na ogół utrzymywały się na zbliżonym poziomie, przy regionalnym różnicowaniu. Przeciętnie w Polsce ceny zbytu mleka spożywczego o zawartości 2% tłuszczu przez cały analizowany miesiąc wahały się w granicach 134-135 zł/100 kg. Najniższe ceny notowano w makroregionie zachodnim 120-122 zł/100 kg, a najwyższe w m. północnym 142-145 zł/100 kg. Ceny mleka UHT 2% utrzymywały się na wyrównanym poziomie 175-181 zł/100 kg. Za jogurt naturalny 2% płacono od 269 zł/100 kg w m. północnym do 296 zł/100 kg w m. centralnym. Ceny kefiru 2% wahały się od 190 zł/100 kg w m. zachodnim do 240-250 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim i 271-283 zł/100 kg w m. centralnym i północnym. Ceny zbytu śmietany i śmietanki 10-29% były mało różnicowane, od 407-426 zł/100 kg w m. zachodnim do 463-471 zł/100 kg w m. centralnym.

Ceny masła w blokach i konfekcjonowanego są znacznie bardziej różnicowane na skutek zaliczania do tego asortymentu wyrobów o różnicowanej zawartości tłuszczu mlecznego. Masło w blokach w październiku kosztowało w zbycie od 948-981 zł/100 kg w m. północnym do 967-1041 zł/100 kg w m. centralnym. Natomiast masło konfekcjonowane w makroregionach południowo-wschodnim, zachodnim i północnym można było kupić po 1120-1168 zł/100 kg, podczas gdy w m. centralnym po 875-884 zł/100 kg.

Ceny pełnego mleka w proszku wynosiły od 854-893 zł/100 kg w m. zachodnim do 930-969 zł/100 kg w m. północ-

nym, a ceny odtłuszczonego mleka w proszku wynosiły od 793 do 845 zł/100 kg i były najbardziej stabilne.

Stabilne były ceny serów dojrzewających, przy niewielkim różnicowaniu. Najniższe ceny sera Edam notowano w m. zachodnim 1066-1086 zł/100 kg oraz w m. północnym 1032-1089 zł/100 kg; nieco wyższe ceny płacono w m. południowo-wschodnim 1024-1115 zł/100 kg, a najwyższe w m. centralnym 1141-1156 zł/100 kg. Podobnie kształtowały się ceny sera Gouda, od 1039 zł/100 kg w m. północnym i 1078-1119 zł/100 kg w m. zachodnim do 1118-1138 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim oraz 1133-1180 zł/100 kg w m. centralnym. Najniższe ceny serów Podlaskiego, Zamojskiego i Morskiego notowano w m. zachodnim 985-1029 zł/100 kg, a najwyższe w m. południowo-wschodnim 1146-1200 zł/100 kg. Również ceny twarogu 40% najniższe były w m. południowo-wschodnim i północnym 654-697 zł/100 kg, wyższe w m. centralnym 759-770 zł/100 kg oraz najwyższe w m. zachodnim 879-882 zł/100 kg.

Na rynku Wspólnoty Europejskiej na ogół notowano słabe tendencje wzrostowe przeciętnych cen trwałych wyrobów mleczarskich. W pierwszej połowie października, w siedmiu analizowanych krajach Wspólnoty masło zdrożało: we Francji z 2490 do 2510 EUR/tonę, w Holandii z 2480 do 2520 EUR/tonę, w Polsce z 2393 do 2549 EUR/tonę, w Wielkiej Brytanii z 2618 do 2646 EUR/tonę. W Niemczech ceny masła utrzymały się na niezmiennym poziomie 2565 EUR/tonę, podobnie we Włoszech 2650 EUR/tonę. Natomiast w Belgii masło staniało z 2586 EUR/tonę na początku października do 2572 EUR/tonę w połowie miesiąca.

Ceny pełnego mleka w proszku wykazywały także tendencje wzrostowe. W okresie 1-15 października PMP zdrożało: w Belgii z 2388 do 2470 EUR/tonę, w Niemczech z 2435 do 2470 EUR/tonę, w Holandii z 2340 do 2380 EUR/tonę oraz w Polsce z 2239 do 2341 EUR/tonę. Pełne mleko w proszku staniało jedynie w Niemczech z 2435 do 2400 EUR/tonę.

Podobne tendencje wzrostowe cen notowano na Wspólnym Rynku odtłuszczonego mleka w proszku: w Belgii z 2270 do 2299 EUR/tonę, we Francji z 2180 do 2200 EUR/tonę, w Holandii z 2240 do 2250 EUR/tonę, w Niemczech z 2215 do 2260 EUR/tonę, w Polsce z 1995 do 2071 EUR/tonę.

W pierwszej połowie października staniała serwatka w proszku: w Holandii z 830 do 790 EUR/tonę, we Francji z 795 do 775 EUR/tonę, w Niemczech z 800 do 760 EUR/tonę.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 VIII	796,5	89,34	96,40	64,38
IX	732,4	90,24	97,92	65,66
X	701,3	92,04	99,14	65,59
XI	625,0	94,23	101,96	65,56
XII	624,0	96,91	103,75	66,97
2006 I	615,3	95,19	101,77	66,16
II	563,9	95,46	100,21	66,73
III	628,7	94,48	100,21	68,21
IV	667,1	93,87	98,70	64,87
V	772,4	91,56	97,05	64,14
VI	779,9	90,95	96,44	61,61
VII	784,1	89,94	95,77	61,05
VIII	765,1 ^a	90,26 ^a	96,00	62,97
IX	734,0	91,18	97,58	64,50
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{IX\ 2006}{VIII\ 2006}$	95,9	101,0	101,6	102,4
$\frac{IX\ 2006}{IX\ 2005}$	100,2	101,0	99,7	98,2

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. ^a korekta GUS

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 290,9	142,3	49,6	240,9	313,6	179,5	295,2	239,0
2005 VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	177,2	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	31,2	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	24,6	20,5	12,0	23,0	18,0
III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
IV	175,1	9,0	3,8	26,4	25,3	14,1	24,5	18,4
V	192,3	11,7	3,5	31,2	32,4	14,4	26,5	21,7
VI	186,9	15,9	2,2	28,4	36,7	13,9	22,9	21,8
VII	186,0	14,1	2,2	29,0	33,1	13,5	23,0	22,2
VIII	189,4	13,7	2,4	26,1	30,7	14,0	25,3	22,4
Wskaźnik zmian w %								
$\frac{VIII\ 2006}{VII\ 2006}$	101,8	97,2	109,1	90,0	92,7	103,7	110,0	100,9
$\frac{VIII\ 2006}{VIII\ 2005}$	102,6	83,0	72,7	127,9	106,6	90,9	106,3	100,9

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	Chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,52	0,76	4,61	7,15	11,66
V	1,22	1,63	8,13	9,86	9,75	11,37	0,76	4,61	7,17	11,65
VI	1,22	1,63	8,08	9,78	9,71	11,19	0,76	4,61	7,14	11,52
VII	1,22	1,63	8,12	9,78	9,70	11,07	0,76	4,61	7,16	11,31
VIII	1,22	1,63	8,21	9,80	9,72	11,02	0,76	4,59	7,17	11,32
IX	1,23	1,63	8,59	9,91	9,92	11,11	0,76	4,62	7,20	11,39
X ^a	1,35	1,75	8,37	9,21	9,92	10,00	.	4,35	7,64	10,88
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	100,8	100,0	104,6	101,1	102,1	100,8	100,0	100,7	100,4	100,6
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	101,7	99,4	104,5	96,9	89,0	99,5	101,3	100,7	101,3	96,2

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 23-29 X 2006 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
V	1,57	2,39	10,72	3,02	3,02	0,63	1,03	1,34	9,46	16,12
VI	1,57	2,39	10,68	3,03	3,03	0,63	1,03	1,34	9,49	16,04
VII	1,57	2,38	10,71	3,03	3,04	0,63	1,04	1,34	9,49	15,92
VIII	1,58	2,38	10,71	3,05	3,04	0,63	1,04	1,34	9,51	15,90
IX	1,58	2,39	10,78	3,05	3,03	0,63	1,04	1,34	9,52	15,99
Wskaźnik zmian w %										
<u>IX 2006</u> <u>VIII 2006</u>	100,0	100,4	100,7	100,0	99,7	100,0	100,0	100,0	100,1	100,6
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>	108,2	98,8	100,5	99,3	97,1	100,0	102,0	98,5	101,1	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	152,6	104,5	36,8	205,4	77,2	8,3	14,8	3,6	6,3	4,3
2005 VII	13,4	9,8	3,1	23,9	5,6	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	12,9	10,2	3,6	24,8	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	11,9	10,3	2,8	24,8	6,4	0,4	1,6	0,3	0,7	0,3
X	15,7	9,3	2,4	22,6	6,5	0,5	1,3	0,3	1,8	0,7
XI	14,2	9,7	2,7	18,0	6,8	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,5	9,1	1,8	18,4	6,1	0,5	1,3	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,7	8,7	2,1	13,4	7,7	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	6,4	8,4	2,4	11,7	7,8	0,5	1,3	0,2	1,1	0,9
III	6,9	9,9	2,3	16,4	8,2	0,4	1,9	0,6	1,7	1,1
IV	8,0	8,5	1,8	25,8	6,7	0,4	1,4	0,3	1,7	0,9
V	6,8	13,4	1,5	22,3	7,9	0,6	1,7	0,4	1,8	1,3
VI	11,8	9,7	2,7	27,0	7,1	0,8	1,5	0,2	2,1	1,1
VII	12,0	9,4	1,9	25,7	6,9	0,8	1,1	0,3	2,4	5,0
VIII	9,8	10,0	2,2	24,7	5,2	0,4	0,9	0,3	2,9	1,0
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	81,7	106,4	115,8	96,1	75,4	50,0	81,8	100,0	120,8	20,0
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	76,0	98,0	61,1	99,6	92,9	100,0	60,0	150,0	290,0	500,0

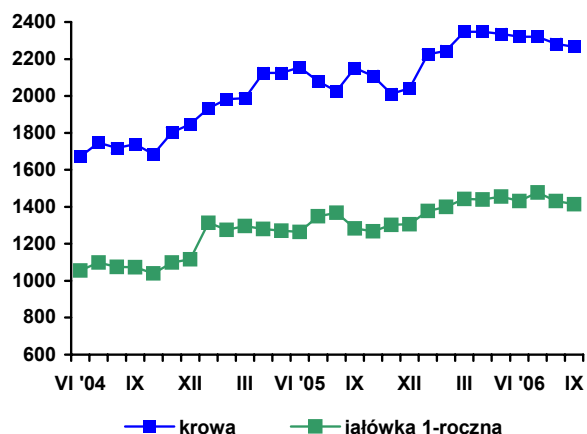
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

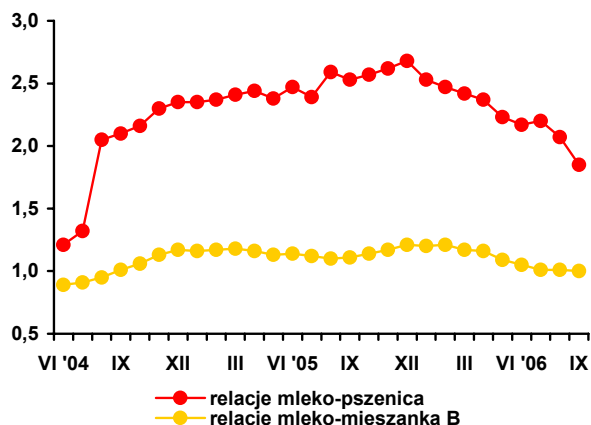
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 807	2 605	2 326	528	925	1 849	2 998	2 956	964	1 267
2005 VII	1 913	2 591	2 518	509	928	1 617	3 164	3 695	1 549	1 330
VIII	1 840	2 546	2 340	500	901	2 264	2 885	3 258	699	1 081
IX	1 800	2 499	2 278	473	928	2 183	2 854	2 684	1 158	1 089
X	1 853	2 646	2 348	528	1 008	1 827	3 155	3 857	530	1 404
XI	1 872	2 709	2 388	526	1 007	2 193	3 102	3 095	782	1 376
XII	1 758	2 644	2 097	443	970	1 742	3 056	3 088	929	1 296
2006 I	1 852	2 627	1 981	515	1 016	2 115	2 949	3 200	572	1 429
II	1 791	2 665	1 918	475	1 441	1 695	3 006	3 232	585	1 255
III	1 856	2 806	1 872	503	1 010	1 653	3 143	5 090	531	1 277
IV	1 863	2 704	1 768	316	969	1 987	3 044	2 720	503	1 169
V	1 839	1 781	1 946	457	973	1 935	2 627	2 938	521	1 150
VI	1 903	2 634	1 884	560	985	2 171	2 788	3 182	608	1 065
VII	1 838	2 526	1 789	519	1 000	1 764	3 305	2 668	502	.
VIII	1 851	2 615	1 659	504	983	1 803	3 262	2 841	452	1 039
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2006</u> <u>VII 2006</u>	100,7	103,5	92,7	97,1	98,3	102,2	98,7	106,5	90,0	.
<u>VIII 2006</u> <u>VIII 2005</u>	100,6	102,7	70,9	100,8	109,1	79,6	113,1	87,2	64,7	96,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

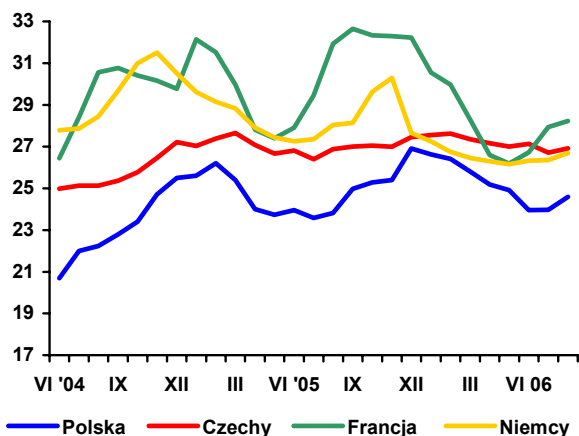
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

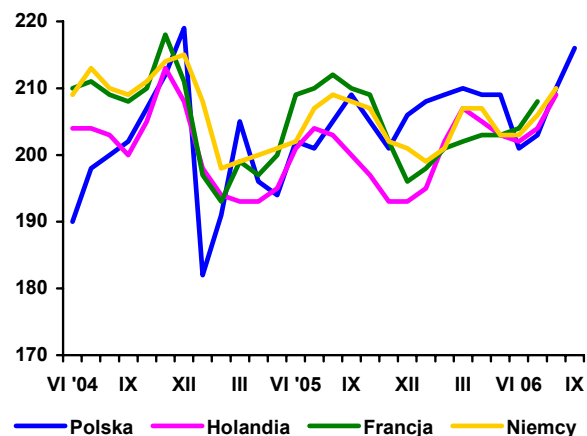
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

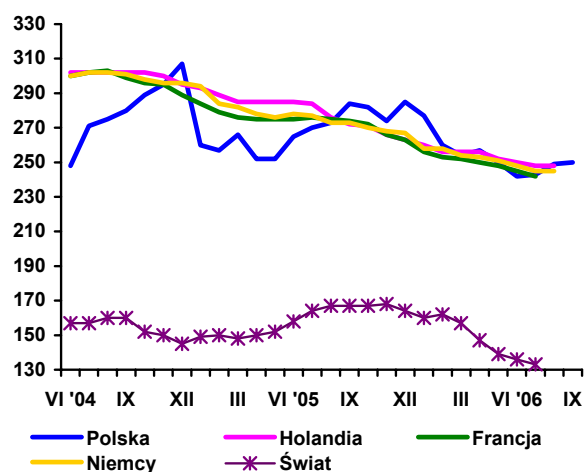
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

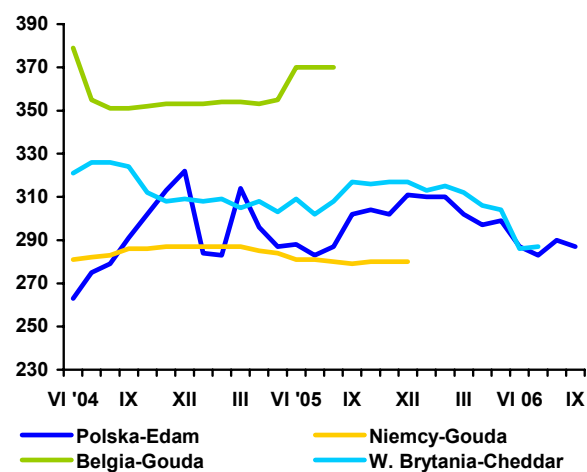
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

We wrześniu 2006 r. cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,15 zł/kg i była o ok. 2 % wyższa niż w poprzednim miesiącu. Ceny skupu pozostałych gatunków żywca obniżyły się i relacja ceny wołowiny do wieprzowiny wzrosła z 0,94 do 1,01, a do drobiu z 1,30 do 1,35. Jednak w październiku br. ceny skupu bydła spadły. Cen skupu krów kształtowały się w granicach 3,03-3,05 zł/kg i były o ok. 4% niższe w porównaniu do września br., a ceny skupu młodego bydła obniżyły się o ok. 2%. Na poziom krajowych cen skupu wpływ ma sytuacja cenowa na rynku wołowiny w UE-25.

W październiku 2006 r. na rynku włoskim, który jest głównym odbiorcą polskiego bydła, ceny młodego bydła rasy Czarno-Białej wynosiły średnio ok. 1,22 EUR/kg wagi żywej i były o 4% niższe porównaniu do września br. Nastąpił również spadek cen bydła rasy Limousion – do 2,27 EUR/kg w październiku br. z 2,32 EUR/kg we wrześniu. br. Na rynku holenderskim w ciągu ostatnich dwóch miesięcy ceny nie uległy zmianie i wynosiły: łaty wołowej 2,95-3,30 EUR/kg, półtusze z krów 3,0-4,4 EUR/kg, rostbefu 5,75-7,90 EUR/kg. Na rynku hurtowym w Berlinie nastąpił jedynie 2%-3% wzrost cen ćwierci zadnich, natomiast ceny pozostałych asortymentów nie zmieniły się. Dlatego od lipca br. ceny referencyjne wołowiny w UE-25 nie wykazują tendencji do wzrostu i wahają się od ok. 311 do ok. 314 EUR/100 kg.

Od 1 maja 2006 r. Wielka Brytania może eksportować wołowinę do innych państw członkowskich UE-25. Embargo na eksport brytyjskiej wołowiny trwało 10 lat i było spowodowane wystąpieniem w tym kraju w 1996 r. bardzo dużej liczby przypadków BSE u bydła. Według wstępnych szacunków w br. Wielka Brytania może wyeksportować ok. 30 tys. ton wołowiny, w tym głównie do Włoch, Francji, Grecji, Holandii, Belgii, Hiszpanii.

Jednocześnie otwarte zostały kontyngenty WTO na import wołowiny, byków opasowych i bydła nie przeznaczonego na ubój. Od 1 lipca 2006 r. do 30 czerwca 2007 r. do UE-25 można sprowadzić, po preferencyjnych stawkach celnych, 53 tys. ton wołowiny mrożonej i 54,7 tys. ton wołowiny do przetwarzania, w tym do produkcji konserw wołowych. Na mocy porozumienia zawartego między UE i Australią, kontyngent na import wołowiny do przetwórstwa został powiększony o 4 tys. ton w porównaniu do poprzedniego sezonu. Po preferencyjnych stawkach celnych, wynoszących 16% plus 582 EUR/tonę można sprowadzić 24070 sztuk młodych byków opasowych. Jednocześnie uwzględniając sytuację popytowo-podażową na rynku wołowiny w UE, Komisja Europejska w końcu czerwca br. obniżyła o 11% subsydia do eksportu. Dlatego w II półroczu 2006 r. są mniej korzystne warunki do eksportu wołowiny, natomiast wzrosły możliwości jej importu.

Spadek krajowych cen skupu żywca wołowego znalazł odzwierciedlenie w cenach zbytu ćwierci z buhajów i krów, które w końcu października 2006 r. były odpowiednio o 3 i 5% niższe w porównaniu do września br. W III kwartale 2006 r. skup żywca wołowego wyniósł 40,1 tys. ton wobec 35,4 tys. ton w III kwartale 2005 r. Produkcja przemysłowa w zakładach zatrudniających powyżej 50 osób wzrosła, w porównaniu do III kwartału 2005 r., o 1,4 tys. ton. Od stycznia do września 2006 r. uboje bydła wyniosły 866,9 tys. sztuk i były o 95,3 tys. sztuk większe niż w analogicznych miesiącach 2005 r., w tym o 20% wzrosły uboje krów i o 9% uboje byków. W I półroczu br. w ubojach buhajów udział kl. O wynosił ok. 60%, kl. R ok. 30% i kl. U ok. 4,5%.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2004	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	14,6	3,2	10,5	1,7
	V	15,0	18,1	3,3	14,0	1,2
	VI	12,9	15,1	2,7	9,8	0,5
	VII	13,3	14,5	2,3	10,6	0,8
	VIII	13,0	13,0	2,8	9,8	0,5
	IX	13,8	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2004	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
	2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73
II		4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
III		4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
IV		4,19	11,18	15,01	17,05	3,58	4,07
V		4,17	10,82	15,05	17,13	3,61	4,11
VI		4,23	10,66	15,13	17,13	3,57	4,05
VII		4,10	11,25	15,17	17,15	3,70	4,18
VIII		4,08	9,56	15,32	17,27	3,75	4,23
IX		4,15	9,56	15,36	17,25	3,70	4,15
w % ceny	sprzed roku	101,1	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	102,1	-	-	-	-	-

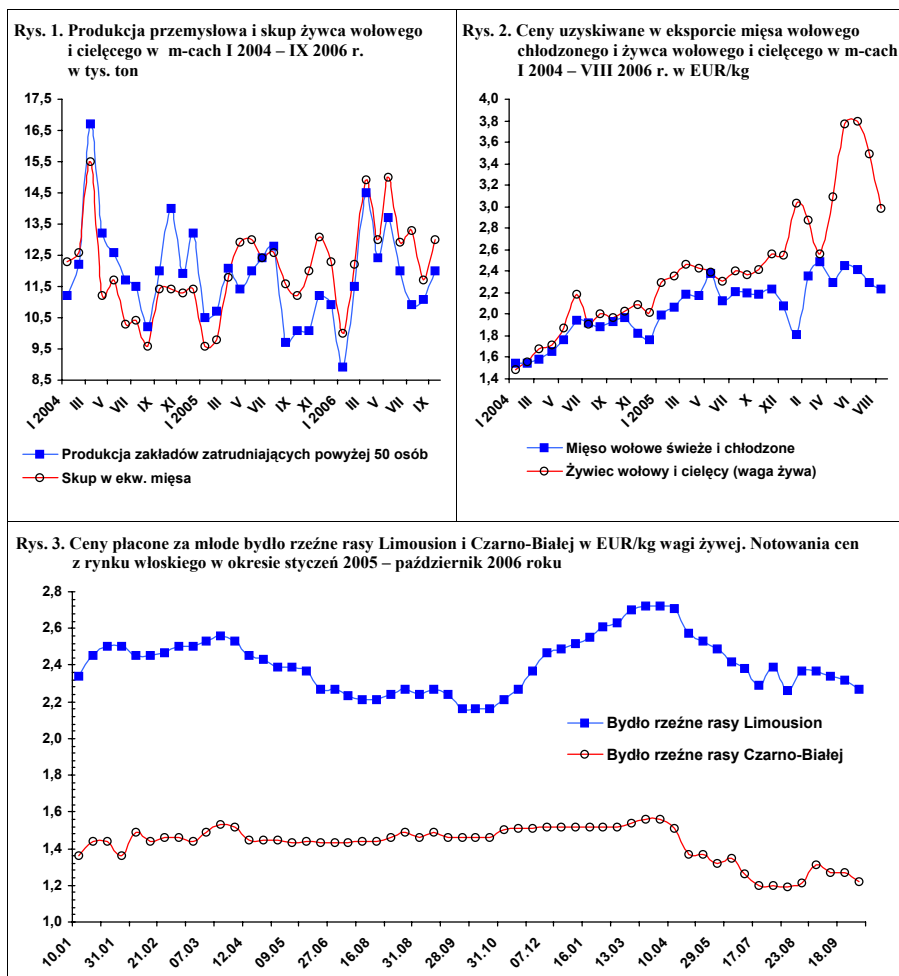
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,06	4,16	4,31	4,30	4,35	4,45	4,29	4,33	4,13
Buhaje kl. R	4,52	4,63	4,76	4,77	5,13	4,93	4,81	4,83	4,72
Krowy R+O+P	3,23	3,29	3,50	3,43	3,46	3,56	3,40	3,40	3,37
Średnia cena targowiskowa ciałat 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,14	10,08	10,43	10,19	10,33	10,27	9,75	9,52	9,33
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 834	9 987	10 052	10 106	10 395	10 330	10 074	10 010	9 778
Ćwierci z krów rzeźnych	7 428	7392	7 992	7 813	8 049	8 296	7 658	7 620	7 267
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	309,54	318,60	328,78	327,27	328,27	313,92	311,98	314,65	313,65
Polska	235,64	239,38	242,45	239,60	246,44	244,45	236,32	239,31	239,06

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli średnia cena referencyjna w UE-25 stanowi mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku.

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Źródło: Na podstawie danych FAMMU.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

W III kwartale 2006 r., w porównaniu z dwoma poprzednimi kwartałami, sytuacja rynkowa zdecydowanie poprawiła się dla producentów trzody. Dla konsumentów wieprzowiny była jednak gorsza.

W I półroczu 2006 r. średnia cena skupu trzody kształtowała się na poziomie 3,38 zł i była niższa niż w I półroczu 2005 r. o 10%. W III kwartale ceny trzody sezonowo wzrosły i to silniej niż się spodziewano. Ich średni poziom wyniósł 4,11 zł/kg i był taki sam jak w III kwartale poprzedniego roku, a w sierpniu nawet nieco wyższy. W tym samym okresie sezonowo wzrosły, do poziomu sprzed roku, także ceny detaliczne wieprzowiny i jej przetworów, w przeciwieństwie do spadkowej tendencji tych cen w I półroczu. W czerwcu 2006 r. ceny detaliczne mięsa wieprzowego były bowiem niższe aniżeli w czerwcu 2005 r. o 4,4%. W IV kwartale br. ceny detaliczne będą się obniżać w konsekwencji podobnej tendencji żywca wieprzowego.

W październiku cena skupu trzody wyniosła 3,75 zł/kg i była niższa niż w październiku poprzedniego roku o 4%. W pozostałych dwóch miesiącach ceny skupu kształtować się będą prawdopodobnie w granicach 3,40-3,50 zł/g, a więc o około 5% poniżej cen z analogicznych miesięcy poprzedniego roku. Tak niski bądź jeszcze niższy poziom cen trzody utrzymywał się będzie aż do wiosny 2007 r., tj. do letniego sezonowego wzrostu. W IV kwartale 2007 r. wysoki poziom cen będzie wynikiem spadku podaży. Ocenia się, że do lata przyszłego roku, chów trzody będzie bardzo nieopłacalny i jego pogłowie zostanie zredukowane o około 10%. Dramatycznie złe warunki chowu w roku gospodarczym 2006/2007 spowodowane są przede wszystkim suszą i dużym w związku z tym spadkiem zbiorów zbóż i pasz objętościowych oraz znaczącym wzrostem cen zbóż już na początku sezonu. Jest oczywiste, że w miarę upływu czasu rosnąć będą też ceny pasz przemysłowych, których zakup nawet w przypadku niedostatku własnych pasz, stanie się nieracjonalny.

W październiku targowiskowa cena żyta wynosiła około 50 zł, a jęczmienia około 55 zł/dt i była wyższa aniżeli w analogicznym miesiącu poprzedniego roku odpowiednio o 50 i 37%. Relacje cen trzoda: żyto i trzoda: jęczmień kształtujące się jak 7,5: 1 i 6,8: 1 nigdy nie były tak krytycznie wąskie w okresie jesiennym, jak w tym roku. Wobec tak wysokich cen zbóż, nawet znacznie wyższy poziom cen trzody, nie miałyby zasadniczego wpływu na jej chów.

Objawem złych nastrojów wśród producentów trzody są szybko malejące ceny prosiąt. W październiku kształtowały się one na poziomie około 90 zł/szt., a więc o 25% niższym niż w październiku 2005 r. Dużo większy spadek cen prosiąt niż tuczników świadczy o stosunkowo znacznej ich podaży i malejącym popycie.

W UE-25 ceny trzody klasy E osiągnęły najwyższy poziom w ostatnich latach, zwłaszcza w III kwartale. W sierpniu br. cena trzody wyniosła prawie 163 euro/100 kg wagi poubojowej i była wyższa o 12% niż w sierpniu ubiegłego roku. W tym samym miesiącu cena trzody klasy E w Polsce osiągnęła 152,5 euro/100 kg wagi poubojowej i była wyższa o 7% w stosunku do roku ubiegłego.

W okresie wrzesień-październik ceny trzody w Unii Europejskiej obniżyły się, podobnie jak w Polsce. W październiku 2006 r. ceny w UE-25 były wyższe jak rok wcześniej już tylko o 5%, a w Polsce były niższe o 3%. W okresie wrzesień-październik ceny trzody w Polsce były o około 7% niższe niż średnio w Unii, podczas gdy w ubiegłym roku o tej porze, ceny w Polsce były wyższe o około 2%. Jest to istotna przyczyna osłabienia wzrostu importu mięsa.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8	84,1
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2	89,2
2005 I-XII	1945,0	103,1	243,0	125,9	197,0	159,5	46,0
I	85,4	80,3	15,3	63,8	9,8	.	5,5
II	95,5	92,3	15,8	55,4	12,4	.	3,4
III	116,0	96,6	19,1	69,5	14,5	322,2	4,6
IV	102,5	95,3	19,7	107,7	11,6	414,3	8,1
V	115,9	116,0	22,0	170,5	11,5	132,2	10,5
VI	113,1	116,9	25,3	225,9	12,1	78,6	13,2
I-VI	942,0	96,3	100,0	81,6	68,0	206,1	32,0
VII	104,1	111,7	25,4	186,8	16,0	103,2	9,54
VIII	111,7	128,8	26,1	274,7	21,4	145,6	4,7
IX	100,5	103,3	27,2	215,9	20,7	131,0	6,5
X	108,5	115,4	22,8	148,1	22,0	153,8	0,8
XI	109,9	117,3	23,8	147,8	21,3	125,3	3,5
XII	116,2	107,2	25,2	144,8	18,0	139,5	7,2
2006 I	109,6	128,3	20,0	130,7	13,5	137,8	6,5
II	105,3	110,3	22,6	143,0	12,3	99,2	10,3
III	122,0	105,2	26,3	137,7	18,3	126,2	8,0
IV	114,4	111,6	24,2	122,8	13,2	113,8	11,0
V	128,8	111,1	30,2	137,3	13,8	110,4	16,4
VI	114,2	101,0	34,5	136,4	13,9	114,9	20,6
I-VI	1017,9	108,1	139,8	139,8	87,1	128,1	52,7
VII	107,2	103,0	28,1	110,6	14,3	89,4	13,8
VIII	124,7	111,6	22,6	86,6	16,5	77,1	6,1
IX	112,0	111,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: Żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2005 I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,50	4,3	160,92	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,44	4,1	160,64	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,12	4,3	161,06	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	77,99	4,3	161,05	2,1	117
V	3,35	37,54	8,9	76,82	4,4	160,53	2,1	114
VI	3,56	37,32	9,5	76,68	4,6	159,28	2,2	106
VII	3,92	37,78	10,4	76,80	5,1	158,26	2,5	106
VIII	4,28	40,85	10,5	76,57	5,6	157,72	2,7	106
IX	4,12	47,68	8,6	77,96	5,3	158,48	2,6	104

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy Toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5
V	4,39	11,22	15,45	9,03	12,53	19,19	11,67	111,7	124,2	129,2
VI	4,66	11,47	15,53	9,08	12,45	19,22	11,62	108,5	123,8	128,0
VII	5,14	12,08	15,75	9,16	13,05	19,46	11,71	108,0	123,6	127,8
VIII	5,59	12,84	16,16	9,33	13,74	19,86	11,84	107,0	122,9	126,9
IX	5,38	12,88	16,24	9,36	14,28	20,07	12,02	110,9	123,6	128,4

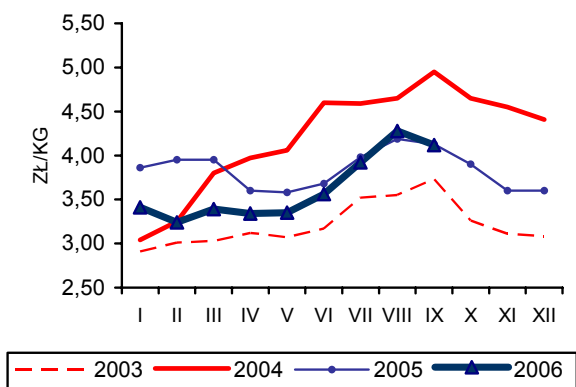
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

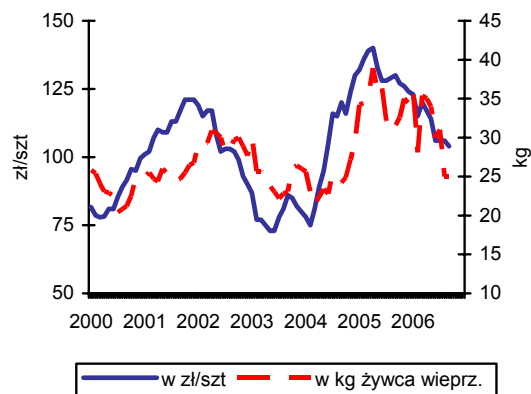
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005 I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006 I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
V	141,96	122,16	151,73	128,47	86,3	80,9	95,2
VI	152,66	125,43	165,65	133,65	81,4	74,4	93,3
VII	157,30	138,36	168,48	135,99	88,0	82,2	101,7
VIII	162,97	152,15	176,38	137,78	93,8	86,5	110,4
IX	156,39	143,96	164,19	138,86	92,1	87,7	103,7
X	144,00	134,00	151,00	133,00	93,1	88,7	100,8

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

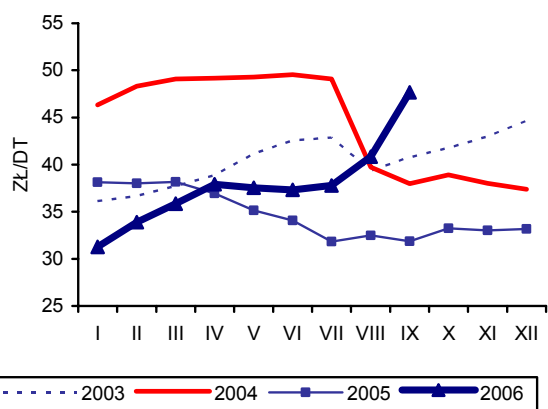
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

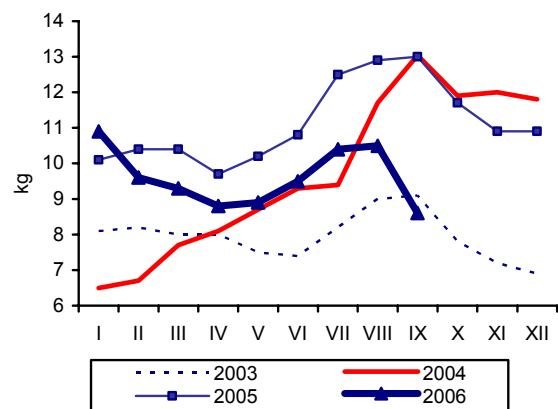
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

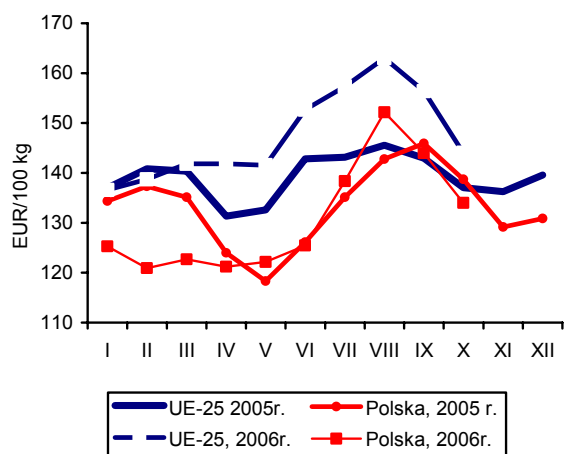
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

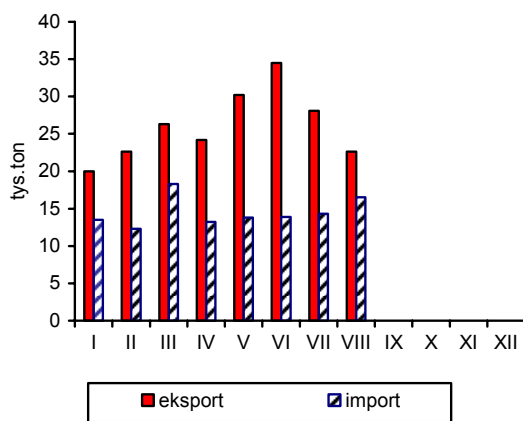
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Od stycznia do końca września 2006 r. przemysł drobiarski wyprodukował 817 tys. ton mięsa drobiowego. Jest to ilość o ponad 12% większa od produkcji wytworzonej w tym samym okresie roku poprzedniego. Wielkość produkcji w poszczególnych miesiącach 2006 r. wykazuje jednak większą zmienność niż w latach poprzednich.

W pierwszym półroczu 2006 r. utrzymywała się dobra koniunktura dla eksportu mięsa i przetworów drobiowych. W okresie tym sprzedano za granicę 82,5 tys. ton mięsa drobiowego, w tym ok. 5% wolumenu sprzedaży stanowiły przetwory drobiowe. Sprzedaż mięsa drobiowego była o 9% większa niż w pierwszej połowie 2005 r. Dynamika sprzedaży eksportowej od stycznia do czerwca 2006 r. była względnie stabilna, oscylując od 12 do 15 tys. ton w poszczególnych miesiącach. 78% wywozu trafiło do krajów Unii Europejskiej. Odbiorcami 12% eksportu były kraje WNP. Według wstępnych danych, w lipcu wolumen eksportu obniżył się o 9% w relacji do czerwca i był aż o 19,5% mniejszy niż przed rokiem.

Import mięsa drobiowego wraz z przetworami w pierwszej połowie 2006 r. był o ok. 2% większy niż w tym samym czasie poprzedniego roku. Wyniósł on 35 tys. ton, w tym ok. 0,8% masy stanowiły przetwory. Dynamika importu jest zmienna w poszczególnych miesiącach. Od stycznia do czerwca import wykazywał tendencję malejącą. Według wstępnych danych, w lipcu nastąpił wzrost importu w porównaniu z czerwcem o 27%, jednak nadal stanowiło to zaledwie 35% wolumenu importu z lipca 2005 roku.

Wg danych GUS w pierwszym półroczu 2006 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca było na tym samym poziomie co w tym samym okresie 2005 r. Dane GUS nie potwierdzają spadku konsumpcji drobiu. Jednak z obserwacji rynku wynika, że obawy przed ptasią grypą spowodowały spadek spożycia mięsa drobiowego. Świadczył o tym utrzymujący się od listopada 2005 r. niski poziom cen detalicznych na rynku drobiarskim. W sierpniu 2006 r. nastąpił ich silny, bo niemal 14-procentowy, wzrost w relacji miesiąc do miesiąca. Jednak we wrześniu ceny kurcząt ponownie obniżyły się o prawie 10%. Począwszy od drugiego

kwartału 2006 r. mamy więc do czynienia z silnymi koniunkturalnymi wahaniami cen na detalicznym rynku mięsa drobiowego, który nie może się ustabilizować po kryzysie wywołanym ptasią grypą.

Od sierpnia 2005 r. obserwuje się coraz wolniejszy spadek cen pasz przemysłowych. W sierpniu 2006 r. po raz pierwszy od wielu miesięcy wzrosła cena mieszanki DK grower (o 1,3% w relacji do lipca). Nadal jednak ceny pasz utrzymują się na niskim poziomie. Ceny żywca drobiowego wykazują silne wahania okresowe. Na rynku brojlerów kurzych, ceny obniżyły się w pierwszym kwartale bieżącego roku, po czym do lipca coraz intensywniej rosły. W sierpniu średnia krajowa cena skupu znacznie obniżyła się (o 5,2%). Spadek ten utrzymywał się również we wrześniu i w październiku. Nagły spadek cen wystąpił w zbyciu. Średnie przemysłowe ceny zbytu tuszek kurcząt obniżyły się we wrześniu o niemal 20%. W październiku tempo spadku cen zbytu było już o połowę mniejsze, ale i tak szybsze niż w przypadku cen skupu żywca.

Na rynku indyków, podobnie jak na rynku kurcząt ceny płacone hodowcom obniżyły się w pierwszym kwartale bieżącego roku. Od maja wykazują one wzrostową tendencję. We wrześniu żywiec indycki bardzo silnie podrożał (o 10%), a w październiku ceny skupu wzrosły o dalsze 6%. Od sierpnia rosną też ceny zbytu mięsa indyczego.

We wrześniu i w październiku bardzo silnie powiększyła się różnica pomiędzy średnią ceną tuszki kurczęcia w Unii Europejskiej i w Polsce, wyrażoną w EUR. Ceny unijne były w październiku 2006 r. o 66% wyższe niż przeciętnie w UE, podczas gdy jeszcze w sierpniu o 28%. Było to spowodowane przede wszystkim bardzo silnym spadkiem cen w Polsce. W okresie od stycznia do października bieżącego roku tempo wzrostu cen unijnych przewyższało dynamikę zmian cen w Polsce. W październiku 2006 r. ceny polskie pozostawały na poziomie znacząco niższym niż u głównych europejskich producentów drobiu, a różnica w porównaniu z październikiem 2005 r. niemal się podwoiła.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	94,3
IV	62,1	68,3	82,7	83,7
V	57,8	69,0	77,8	91,6
VI	56,8	66,2	79,6	94,1
VII	63,6	68,4	82,9	91,3
VIII	61,0	70,8	86,3	94,4
IX	65,1	73,5	87,3	94,9
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3 205	7 049	10 392	15 054
II	4 718	8 154	11 750	13 706
III	3 885	6 262	13 460	14 041
IV	5 093	4 982	13 863	12 071
V	9 744	6 362	12 971	14 427
VI	7 805	2 254	13 310	13 221
VII	8 202	2 872	14 862	12 028
VIII	5 096		14 156	
IX	6 090		15 893	
X	11 737		21 889	
XI	5 954		16 802	
XII	2 444		11 703	
RAZEM	73 973		171 051	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 listopada 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	1,41	1,46	1,46	0,20	0,20	0,21
II	1,46	1,47	1,48	0,21	0,21	0,20
III	1,54	1,55	-	0,22	0,22	-
IV	1,62	1,67	-	0,22	0,22	-

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	0,978
II	0,398	1,000	1,019	1,010	0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	1,040
III	0,975	0,993	1,028	0,962	1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	0,907
IV	0,982	0,993	1,000	1,001	0,986	1,000	0,898	1,071	1,029	1,056
V	0,992	0,997	1,000	1,029	1,057	1,021	1,231	1,124	1,108	1,164
VI	0,992	0,998	1,000	1,000	1,010	1,016	0,930	0,972	1,019	0,985
VII	0,901	0,997	1,000	0,972	1,013	1,024	1,050	1,077	0,983	1,004
VIII	0,917	1,013	1,009	1,010	1,013	1,063	1,013	1,103	1,023	1,139
IX	0,998		1,009		0,980	0,963	0,883	0,821	0,959	0,904
X	0,996		1,000		0,927	0,950	0,865	0,935	0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDI-IG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000	1,017	0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000	1,000	1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000	1,000	1,048	0,988	1,083	0,975
V	1,000	0,949	1,101	1,022	0,967	0,966
VI	1,000	1,000	1,009	1,058	1,041	1,019
VII	1,000	1,000	0,961	1,023	1,020	0,999
VIII	1,000	1,000	1,007	1,006	0,989	1,005
IX	1,055		1,033	1,099	0,997	1,052
X	1,000		0,998	1,064	0,906	1,038
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

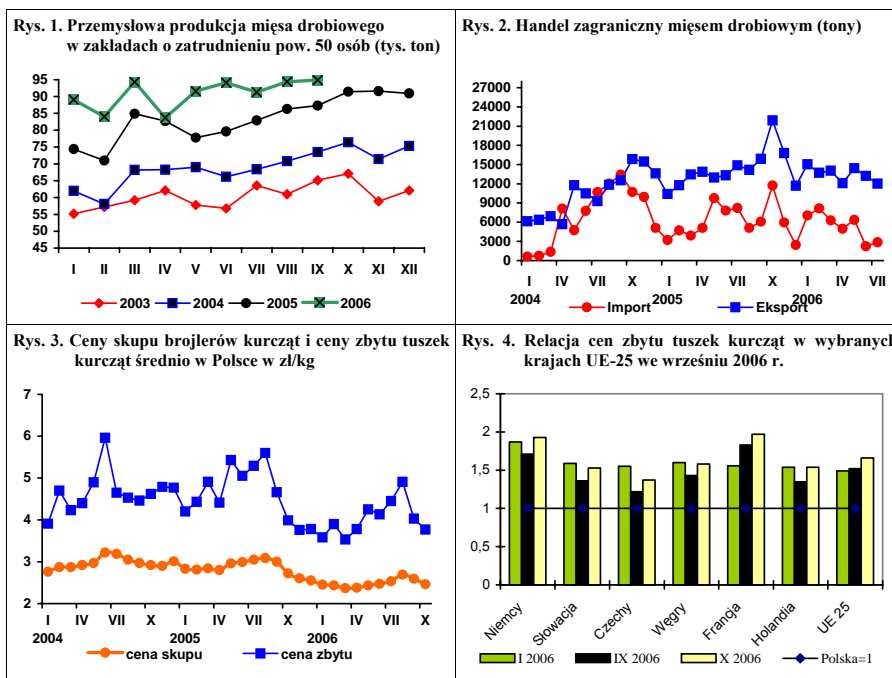
Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
2006 II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46
IV	1,75	1,50	1,33	1,42	1,54	1,39	1,38	1,36
V	1,64	1,39	1,15	1,33	1,61	1,30	1,49	1,37
VI	1,51	1,28	1,15	1,29	1,78	1,20	1,54	1,39
VII	1,62	1,27	1,17	1,34	1,80	1,25	1,62	1,48
VIII	1,34	1,06	1,00	1,11	1,45	1,07	1,37	1,28
IX	1,71	1,36	1,22	1,43	1,83	1,35	1,64	1,52
X	1,93	1,53	1,37	1,58	1,97	1,54	1,82	1,66

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP						ZBYT									
	Brojler kureczka			Brojler indyka			Tuszka kureczka z szyją			Tuszka indyka						
	Pln.	Centr.	Pld-Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld-Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld-Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld-Wsch	Zach.
2005 IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,53	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,48	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,97	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,79	3,69	3,87	3,69	3,57	4,06	7,25	7,77	-	6,15
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,69	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,40	3,37	3,96	3,85	3,87	4,04	7,6	7,73	-	5,76
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,3	3,22	3,1	3,15	3,49	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53
IV	2,34	2,38	2,39	2,42	3,27	3,05	3,14	3,09	3,86	3,72	3,68	3,98	6,44	6,57	-	5,56
V	2,40	2,43	2,46	2,44	3,32	3,19	3,20	3,18	4,16	4,22	4,21	4,4	7,39	7,67	-	5,44
VI	2,43	2,47	2,57	2,47	3,50	3,44	3,28	3,37	4,17	4,07	4,07	4,31	7,36	7,73	-	5,53
VII	2,50	2,56	2,58	2,50	3,53	3,69	3,41	3,48	4,50	4,44	4,41	4,46	7,00	7,75	-	5,56
VIII	2,63	2,76	2,77	2,62	3,56	3,55	3,55	3,50	5,00	4,86	5,03	4,97	7,20	7,73	-	5,58
IX	2,63	2,59	2,61	2,57	3,98	4,01	3,83	3,78	4,24	3,93	3,93	4,29	7,15	7,72	-	6,02
X	2,51	2,44	2,44	2,45	4,23	4,19	4,06	4,03	3,92	3,68	3,60	4,02	7,00	7,87	-	6,28

Źródło: Dane MRiRW.

Źródło: Dane GUS, MRiRW, CIHZ i CAAC.

Rynek jaj

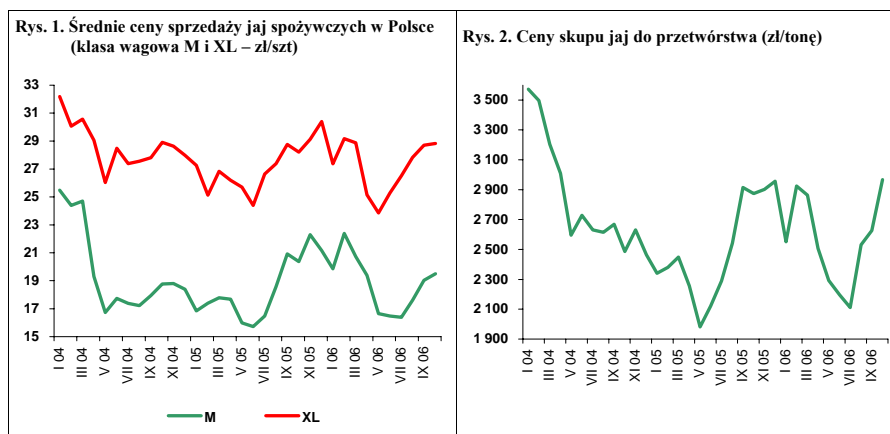
Od lutego do lipca 2006 r. ceny jaj konsumpcyjnych bardzo silnie spadały. Dopiero od sierpnia br. jaja ponownie zaczęły drożeć. W październiku 2006 r. utrzymywały się one na poziomie zbliżonym do poprzedniego miesiąca. Wzrost cen jaj wystąpił we wszystkich grupach wagowych, z wyjątkiem jaj dużych. Największy przyrost cen wystąpił w grupie wagowej jaj małych S, które w odróżnieniu od pozostałych grup, w ostatnich miesiącach silnie taniały. Wyniósł on 4,3% w stosunku do września bieżącego roku. O 2,5% oraz 0,5% podrożały jaja klasy średniej M i największej XL. Potaniały tylko jaja duże klasy L (o 6,1%).

W skupie jaj do przetwórstwa od lutego do lipca 2006 r. utrzymywała się silna spadkowa tendencja cen. W lipcu jaja w skupie były przeciętnie o 28% tańsze niż w lutym bieżącego roku. Od sierpnia trwa intensywny wzrost cen jaj przetwórczych. W październiku podrożały one o dalsze 13% w stosunku do miesiąca poprzedniego, przekraczając poziom z lutego 2006 roku.

Według wstępnych danych CAAC eksport jaj świeżych w pierwszym półroczu 2006 r. był o 22,0% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wyniósł on 28,7 tys. ton jaj świeżych. Obniżył się natomiast import – o 24% w stosunku do pierwszego półroczu 2005 r. Import jaj

świeżych w pierwszej połowie 2006 r. wyniósł 4,3 tys. ton. Wolumen importu jest bardzo zmienny w poszczególnych miesiącach, wahając się od ponad 1600 ton w lutym do około 300 ton w maju. Bardziej stabilne są obroty przetworami z jaj. Znacząco zwiększył się ich import w relacji do pierwszego półroczu poprzedniego roku. Od stycznia do czerwca Polska zaimportowała 1,3 tys. ton przetworów, tj. trzy razy tyle, co w tym samym czasie roku poprzedniego. Na poziomie roku ubiegłego utrzymywał się natomiast eksport. W pierwszym półroczu 2006 r. Polska wyeksportowała 1,6 tys. ton przetworów z jaj. Odbiorcami były głównie kraje Unii Europejskiej.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej od stycznia do sierpnia 2006 r. wykazywały tendencję malejącą. W tym okresie obniżyły się one o ok. 8%. Od września przeciętne ceny jaj w UE rosły. W październiku były one o prawie 16% droższe niż w sierpniu bieżącego roku. W Polsce w październiku jaja konsumpcyjne w przeliczeniu na EUR były droższe o 14% w relacji do sierpnia. Ceny jaj u głównych producentów europejskich są znacząco niższe niż średnio w UE. Najtańszym producentem w październiku br. były Czechy, gdzie za 100 kg jaj klasy L i M płacono 86,04 EUR, tj. o ok. 13% mniej niż w Polsce. We październiku br., pomimo poprawy konkurencyjności cenowej, polskie jaja nadal były droższe niż u większości głównych producentów.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5 580	65	225	345	186
II	1 452	1 660	3 698	4 751	92	229	343	246
III	1 165	1 058	3 270	4 894	66	318	207	182
IV	1 320	383	3 721	3 544	44	247	236	152
V	584	313	3 739	5 532	68	142	222	325
VI	290	443	5 318	4 377	114	120	238	482
VII	514	550	3 932	2 281	116	117	185	462
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 listopada 2006 r.) Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977	0,871	0,963	0,938	0,994	0,935	1,171	1,067
V	0,981	0,949	0,907	0,807	0,904	0,859	0,852	0,753
VI	0,949	1,060	0,993	0,967	0,983	0,989	0,933	1,112
VII	1,010	1,049	1,047	1,077	1,048	0,995	1,023	0,925
VIII	1,111	1,050	1,123	1,151	1,129	1,074	1,178	1,064
IX	1,010	1,031	1,171	1,050	1,185	1,081	1,055	0,952
X	0,981	1,005	0,965	0,939	0,974	1,025	1,037	1,043
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91
IV	0,95	0,99	0,84	1,11	1,01
V	0,92	0,89	0,95	0,81	1,03
VI	0,93	0,88	0,86	0,84	1,03
VII	0,88	0,87	0,89	0,83	1,07
VIII	0,82	0,88	0,81	0,88	0,98
IX	0,88	0,93	1,00	0,85	1,05
X	0,87	0,90	0,88	0,92	1,00

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Od początku 2006 r. ceny jagniąt w Unii Europejskiej oscylują wokół poziomów ubiegłorocznych, a ceny owiec ciężkich sukcesywnie rosną. W I kwartale przeciętna cena jagniąt w 25 krajach wyniosła 528 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 9% wyższa niż w I kwartale 2005 r. W II kwartale osiągnęła ona 527 EUR i była o 2% niższa niż rok wcześniej. W III kwartale ukształtowała się na poziomie 635 EUR, a więc o 7% wyższym niż w III kwartale 2005 r. W październiku przeciętna cena jagniąt w 25 krajach Unii Europejskiej wynosiła 644 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 12% niższa aniżeli w październiku ubiegłego roku.

Tymczasem przeciętna w 25 krajach cena owiec ciężkich w I kwartale wyniosła 403 EUR/100 kg, a w II kwartale 451 EUR/100 kg. Ceny te były odpowiednio o 2 i 9% wyższe niż rok wcześniej. W III kwartale cena ta osiągnęła 417 EUR/100 kg wagi poubojowej, a stopa jej wzrostu 10%. W październiku 2006 r. przeciętna cena owiec ciężkich wynosiła 408 EUR/100 kg wagi poubojowej była o 7% wyższa niż przed rokiem. Sądzić można, że do końca 2006 r. sytuacja ta nie ulegnie radykalnym zmianom. W całym IV kwartale ceny jagniąt będą nieco niższe niż w IV kwartale 2005 r., a owiec ciężkich – wyższe.

Tendencje te nie znajdują odpowiedniego odzwierciedlenia na polskim rynku. Od początku roku ceny skupu żywca baraniego sukcesywnie obniżają się. We wrześniu przeciętna cena skupu osiągnęła 5,35 zł/kg i tak jak w poprzednich miesią-

cach była o kilka procent niższa niż rok wcześniej. Pewnym wytłumaczeniem tego faktu może być brak popytu zewnętrznego i wewnętrznego na owce ciężkie, które dominują w skupie. Wyższe niż przed rokiem uboje owiec oddziałują bowiem na ceny, które zamiast rosnąć maleją.

Od początku 2006 r. maleje też polski eksport owiec i mięsa baraniego, mimo relatywnie korzystnych warunków. W miesiącach I-VIII wyniósł on 792 tony wobec 965 ton w tym samym okresie 2005 r. W 2006 r. ceny w eksporcie owiec są wyższe niż przed rokiem. W okresie I-VIII przeciętna cena żywych owiec w eksporcie osiągnęła 2,46 EUR/kg i była o 22% wyższa niż w analogicznym okresie 2005 r. Wyższe aniżeli rok wcześniej są też ceny mięsa. Przeciętna cena mięsa ukształtowała się bowiem w tym okresie na poziomie 6,68 EUR/kg, a więc wyższym o około 3% niż w okresie I-VIII 2005 roku.

W 2006 r. wyjątkowo korzystne są warunki importu. Zarówno w Nowej Zelandii jak i w Australii ceny są niższe niż przed rokiem. Rośnie więc import mięsa baraniego i jagnięcego. W okresie od stycznia do końca lipca sprowadzono do Polski 73 tony tego mięsa, wobec 36 ton w takim samym okresie ubiegłego roku. W miesiącach I-VIII 2006 r. przeciętna cena w imporcie osiągnęła 6,79 zł/kg, wobec 10,76 zł/kg rok wcześniej.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 434	110
II półrocze	1 146	1 023	1100	108
Rok	2 623	2 328	2 534	109

P - prognoza, S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	40,6	41,1	387,8	150,1	77,3	72,5	81,4	114,0	35,0	42,5	15,9	181,7	1239,9
2006	39,9	72,9	146,7	269,4	83,4	42,9	78,2	58,2	x	x	x	x	1100,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,3	177,4	37,8	179,0	114,4	59,2	96,1	51,1	x	x	x	x	90,0
Import 2005	9,9	2,8	3,8	4,3	7,8	2,3	4,9	8,6	8,0	3,7	13,4	3,2	72,7
2006	3,2	9,7	4,9	6,8	15,8	35,1	5,0	3,2	x	x	x	x	100,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	32,3	346,4	128,9	158,1	202,6	1526,1	102,1	37,2	x	x	x	x	135,0

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ, CAAC oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2004/2005	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52
2005/2006	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27	6,45	6,09	6,04	5,70	5,32	5,35
miesiąc roku poprzedniego = 100	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8	82,2	96,7	93,3	93,9	96,4	86,2	96,9

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,60	5,85	6,10	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,00	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,20	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,90	1,51	12,6	3,22
23.04.2006	9,14	2,35	19,45	5,01	5,98	1,54	12,7	3,27
21.05.2006	-	-	-	-	5,75	1,45	12,2	3,08
18.06.2006	-	-	-	-	5,53	1,36	11,8	2,91
16.07.2006	-	-	-	-	5,76	1,43	12,3	3,05
13.08.2006	-	-	-	-	5,39	1,39	11,5	2,97
10.09.2006	-	-	-	-	5,73	1,44	12,19	3,06

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2004/2005	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	23,87	23,86
2005/2006	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06	27,43	30,36	30,58	30,55	30,48	30,48	30,99
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,3	100,5	98,4	96,5	110,8	113,5	125,7	126,2	130,7	129,9	127,7	129,9

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
UE-25 2004/2005	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8	561,7	512,0	536,5	566,4	603,0	624,7	719,5
2005/2006	788,2	772,3	654,4	559,3	518,3	533,2	512,7	540,7	601,8	637,0	679,0	644,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	122,1	126,0	117,2	112,3	96,0	94,9	100,1	100,8	106,3	105,6	108,7	89,5
Włochy 2004/2005	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5	559,9	553,2	626,0	619,1	628,2	712,9	718,1
2005/2006	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	680,4	642,9	669,0	651,5	668,6	688,5	733,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3	121,5	116,2	106,9	105,2	106,4	96,6	102,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
UE-25 2004/2005	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9	410,2	423,7	407,9	382,7	378,9	376,8	382,7
2005/2006	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	441,4	455,7	456,7	423,1	416,9	414,2	408,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,2	125,3	102,2	102,1	102,7	107,6	107,6	112,0	110,6	110,0	110,0	106,7
Wielka Brytania 2004/2005	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8	395,8	431,2	403,8	353,4	342,7	331,7	324,6
2005/2006	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	363,5	448,3	454,8	384,6	362,4	359,1	351,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7	91,8	104,0	112,6	108,8	105,7	108,3	108,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD EUR
	NZD/ sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/ sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006 I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640
IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630
V	50,18	81,2	x	x	x	x	x	x	0,630
VI	55,95	88,2	x	x	x	x	x	x	0,620
VII	57,35	87,3	x	x	x	x	x	x	0,620
VIII	61,35	92,0	x	x	x	x	x	x	0,630
IX	64,74	96,5	x	x	x	x	x	x	0,655
X	65,55	98,4	x	x	x	x	x	x	0,664

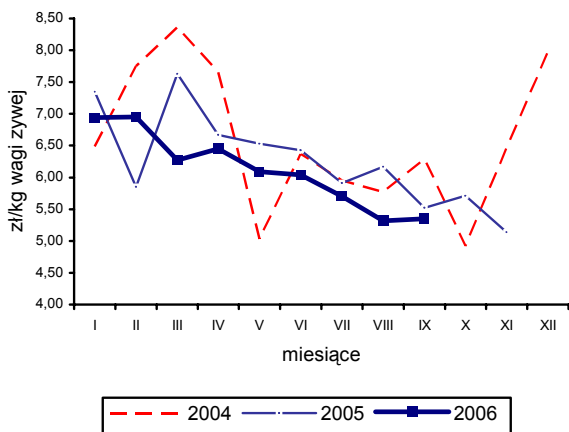
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

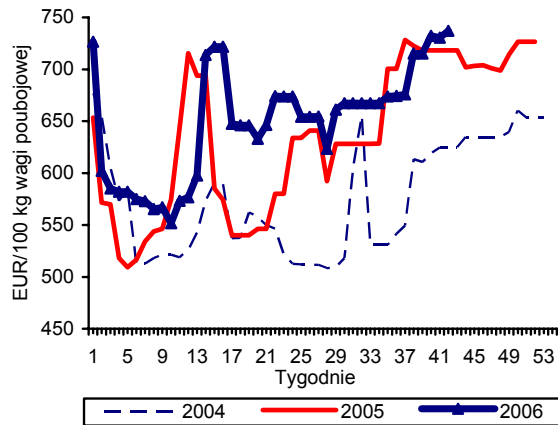
Wyszczególnienie	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
2004/2005 AUD/100 kg cwe	351	335	351	348	343	335	341	390	407	407	384	366
2005/2006 AUD/100 kg cwe	356	346	351	369	346	342	346	350	364	367	315	308
miesiąc roku poprzedniego = 100	101	103	100	106	101	102	101	90	89	90	82	84

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

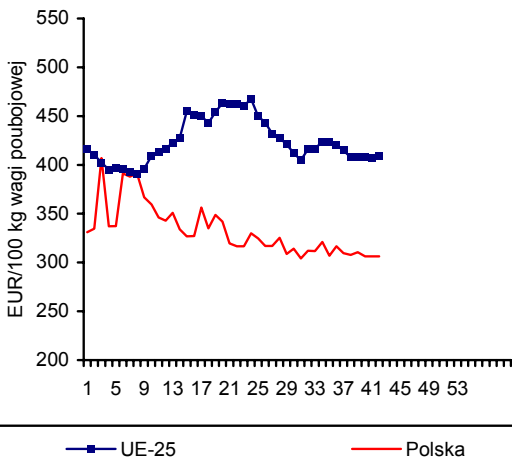
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

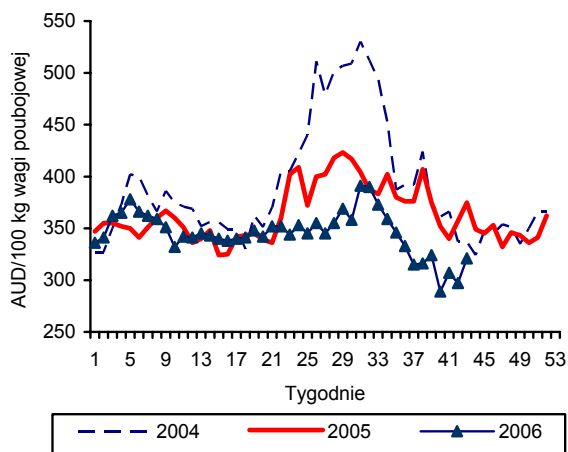
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

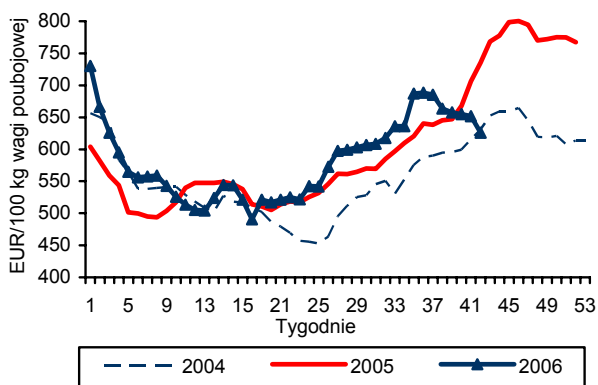
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

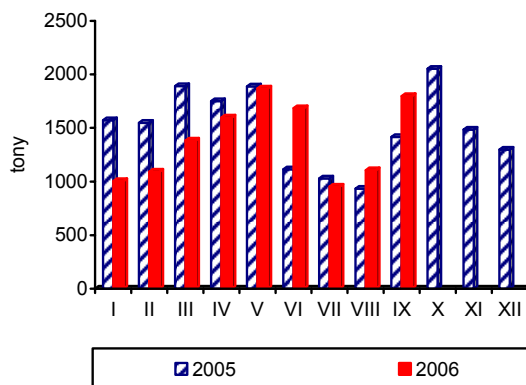
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

W ciągu III kwartałów 2006 r. połowy ryb na Bałtyku były mniejsze niż w analogicznym okresie roku ubiegłego o 23%. Spadek połowów odnotowano w przypadku wszystkich ważniejszych gatunków ryb za wyjątkiem dorszy. Do końca września polscy rybacy złowili 9920 ton tej ryby, tj. o 46,7% więcej niż przed rokiem. Połowy śledzi i łososi bałtyckich były mniejsze o 11,8 i 10,1%, natomiast na rekordowo niskim poziomie kształtują się połowy szprotów (spadek o 31,9%).

Pod koniec października na posiedzeniu unijnych ministrów rolnictwa, doszło do porozumienia w sprawie ograniczenia przyszłorocznych limitów połowowych. Jediną stroną sprzeciwiającą się nowym rozwiązaniom była Polska. Połowy dorszy mają być ograniczone o 10% w przypadku stada wschodniego oraz o 6% dla stada zachodniego. Połowy łososi mają się zmniejszyć o 5%. Zwiększono natomiast kwoty dla śledzi i szprotów, których i tak w ostatnich latach nie wykorzystujemy. Przyjęte rozwiązanie jest znacznie łagodniejsze od wstępnych założeń, które przewidywały 15% redukcję połowów dorsza. Dodatkowo wydłużony został okres, w którym rybacy mają pozostać w portach (o 10%).

W sierpniu, po okresowym spadku, dynamika produkcji przetwórstwa rybnego znowu osiągnęła rekordowe wyniki. Zakłady zatrudniające ponad 50 osób wyprodukowały 19,6 tys. ton ryb i przetworów rybnych, tj. o 43,9% więcej niż w analogicznym miesiącu roku ubiegłego. W okresie styczeń-sierpień 2006 r. produkcja wyniosła 167,8 tys. ton i była o 21,4% wyższa niż przed rokiem. W największym stopniu zwiększyło się przetwórstwo świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (ponad 2-krotnie), ryb solonych, suszonych i wędzonych (o 36,8% – zwłaszcza wędzonych łososi) oraz przetworzonych i konserwowanych śledzi (o 20,7%). Mniejsza jest produkcja przetworów i konserw z sardynek, szprotów i makreli.

Sierpień był drugim z kolei miesiącem spadku obrotów handlu zagranicznego rybami i przetworami rybnymi. W stosunku do sierpnia ubr. eksport obniżył się o 7,5% i wyniósł 10,8 tys. ton o wartości 162,4 mln zł (wzrost o 18,0%). Wolumen importu został ograniczony o 12,5% (21,7 tys. ton), a jego wartość o 2,5% (173,0 mln zł). Oznacza to szybki spa-

dek nadwyżki obrotów wypracowanej w I półroczu br. W okresie styczeń-sierpień wyeksportowano 133 tys. ton ryb, tj. o 36,3% więcej niż w analogicznym okresie 2005 r., podczas gdy dynamika wzrostu po pierwszym półroczu wynosiła blisko 50%. Po stronie importu nadwyżka zmniejszyła się z 21 do 13% (206,3 tys. ton). Negatywnie na sytuację rynkową zarówno dla konsumentów, jak i przetwórców wpływa stały wzrost cen zakupu ryb na rynkach światowych, przy spadku cen uzyskiwanych w eksporcie. Średnia cena transakcyjna w ciągu ośmiu miesięcy br. wyniosła po stronie eksportu 10,93 zł/kg (spadek o 6,9%), a w imporcie 7,80 zł/kg (wzrost o 14,2%).

Po dwóch miesiącach dużych wzrostów (o 2,7%), w sierpniu spadła wartość wskaźnika zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego do 99,2%. Ceny większości ryb w zbyciu wykazywały we wrześniu niewielką tendencję spadkową. W stosunku do sierpnia najbardziej staniały mrożone filety z mintaja (7,67 zł/kg – o 2,7%). W ciągu ostatniego roku największy wzrost cen obserwowany jest w przypadku pstrągów (o 16,3%) oraz mrożonych filetów z morską makrelą (o 8,3%). Tańsze są śledzie. Ceny detaliczne ryb i przetworów rybnych wzrosły we wrześniu średnio o 0,39%, od początku roku o 1,40%, a w stosunku do września roku ubiegłego o 1,86%. Najbardziej w ciągu roku zdrożały ryby morskie wędzone (o 6,5%), w tym: makrela o 12,1%, łosoś o 7,5% oraz szproty o 7,4%. Spadek cen zanotowano tylko w przypadku owoców morza oraz mrożonych filetów z mintaja.

W październiku na aukcji rybniej w Ustce obroty były niewielkie. Wzrosły ceny transakcyjne większości oferowanych ryb, poza łososiami bałtyckimi. Średnie ceny dorszy kształtowały się na poziomie 5,99-6,24 zł/kg (w zależności od wielkości), tj. o ok. 5-9% więcej niż we wrześniu. Wątroby dorszowe zdrożały o 3,4% (4,79 zł/kg). Pierwszy raz, od wznowienia działalności, na aukcji pojawiły się oferty flądry w cenie 1,65-1,91 zł/kg.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Płaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś bałtycki	Pstrąg tęczowy
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2005 IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0
IV	12 576	2 195	1 409	530	276	16 986	27 822	2 892	0
V	8 266	1 180	1 610	690	220	11 966	11 108	2 042	0
VI	1 318	1 933	1 257	805	344	5 657	366	0	0
VII	179	1 504	79	730	365	2 857	384	0	0
VIII	394	2 284	34	590	381	3 683	1 505	0	0
IX	282	3 860	961	512	241	5 856	6 268	342	1
Wskaźnik zmian (%)									
IX 2006 IX 2005	62,5	167,0	60,5	57,4	54,1	102,9	147,8	186,9	12,5
I-IX 2006 I-IX 2005	68,1	88,2	146,7	76,7	68,6	77,1	76,7	89,9	2,3

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	244 222
2005 VIII	315	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 630
IX	501	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	23 623
X	717	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 192
XI	686	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	28 664
XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 499
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
IV	847	7 657	4 706	10 195	6 883	782	487	23 405
V	765	6 151	3 947	8 788	5 490	808	607	19 651
VI	577	4 953	3 591	8 674	5 856	605	450	17 795
VII	432	4 002	2 871	7 441	5 340	568	415	14 746
VIII	464	4 171	4 094	10 879	7 975	724	596	19 608
Wskaźnik zmian (%)								
VIII 2006 VIII 2005	147,3	191,9	127,5	137,2	133,4	111,9	127,4	143,9
I-VIII 2006 I-VIII 2005	216,4	112,9	136,8	117,5	120,7	78,8	94,2	121,4

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję, której wartość wyniosła 14,8 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2005 I-XII	159,45	60,26	32,76	21,95	13,25	313,17	135,02	73,80	31,59	40,75
2005 VIII	11,72	4,72	1,64	1,49	1,10	24,78	10,99	4,86	3,30	3,01
IX	12,51	5,26	2,22	1,88	1,13	25,39	10,45	6,09	2,31	3,87
X	14,90	5,74	3,21	2,24	0,93	29,86	13,29	6,54	2,88	4,24
XI	18,49	8,51	3,28	2,78	1,04	37,92	18,89	6,67	4,34	5,20
XII	15,99	7,00	2,32	3,15	0,74	37,69	18,81	6,19	3,11	6,31
2006 ^b I	14,49	4,87	3,99	1,79	0,81	28,34	11,88	7,53	2,43	4,38
II	16,07	6,33	3,22	1,84	1,35	33,82	15,32	8,23	2,94	5,59
III	21,66	6,69	4,06	2,43	1,97	35,80	16,63	8,86	2,67	5,27
IV	27,33	5,12	3,29	2,16	1,26	22,92	10,40	3,29	1,91	5,01
V	18,31	5,04	3,14	1,98	1,20	23,03	9,65	3,79	2,60	4,70
VI	13,67	5,22	2,16	1,93	1,04	21,19	8,23	5,05	2,07	3,50
VII	10,64	4,69	1,97	1,19	0,70	19,51	7,92	3,20	2,89	3,48
VIII	10,84	5,59	1,13	1,69	0,68	21,68	9,10	4,94	2,44	3,37
Wskaźnik zmian (%)										
VIII 2006 / VIII 2005	92,5	118,4	68,9	113,4	61,8	87,5	82,8	101,6	73,9	112,0
I-VIII 2006 / I-VIII 2005	136,3	129,0	105,7	126,1	95,7	113,2	121,1	92,9	105,3	167,1

^a bez eksportu z burt statków, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makrela			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 VIII	4,22	5,31	4,36	3,54	4,36	6,34	7,81	7,08	12,67	8,26
IX	4,07	4,99	3,94	4,55	4,59	6,19	8,30	7,07	13,83	7,66
X	4,22	4,83	3,89	4,58	6,76	5,97	6,25	7,19	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,84	8,34	7,28	13,94	7,92
XII	4,55	4,29	4,99	3,01	5,30	6,04	8,00	7,77	14,62	8,39
2006 ^a I	4,10	3,85	4,56	5,09	4,73	6,10	6,96	7,41	13,26	7,26
II	4,03	3,89	4,85	5,40	4,63	5,77	6,40	7,27	12,71	7,73
III	4,10	3,49	4,80	5,50	4,53	6,10	6,92	7,23	14,74	7,72
IV	3,87	3,03	4,75	5,45	5,92	6,08	7,95	7,39	15,65	7,04
V	4,10	2,84	5,22	4,83	2,59	5,77	7,79	7,41	19,26	6,73
VI	3,87	3,02	4,51	5,35	2,78	5,61	7,94	7,23	21,63	7,12
VII	4,37	2,71	5,07	5,19	-	5,94	9,53	7,61	18,20	7,67
VIII	4,11	3,00	4,95	5,93	4,75	5,43	8,27	7,38	17,50	7,18
Wskaźnik zmian (%)										
VIII 2006 / VIII 2005	97,4	56,5	113,5	167,5	108,9	85,6	105,9	104,2	138,1	86,9

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry	
		Niemcy	W.Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 VIII	7,93	19,37	17,65	17,34	38,41	30,90	44,80	10,13	
IX	7,53	17,70	18,43	18,88	36,11	30,88	39,00	10,05	
X	7,48	16,64	17,51	18,09	34,23	31,85	35,00	9,95	
XI	7,77	18,21	16,81	18,42	35,50	32,59	40,33	10,25	
XII	7,27	16,61	23,92	18,83	34,46	31,71	35,42	9,55	
2006 ^a I	7,41	17,85	16,36	17,74	33,83	32,11	36,03	10,35	
II	7,09	16,97	15,38	17,12	33,18	31,77	36,89	10,31	
III	7,50	17,28	15,11	17,02	34,17	32,66	34,48	10,55	
IV	7,86	17,82	15,67	17,96	34,90	33,58	39,96	10,57	
V	7,62	17,78	16,86	18,99	37,44	33,93	34,23	11,01	
VI	8,15	18,08	15,75	19,83	40,69	34,80	34,25	11,34	
VII	7,38	19,74	17,82	18,14	46,82	35,03	39,55	11,88	
VIII	7,16	19,21	15,32	21,00	61,79	34,44	39,03	11,12	
Wskaźnik zmian (%)									
VIII 2006 VIII 2005	90,3	99,2	86,8	121,1	160,9	111,5	87,1	109,8	

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	56%	9,22	69%	7,77	59%	5,88	69%	7,19	67%
IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
V	8,46	-	9,09	58%	9,38	71%	7,67	58%	5,95	69%	7,14	67%
VI	8,75	-	9,17	58%	9,72	73%	7,79	59%	5,96	70%	7,20	67%
VII	8,77	-	9,17	58%	9,81	74%	7,79	59%	5,93	69%	7,21	67%
VIII	8,83	-	9,23	58%	9,82	74%	7,88	60%	5,94	70%	7,22	67%
IX	8,86	-	9,21	58%	9,82	74%	7,67	59%	5,93	69%	7,19	67%
Wskaźnik zmian (%)												
IX 2006 IX 2005	101,4	x	116,3	x	108,3	x	97,0	x	98,8	x	96,5	x
I-IX 2006 I-IX 2005	99,2	x	113,1	x	108,3	x	99,4	x	101,4	x	98,2	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4) ^a	Dorsz (5) ^a	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki
2005 I	6,76	6,37	1,53	1,88	6,80	-
II	6,23	6,09	1,30	1,33	7,36	12,00
III	6,43	6,25	1,03	1,11	8,05	10,50
IV	6,18	6,12	-	1,20	8,20	9,87
XI	6,34	6,13	1,53	1,78	9,73	-
XII	6,43	6,26	1,70	1,91	10,28	-
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	6,05	5,70	1,40	1,60	6,65	15,17
IV	6,06	5,90	-	1,69	5,63	16,38
V	6,04	5,77	-	1,63	4,58	19,71
VI	5,63	5,20	-	1,66	3,48	22,60
IX	5,93	5,53	-	-	4,63	23,88
X	6,24	5,99	1,78	-	4,79	22,12

^a wielkość dorszy: 1 – największy, 5 - najmniejszy

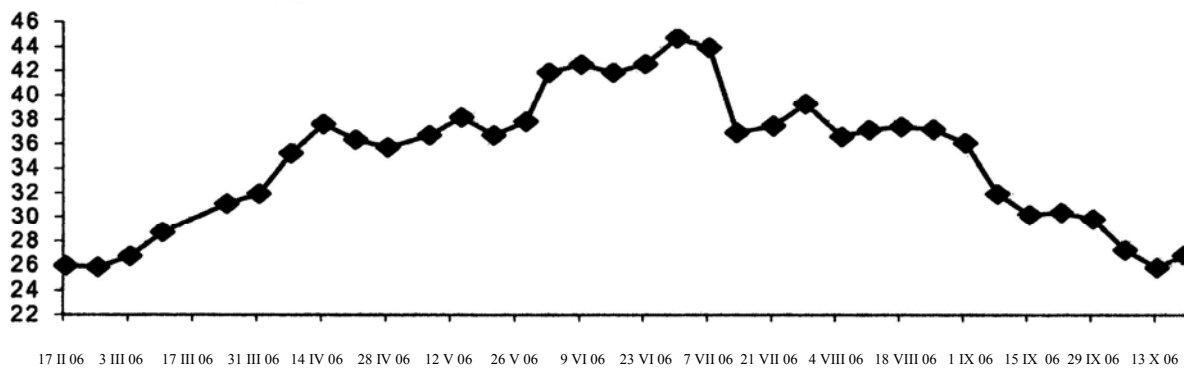
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

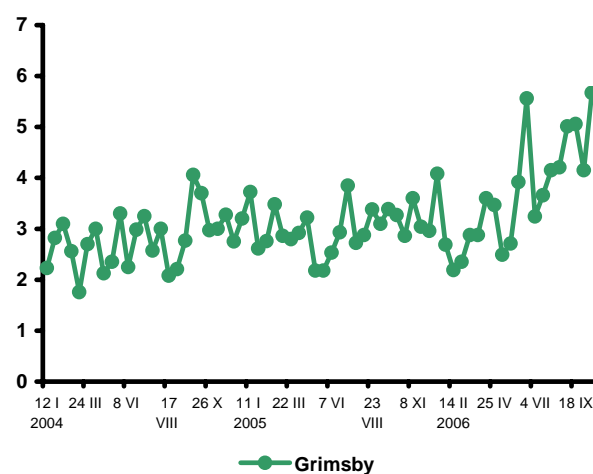
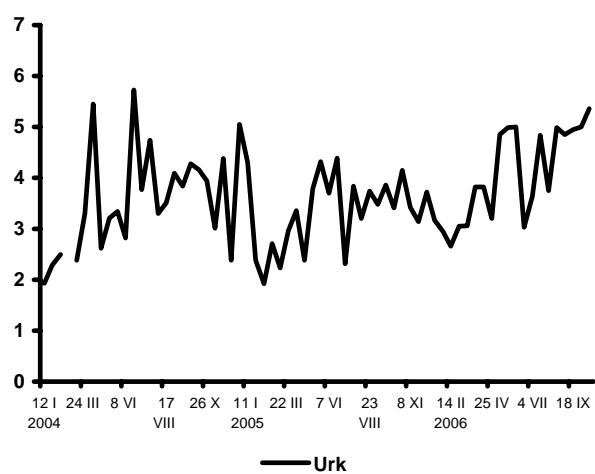
Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
III	13,28	13,19	56,20	7,07	13,49	13,45	12,65	19,94	10,66	11,69	11,27
IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
V	13,25	13,14	57,20	7,13	13,57	13,52	12,70	19,82	10,68	11,63	-
VI	13,30	13,12	57,70	7,14	13,60	13,48	12,70	19,88	10,66	11,66	-
VII	13,25	13,09	58,60	7,16	13,64	13,52	12,80	19,94	10,68	11,77	-
VIII	13,28	13,10	60,20	7,20	13,66	13,55	12,85	20,00	10,69	11,89	-
IX	13,32	13,05	61,50	7,28	13,78	13,61	12,95	20,12	10,72	11,92	-
Wskaźnik zmian (%)											
IX 2006 IX 2005	102,1	98,9	107,5	107,4	112,1	103,0	105,3	100,6	100,8	103,2	-
I-IX 2006 I-IX 2005	101,7	99,7	101,9	106,4	111,8	104,9	106,6	100,7	101,9	102,7	97,7

Źródło: Dane GUS.

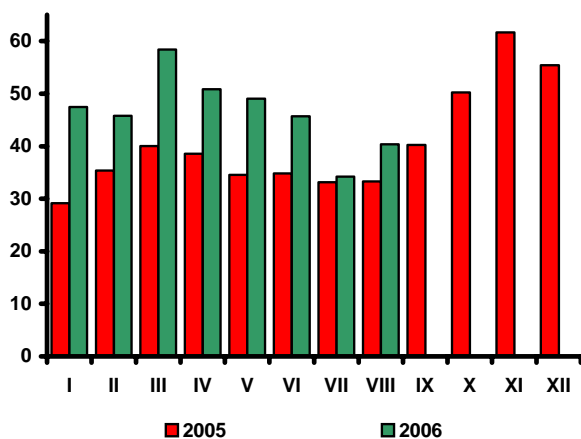
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych lososi w Norwegii (NOK/kg)

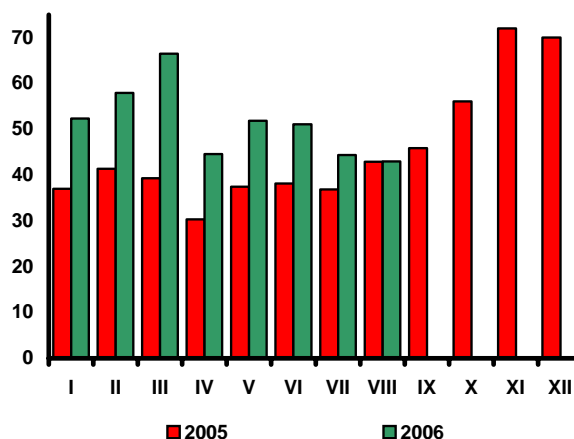
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

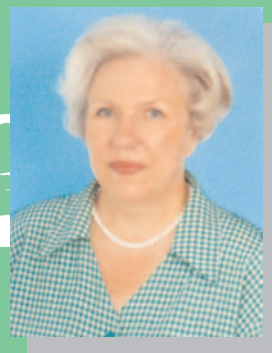
Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

Wrzesień 2006 r. był drugim miesiącem względnie wysokiego wzrostu cen żywności. W sierpniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, łączne ceny artykułów żywnościowych i napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 0,7%, a we wrześniu – odpowiednio o 0,6%, przy wzroście cen ogółu towarów i usług konsumpcyjnych o 0,2%. Ceny żywności wzrosły przeciętnie o 0,7%, a napojów bezalkoholowych o 0,3%. Istotnie podrożała mąka (o 5,6%) i pieczywo (o 4,2%), w tym zwłaszcza żytnie (o 5,3%). Zwiększyły się także ceny warzyw (o 4,7%) i cukru (o 2,5%). Więcej niż w sierpniu należało zapłacić za jaja (o 2,9%), mięso wieprzowe (o 2,2%) i wędliny (o 1,1%). Ceny mięsa wołowego oraz ryb i przetworów rybnych wzrosły po 0,4%, a tłuszczów roślinnych o 0,3%. Obniżyły się natomiast ceny owoców (o 10,5%), w tym głównie jabłek (o 24,7%) oraz mięsa drobiowego (o 4,1%).

Od grudnia 2005 r. do września 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,1%, podczas gdy w analogicznym okresie przed rokiem odnotowano ich spadek o 1,9%. Najbardziej, bo o 4,2% zwiększyły się ceny artykułów z grupy: „cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze”, w tym cukru o 10,6%. Ceny pieczywa i produktów zbożowych wzrosły przeciętnie o 3,1%, w tym mąki o 5%, a pieczywa o 4,4%. We wrześniu br. za mięso i jego przetwory konsumenci płacili średnio o 2,2% więcej niż w końcu 2005 r. Wzrost cen wieprzowiny wyniósł 4,9%, wołowiny 4,1%, a mięsa drobiowego 4,2%, przy niewielkim, ok. 1% wzroście cen wędlin. Ceny ryb w porównywanych okresach podniosły się o 1,4%, a artykułów mleczarskich o 0,4%. Zmalały natomiast średnie ceny jaj (o 2,4%), tłuszczów jadalnych (o 0,6%) i artykułów nabiałowych (o 0,4%).

Średni poziom cen żywności w okresie trzech pierwszych kwartałów 2006 r. był zbliżony do notowanego w analogicznym okresie przed rokiem, przy bardzo zróżnicowanej skali ich zmian w odniesieniu do poszczególnych grup produktów. Droższe niż rok wcześniej były warzywa (o 13,8%), owoce (o 5,4%), jaja (o 3%) oraz ryby i przetwory rybne (o 2%), tańsze natomiast – mięso i przetwory mięsne (o 4,7%), tłuszcze jadalne (o 2,9%) oraz artykuły mleczarskie (o 0,5%). Ceny pieczywa i produktów zbożowych oraz cukru i wyrobów cukierniczych nie wykazywały istotnych zmian. W grupie warzyw

najbardziej podrożały ziemniaki (o 54%), buraki (o 22,6%), kapusta (o 21%) i cebula (o 18,5%). O wzroście cen owoców zdecydował wysoki, sięgający 24,3% wzrost cen jabłek, przy obniżeniu się cen owoców południowych (o 6,3%), w tym zwłaszcza bananów (o 8,3%). Ceny mięsa drobiowego i wieprzowego, pomimo istotnych podwyżek w III kwartale br., były niższe niż w okresie styczeń-wrzesień 2005 r. odpowiednio o 15,2% i 4,3%. Spadek cen tłuszczów w okresie styczeń-wrzesień 2006 r., w stosunku do analogicznego okresu 2005 r., był efektem istotnej redukcji cen tłuszczów tkankowych (o 12%) i masła (o 3,2%).

Zróżnicowanie dynamiki cen detalicznych poszczególnych grup żywności było odzwierciedleniem zmian podaży i cen podstawowych produktów rolnych. Sytuacja na rynkach produktów roślinnych kształtowała się głównie pod wpływem zmniejszonych, w wyniku niekorzystnych uwarunkowań pogodowych, zbiorów większości upraw. Wzrost eksportu i popytu wewnętrznego w warunkach rosnącej produkcji i podaży żywności wieprzowego oraz drobiowego hamował spadkowe tendencje cen detalicznych artykułów mięsnych. Zwiększenie produkcji, przy niskim poziomie popytu sprzyjało spadkowi cen tłuszczów wieprzowych. Na rynku artykułów nabiałowych i masła głównym czynnikiem deprecjonującym ceny był spadek eksportu. Istotnym czynnikiem stymulującym wzrost cen żywności w okresie trzech pierwszych kwartałów 2006 r. był rosnący popyt wewnętrzny. Wysoka dynamika płac nominalnych oraz rent i emerytur brutto, przy utrzymującej się na umiarkowanym poziomie inflacji wpłynęły na wzrost siły nabywczej dochodów ludności. Do poprawy sytuacji dochodowej przyczyniły się także pozytywne procesy na rynku pracy. Spodziewany dalszy wzrost wynagrodzeń, spadek stopy bezrobocia i zwiększenie zatrudnienia wskazują na możliwość utrzymania się wzrostowych tendencji popytu, w tym zwłaszcza na mięso i jego przetwory, artykuły mleczarskie i masło. Jednocześnie w związku ze spodziewanym zmniejszeniem podaży i wzrostem cen produktów przetwórstwa zbóż oraz warzyw i ziemniaków należy się liczyć z dalszym wzrostem cen i spadkiem popytu na rynkach tych produktów.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2006 roku

Wyszczególnienie	IX 2006			I-IX 2006
	VIII 2006=100	XII 2005=100	IX 2005=100	I-IX 2005=100
O G Ó Ł E M	100,2	101,5	101,6	100,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,6	101,1	102,4	100,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	101,4	101,4	101,7
Odzież i obuwie	99,8	92,8	93,0	93,1
Mieszkanie	100,3	103,2	104,1	103,8
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,3	103,9	105,0	104,7
W tym nośniki energii	100,4	105,3	107,2	106,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,0	100,1	100,1
Zdrowie	100,1	100,7	101,1	101,4
Transport	98,9	102,8	99,4	101,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	97,5	105,4	98,9	104,4
Łączność	100,0	101,9	100,0	98,9
Rekreacja i kultura	99,5	102,4	100,3	98,7
Edukacja	100,3	100,6	101,5	101,7
Restauracje i hotele	100,4	101,6	101,8	101,6
Inne towary i usługi	100,2	100,6	100,7	100,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności we wrześniu 2006 roku

Wyszczególnienie	IX 2006			I-IX 2006
	VIII 2006=100	I-IX 2005=100	XII 2005=100	I-VIII 2005 =100
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,6	102,4	101,1	100,1
Żywność	100,7	102,5	101,0	100,1
Pieczywo i produkty zbożowe	102,8	103,0	103,1	100,1
Pieczywo	104,2	104,6	104,4	100,4
Ryż	101,5	104,2	104,1	101,3
Makarony	100,2	100,6	100,8	100,1
Mięso i przetwory	100,4	98,0	102,2	95,3
Mięso wieprzowe	102,2	101,7	104,9	95,7
Mięso wołowe	100,4	104,2	104,1	104,3
Drób	95,9	86,7	104,2	84,8
Przetwory mięsne i wędliny	101,0	99,9	100,7	97,9
Ryby	100,4	101,9	101,4	102,0
Mleko, sery i jaja	100,5	100,2	100,0	100,0
Artykuły mleczarskie	100,1	100,2	100,4	99,5
Mleko	100,3	100,9	100,8	100,7
Sery twarogowe	99,2	98,3	99,4	98,4
Sery dojrzewające i topione	100,3	99,7	99,8	98,1
Jaja	102,9	100,5	97,6	103,0
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,2	98,5	99,4	97,1
Masło	99,9	97,9	98,6	96,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,7	92,3	94,5	88,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,4	99,8	100,9	99,2
Oleje roślinne	100,1	99,5	100,4	98,3
Owoce	89,5	100,1	92,9	105,4
Jabłka	75,3	113,5	116,0	124,3
Owoce cytrusowe	98,8	98,7	110,2	96,7
Banany	99,8	74,8	77,9	91,7
Warzywa	104,7	128,2	98,3	113,8
Ziemniaki	90,1	158,7	149,0	154,0
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	101,0	103,8	104,2	99,9
Cukier	102,5	109,3	110,6	98,3
Napoje bezalkoholowe	100,3	101,5	101,5	101,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8	100,7	101,3	98,9	98,5	100,7	100,6			
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	102,8			
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
	2006	99,5	99,2	98,1	99,6	101,3	99,8	101,1	102,8	100,4			
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,2	100,1	100,1	100,4			
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1	99,8	100,0	99,6	99,9	99,8	100,5			
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6	99,5	100,1	99,8	100,1	100,3	100,2			
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6	104,1	109,6	89,8	105,4	94,9	89,5			
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0	105,2	104,1	95,4	79,7	100,5	104,7			
Cukier i wyroby Cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0	100,1	100,3	100,3	100,6	101,9	101,0			
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8	100,5	100,9	100,5	101,7	105,0	102,5			
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2			
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9	98,6	100,0			

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3	99,4	99,8	99,5	100,2	101,8	102,4			
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6	99,5	99,7	99,9	100,1	100,2	103,0			
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6	93,6	94,6	94,6	95,8	97,7	98,0			
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2	102,0	101,8	101,8	101,9	101,8	101,9			
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7	99,8	100,1	100,1	100,4	100,3	100,2			
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5	96,5	97,3	97,5	97,7	98,2	98,5			
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0	104,0	105,4	104,4	107,0	108,9	100,1			
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5	112,7	111,7	107,8	110,5	122,5	128,2			
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8	99,2	99,4	100,2	100,9	103,0	103,8			
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8	96,4	97,3	99,2	101,4	107,3	109,3			
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1	101,6	101,6			
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6	105,3	105,1			

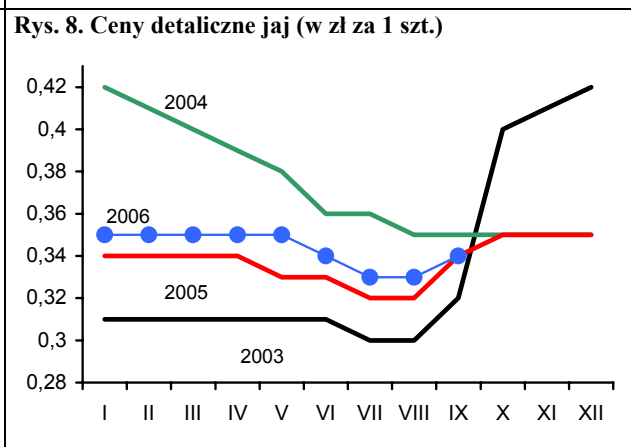
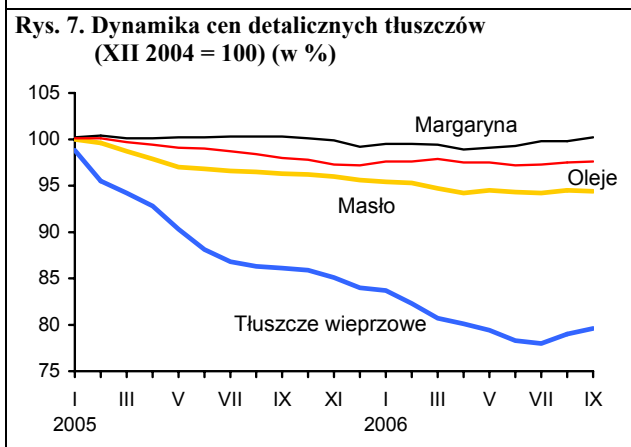
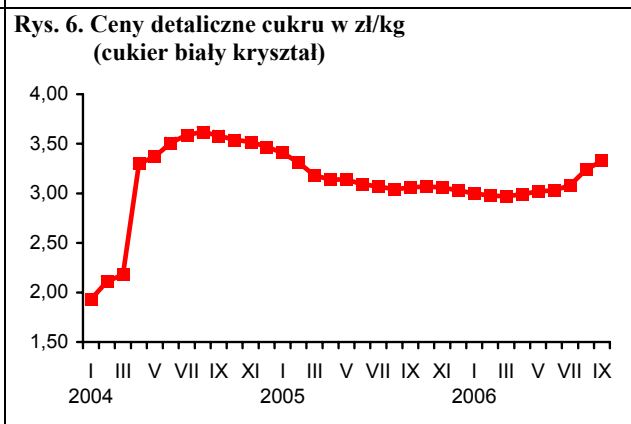
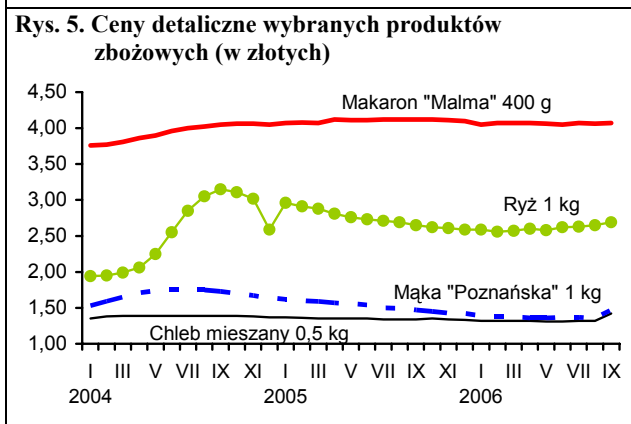
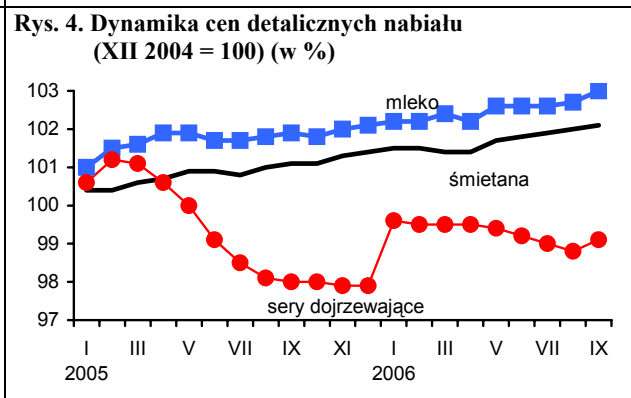
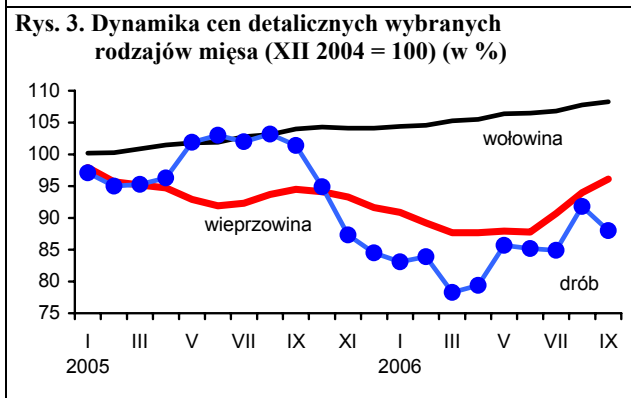
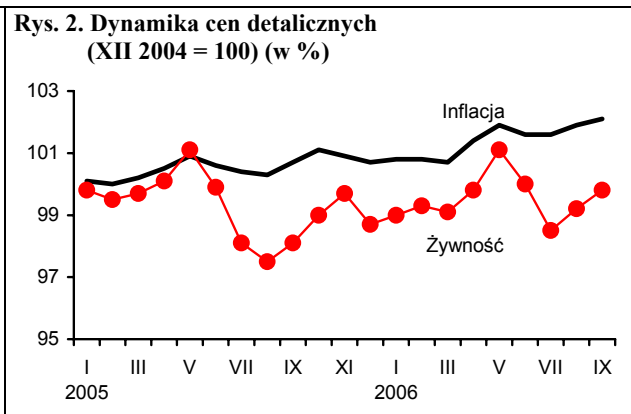
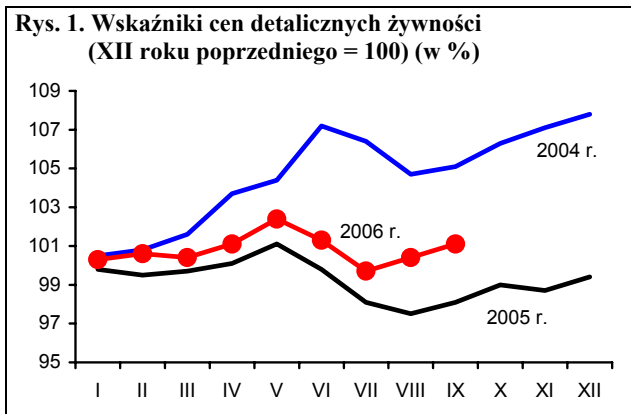
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		W złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57	2,60	2,58	2,62	2,63	2,65	2,69			
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32	1,32	1,31	1,31	1,32	1,32	1,42			
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07	4,07	4,06	4,05	4,07	4,06	4,07			
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38	1,36	1,36	1,37	1,37	1,36	1,47			
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05	17,05	17,13	17,13	17,15	17,27	17,25			
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49	21,55	21,83	21,87	22,10	22,24	22,33			
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29	12,46	12,53	12,45	13,05	13,74	14,28			
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27	4,51	5,25	5,17	5,19	5,91	5,34			
Szyńka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47	19,12	19,19	19,22	19,46	19,86	20,07			
Kiełbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52	8,57	8,52	8,63	8,72	8,93	9,06			
Dorsz odgłówniony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69	11,64	11,63	11,66	11,77	11,89	11,92			
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43	2,41	2,42	2,41	2,41	2,41	2,42			
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,96	0,97			
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43	9,42	9,46	9,49	9,49	9,51	9,52			
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89	15,96	15,74	15,84	15,74	15,68	15,78			
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37	4,35	4,38	4,41	4,41	4,39	4,41			
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,34	0,33	0,33	0,34			
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03	3,01	3,02	3,03	3,04	3,04	3,03			
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,23	1,22	1,23			
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69	4,68	4,69	4,67	4,69	4,69	4,73			
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73	3,67	3,61	3,53	3,48	3,56	3,53			
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18	1,17	1,16	1,14	1,14	1,13	1,12			
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97	2,99	3,02	3,003	3,08	3,24	3,33			
Jabłko – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29	2,39	2,75	3,25	3,83	3,31	2,48			

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Na rynku środków produkcji rośnie popyt. Czynnikiem sprzyjającym ożywieniu jest stabilizacja cen. Utrzymuje się jednak zróżnicowana dynamika cen na poszczególnych rynkach. Przy inflacji wynoszącej 1,5% za trzy kwartały br. średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 2,4%, środków ochrony roślin 0,7%, nośników energii 0,6%, materiałów budowlanych 4,2%, a maszyn rolniczych 3,2%. Rosną wydatki gospodarstw na inwestycje i zakup środków produkcji, na które rolnicy przeznaczają od 41,2% (gospodarstwa 5-10 hektarowe) do 89,5% (gospodarstwa > 30 hektarów).

Jesienią 2006 r. wzrosły zakupy nawozów. Zwiększony popyt wpłynął na podwyżkę cen nawozów średnio o 2,4% w okresie 9 miesięcy. Wzrost cen poszczególnych nawozów był zróżnicowany, najbardziej podrożał superfosfat prosty (o 5,0%), saletra amonowa (o 4,8%) i polifoska (o 3,5%). Obniżki cen odnotowano dla nawozów trójskładnikowych (o 7,5%), soli potasowej (o 1,3%) i superfosfatu potrójnego (o 1,1%). Wzrost cen nawozów wapniowych wyniósł aż 18,3%. Znaczny wzrost cen zbóż wynikający z niskich zbiorów polepszył relacje między cenami zbóż a nawozami. We wrześniu 2006 r. na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć średnio 4,29 kg równowartości pszenicy, w tym na superfosfat prosty 5,84 kg, saletrzak 5,03 kg, sól potasową 2,97 kg, fosforan amonu 3,54 kg, a na polifoskę 3,95 kg. pszenicy.

Zużycie środków ochrony roślin systematycznie rośnie, czemu sprzyjała stabilizacja cen większości preparatów. Od początku roku średni wzrost cen wynosił 0,7% a w okresie 12 miesięcy zaledwie 0,6%. Niektóre pestycydy zdrożały o ok. 2% (ziarno zatrute fosforem, Nimrid, Decis, Karate i Decis), inne staniały (Zolone, Dithane, Bravo, Reglone i zaprawy nasienne).

Na rynku bezpośrednich nośników energii kontynuowane były dotychczasowe trendy. Następuje dalszy spadek zużycia paliw stałych i energii elektrycznej. Dynamicznie wzrasta zużycie paliw gazowych, nieznacznie rośnie zużycie paliw ciekłych. Średni wzrost cen w okresie trzech kwartałów wyniósł 0,6%, przy dużym różni-

cowaniu. Najbardziej podrożała benzyna (o 8,1%), która jednak w ciągu 12 miesięcy staniała o 3,8%. Od początku roku olej opałowy podrożał o 6,9%, a olej napędowy o 3,9%. Niższe były ceny koksu opałowego (o 14,7%) oraz gaz propan-butan (o 4,5%). Nośniki energii w ciągu jednego roku zdrożały średnio o 7,2%.

Na rynku materiałów budowlanych trwa boom inwestycyjny. Zapotrzebowanie na niemal wszystkie materiały podstawowe, pomocnicze i niezbędne do ukończenia i wykończenia budów jest duże. Średni wzrost cen od początku roku wyniósł 4,2%. Wzrost cen został w części spowodowany znacznymi podwyżkami cen elementów metalowych, wśród których najwyżej podrożał dwuteownik gruby (o 11,7%), rury stalowe (o 8,6%), blacha dachowa (o 7,1%) i stal płaska (o 5,8%). Podrożały równocześnie materiały wykończeniowe jak tynk (o 7,0%) czy gotowe elementy jak drzwi i okna drewniane (o 5,5%). Rynek materiałów budowlanych jest bardzo dobrze zaopatrzone zarówno w materiały tańsze jak i droższe wysokiej jakości.

Na rynku maszyn rolniczych dla zwiększenia obrotów produkcji i handlowcy przyjęli słuszną zasadę systematycznego obniżenia cen na większość maszyn podstawowych, a nawet na te najdroższe. Średni wzrost cen w okresie trzech kwartałów wyniósł 3,2%. Niektóre maszyny staniały, np. kombajnu zbożowego Hydro (o 8,3% co), a więc o ponad 34 tys. zł. Obniżono także ceny agregatów uprawowych do siewnika (o 3,9%), opryskiwaczy (o 2,6%), schładzarek do mleka 500 l (o 5,1%) i rozsiewaczy nawozów (o 6,3%) Podwyżki maszyn rolniczych były umiarkowane, a te które zostały dokonane bardzo często związane były ze znaczną modernizacją danej maszyny, np. kombajnu do ziemniaków, kopaczki elewatorowej czy przyczepy samowładawczej. Wzrost cen produktów rolnych znacznie polepszył ich relacje w stosunku do cen maszyn.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		IX 2005	XII 2005	IX 2006	IX 2006 VIII 2006	IX 2006 XII 2005	IX 2006 IX 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	68,72	67,48	69,60	99,7	103,1	101,3	5,03	6,03
Saletra amonowa 34%N	„	74,88	74,36	77,96	99,7	104,8	104,1	4,64	5,57
Mocznik 46%N	„	95,20	93,92	96,80	99,6	103,1	101,7	4,26	5,11
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	56,08	54,96	57,72	100,3	105,0	102,9	5,84	7,00
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	85,48	84,96	84,00	100,5	98,9	98,3	4,25	5,10
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	110,12	109,64	111,96	100,3	102,1	101,7	3,54	4,25
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	89,96	89,08	87,92	99,3	98,7	97,7	2,97	3,56
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	106,12	105,44	109,16	100,3	103,5	102,9	3,95	4,73
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	104,04	109,80	101,52	99,3	92,5	97,6	4,11	4,93
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	44,20	45,19	49,58	88,7	118,3	112,2	1,67	2,01

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IX 2005	XII 2005	IX 2006	IX 2006 VIII 2006	IX 2006 XII 2005	IX 2006 IX 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	61,04	60,41	58,90	100,2	97,5	96,5	11,93	14,30
Nurelle D 550 FC	100 ml	42,96	42,79	43,71	100,6	102,2	101,7	8,85	10,61
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,97	19,86	20,25	100,0	102,0	101,4	4,10	4,92
Decis 2,5 EC	250 ml	24,30	24,23	24,92	100,0	102,8	102,6	5,05	6,05
Dithane M-45	1 kg	23,20	23,16	22,05	99,2	95,2	95,0	4,47	5,35
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,32	28,26	28,19	99,5	99,8	99,5	5,71	6,84
Bravo	1 l	42,77	42,70	42,61	100,2	99,8	99,6	8,63	10,34
Nimrod 250 EC	1 l	96,52	97,10	99,57	100,2	102,5	103,2	20,16	24,17
Roundup	1 l	22,96	22,99	23,33	99,8	101,5	101,6	4,72	5,66
Granstar	8 g	17,86	17,90	17,91	100,0	100,1	100,3	3,63	4,35
Fusilade Forte	1 l	112,17	112,20	113,70	100,0	101,3	101,4	23,03	27,60
Chwastox extra	1 l	14,21	14,20	14,46	100,2	101,8	101,8	2,93	3,51
Reglane 200 SL	1 l	77,55	77,49	76,83	100,2	99,1	99,1	15,56	18,65
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	18,83	19,03	19,76	99,8	103,8	104,9	4,00	4,80

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IX 2005	XII 2005	IX 2006	IX 2006 VIII 2006	IX 2006 XII 2005	IX 2006 IX 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	484,75	497,46	513,25	102,3	103,2	105,8	103,94	124,58
Koks opałowy	t	887,01	828,01	706,70	100,7	85,3	79,7	143,11	171,53
Benzyna „Euro Super” 95	l l	4,42	3,93	4,25	96,6	108,1	96,2	0,86	1,03
Olej napędowy	l l	3,96	3,82	3,97	98,5	103,9	100,3	0,80	0,96
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,64	2,46	2,63	97,0	106,9	99,6	0,53	0,64
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,86	2,20	2,10	102,9	95,5	112,9	0,43	0,51
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,21	11,29	11,37	99,8	100,7	101,4	2,30	2,76
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,91	20,86	20,77	99,7	99,6	99,3	4,21	5,04
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,58	10,68	10,94	100,6	102,4	103,4	2,22	2,66
Płyn do chłodziac „Petrygo”	l l	9,96	10,13	10,26	100,1	101,3	103,0	2,08	2,49
Energia elektryczna	10 kWh	4,20	4,24	4,24	100,0	100,0	101,0	0,86	1,03

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IX 2005	XII 2005	IX 2006	IX 2006 VIII I2006	IX 2006 XII 2005	IX 2006 IX 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	17,82	17,58	18,44	100,5	104,9	103,5	4,25	4,48
Wapno	1 t	412,68	412,55	423,87	100,4	102,7	102,7	85,84	102,88
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	141,22	137,05	137,05	100,0	100,0	97,1	27,75	33,26
Stal płaska (płaskownik)	1 t	2966,27	2902,24	3070,25	101,4	105,8	103,5	621,76	745,21
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	10,30	10,05	10,91	104,2	108,6	105,9	2,21	2,65
Dwuteownik gruby	1 t	3134,74	3154,16	3524,12	99,6	111,7	112,4	713,67	855,37
Blacha dachowa	1 m ²	29,00	28,30	30,32	101,3	107,1	104,6	6,14	7,36
Tynk „Atlas”	25 kg	42,07	42,25	45,20	100,2	107,0	107,4	9,15	10,97
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,73	0,72	0,76	101,3	105,6	104,1	0,15	0,18
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	737,57	730,82	698,85	100,0	95,6	94,8	141,52	169,62
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	540,17	541,42	538,26	100,4	99,4	99,6	109,00	130,65
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,95	26,05	25,85	100,5	99,2	99,6	5,23	6,27
Okno drewniane szklane	1 szt.	1173,40	1172,61	1228,99	100,9	104,7	104,7	248,88	298,30
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	952,73	978,56	1039,84	101,0	106,3	109,1	210,58	252,39

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IX 2005	XII 2005	IX 2006	IX 2006 VIII 2006	IX 2006 XII 2005	IX 2006 IX 2005	pszenicy dt	zyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	379510,17	376733,75	345375,54	107,1	91,7	91,0	699,42	838,29
Kombajn do ziemniaków	48875,18	48812,04	50739,80	100,3	104,0	103,8	102,75	123,15
Samochód Lublin	61095,72	61363,24	63375,90	100,0	103,3	103,7	128,34	153,83
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	16798,91	16998,16	17522,87	100,2	103,1	104,3	35,49	42,53
Siewnik zbożowy 25 redlic	12760,47	12914,89	13337,68	100,4	103,3	104,5	27,01	32,37
Ciągnik „Ursus” 5314	71966,10	71711,89	98030,99	100,0	136,7	136,2	198,52	237,94
Ciągnik 90 kW	148232,44	148998,92	153686,55	100,0	103,2	103,7	311,23	373,03
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	22286,33	22683,99	23306,63	99,2	102,7	104,6	47,20	56,57
Kopaczka elewatorowa	9799,78	9951,72	10473,69	99,7	105,2	106,9	21,21	25,42
Agregat uprawowy do siewnika	12287,16	13037,23	12523,87	100,2	96,1	101,9	25,36	30,40
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5628,76	5696,86	6013,78	100,1	105,6	106,8	12,18	14,60
Glebogryzarka	4723,17	4785,55	4810,82	100,7	100,5	101,9	9,74	11,68
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	32797,98	32880,85	33805,30	100,2	102,8	103,1	68,46	82,05
Opryskiwacz 300 l	2673,12	2674,11	2603,88	100,1	97,4	97,4	5,27	6,32
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4460,28	4525,67	4554,71	100,5	100,6	102,1	9,22	11,06
Rozsiewacz nawozów	1446,03	1473,26	1379,85	99,9	93,7	95,4	2,79	3,35
Sadzarka 2 rzędowa	2503,30	2581,36	2628,32	100,9	101,8	105,0	5,32	6,38
Pług 3 skibowy	3407,23	3331,36	3560,87	97,4	106,9	104,5	7,21	8,64
Kultywator 14-18 zębony	1352,83	1379,47	1484,94	101,3	107,6	109,8	3,01	3,60
Dojarka 2 konwie ^a	7883,58	7943,79	8123,80	100,0	102,3	103,0	16,45	89,10
Dojarka z rurociągiem ^a	42971,92	42988,91	45619,40	99,6	106,1	106,2	92,38	500,32
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17373,36	17665,12	16771,96	99,0	94,9	96,5	33,97	183,94

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

W sierpniu i wrześniu 2006 r. nastąpił nieznaczny spadek popytu na usługi związane z produkcją zwierzęcą. Liczba krów objętych oceną użytkowości mlecznej we wrześniu 2006 r. wyniosła 515 tys. sztuk i obniżyła się o 0,4% w porównaniu z sierpniem br. i o 0,2% w stosunku do września 2005 r. W gospodarstwach stosujących ocenę we wrześniu br. stado oceniane liczyło przeciętnie 30,7 sztuk krów, o 2,7% więcej niż we wrześniu 2005 r. W pierwszym półroczu 2006 r. liczba zabiegów unasienniania krów wyniosła 864 tys. sztuk, a inseminacji loch 626 tys. sztuk oraz wzrosła odpowiednio o 0,2% i 6,8% wobec analogicznego półroczia 2005 r.

We wrześniu 2006 r. istniało 23,9 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 3,6% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,8 tys.) i weterynaryjnych (8,2 tys.), a mniej liczne były zakłady usług zootechnicznych (3,0 tys.) i naprawcze maszyn (2 tys.). Między wrześniem 2005 r., a wrześniem br. liczba zakładów usług mechanizacyjnych wzrosła o 7,8%, placówek zootechnicznych o 5,2% i zakładów naprawczych o 2,6%, zaś o 2,4% zmniejszyła się liczba zakładów weterynaryjnych.

We wrześniu w porównaniu z sierpniem br. ceny usług dla rolnictwa zwiększyły się o 0,3%, a w porównaniu z wrześniem ubr. ceny usług wzrosły o 3,5% (przy inflacji 1,6%), w tym usług rolniczych o 6,1%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 1,9%. W okresie 9 miesięcy br., w porównaniu z tym samym okresem 2005 r., ceny usług zwiększyły się średnio o 3,7% (przy wskaźniku inflacji 0,9%). Ceny usług rolniczych wzrosły o 7,2%, w tym usług mechanizacyjnych o 7,2% (wśród nich uprawowych o 7,1%, siewnych o 8,1%, chemizacyjnych o 6,2%, zbioru płodów o 7,5%), usług w zakresie produkcji zwierzęcej o 4,2% (weterynaryjnych o 6,3%, a inseminacyjnych o 2,2%) oraz o 1,5% wzrosły ceny robocizny przy pracach polowych. Ceny pośrednich usług dla rolnictwa zwiększyły się

w tym czasie o 1,8%, przy tym ceny usług ubezpieczeniowych wzrosły o 6,6%, budowlano-remontowych o 3,6%, handlowych o 3,5% i naprawczych o 3%, natomiast obniżyły się ceny usług bankowych (o 11,6%) i transportowych (o 3,3%). Ceny usług weterynaryjnych i zootechnicznych w zachodniej i środkowej części Polski są niższe

Poprawiły się relacje cen produktów rolnych i cen usług dla rolnictwa – we wrześniu w porównaniu z sierpniem br. osiągnięty wskaźnik 100,2, a w sierpniu wobec lipca br. wskaźnik 100,7. Bardzo korzystnie (przy wskaźniku 112,2) ukształtowały się te relacje we wrześniu br. wobec września ubr. – dotyczy to głównie relacji cen produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych (wskaźnik 121,2) oraz produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa (113,0), przy niekorzystnym wskaźniku relacji cen produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych (93,3). Relacje cenowe produktów rolnych i usług przy odniesieniu 9 miesięcy 2006 r. do tego samego okresu ubr., wyraziły się wskaźnikiem 102,0. Masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi kształtowała się zmiennie. Na przykład cena zbioru zielonek siewkarnią w ciągu 1 godziny, we wrześniu 2005 r. odpowiadała cenie 220 l mleka, a we wrześniu 2006 r. – 251 litrów mleka; zaś za 1 godz. sprzętu zbóż kombajnem we wrześniu 2005 r. trzeba było zapłacić równowartość 6,4 dt pszenicy, a w 2006 r. – 4,7 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług, wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów, we wrześniu br. obniżyła się o 13,7% w porównaniu z wrześniem ubr. Natomiast w okresie dziewięciu miesięcy 2006 r., w porównaniu z tym samym okresem 2005 r., cena pakietu usług obniżyła się o 2,2%; przy tym zwiększyła się o 4,8% w przypadku wyrażenia usług w odpowiednikach produkcji zwierzęcej, natomiast obniżyła się o 5,7% w równoważnikach produkcji roślinnej.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Liczba krów ocenianych tys.	Średnia L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług naprawczych maszyn	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII		471	25,2	1 630	922	9 746	1 890	8 457	3 261
2004	I-XII		480	26,9	1 669	991	9 066	1 868	8 466	2 748
2005	I-XII		509	29,5	1697	1182	10 053	1 936	8 357	2 939
	IX		516	29,9	475	271	9 981	1 930	8 352	2 884
	X		517	30,0	x	x	x	x	x	x
	XI		518	30,1	x	x	x	x	x	x
	XII		518	30,2	360	325	10 053	1 936	8 357	2 939
2006	I		519	30,4	x	x	x	x	x	x
	II		521	30,6	x	x	x	x	x	x
	III		523	30,6	397	301	10 156	1 949	8 254	2 980
	IV		525	30,7	x	x	x	x	x	x
	V		539	31,6	x	x	x	x	x	x
	VI		520	30,9	467	332	10 506	1 978	8 173	3 045
	VII		520	30,9	x	x	x	x	x	x
	VIII		517	30,8	x	x	x	x	x	x
	IX		515	30,7	x	x	10 755	1 981	8 152	3 033
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VI 2006</u> <u>VI 2005</u>			105,1	106,4	96,3	108,5	108,7	102,9	98,2	107,6
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>			99,8	102,7	x	x	107,8	102,6	97,6	105,2

^a dane w tej i następnym pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa	
2003	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4	
2004	I-XII		106,7	105,6	104,1	116,3	107,6	
2005	I-XII		90,9	89,9	83,5	97,4	91,5	
	IX		97,1	97,1	95,3	99,2	97,1	
	X		94,5	94,6	94,0	95,1	94,5	
	XI		98,7	98,7	100,6	96,3	98,7	
	XII		105,0	105,0	.	99,3	105,0	
2006	I		100,0	99,8	.	95,9	100,1	
	II		102,3	102,7	.	100,3	102,3	
	III		100,1	99,1	.	99,4	100,2	
	IV		100,2	99,9	102,5	99,3	100,3	
	V		100,4	100,1	100,5	100,0	100,5	
	VI		101,8	102,3	101,5	102,9	101,6	
	VII		98,8	99,1	95,8	103,0	98,7	
	VIII		100,7	103,7	98,8	99,1	101,9	
	IX		100,2	99,8	100,5	95,3	98,6	
<u>IX 2006</u> <u>IX 2005</u>			112,2	108,5	121,2	93,3	113,0	
<u>I-IX 2006</u> <u>I-IX 2005</u>			102,0	99,3	107,1	90,8	103,9	

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2004		2005							2006							IX 2006	I-IX 2006
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	IX 2005	I-IX 2005	
	% wobec poprzedniego okresu																			%
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	100,2	100,2	100,0	100,0	100,1	101,2	99,9	100,1	100,3	100,2	99,9	99,8	100,2	100,3	103,5	103,7	
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	105,3	100,2	99,9	100,0	100,1	101,4	99,5	101,1	100,6	100,5	99,4	99,5	100,3	100,7	106,1	106,5		
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2	100,3	99,9	99,9	101,8	98,9	99,2	100,5	98,2	100,5	99,2	99,3	100,4	100,7	106,6	107,2		
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	100,3	100,1	99,9	99,1	100,0	99,1	100,0	99,1	100,0	99,8	100,2	100,3	100,3	106,6	107,1		
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	98,7	99,7	99,9	99,9	100,0	98,2	101,8	100,0	101,0	99,8	100,3	100,0	100,3	106,4	108,1		
c. chemizacyjne	103,6	109,3	103,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	98,2	101,8	100,0	101,0	99,8	100,3	100,0	100,3	106,2	106,2		
d. zbioru plodów	102,2	106,0	104,2	100,6	99,8	99,8	98,8	98,7	100,5	101,4	101,4	101,4	98,8	98,7	100,5	101,4	106,9	107,5		
2. usługi robocizny przy pracach polowych			104,5	100,3	100,2	99,8					107,7	101,0	99,0	100,0	98,9	100,7	102,4	101,5		
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	100,7	100,4	100,2	100,0	100,0	100,3	100,1	104,4	104,2		
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	100,2	100,2	99,9	100,0	103,6	100,2	100,9	100,5	100,4	100,0	100,0	100,5	99,8	106,0	106,2		
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	100,0	100,0	100,7	100,3	99,8	100,2	100,5	100,3	100,0	100,0	100,0	100,1	100,5	102,8	102,2		
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	103,5	100,2	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	100,1	99,9	100,1	101,9	101,8		
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	100,6	100,6	98,7	100,0	97,5	98,4	99,9	100,2	100,0	100,4	100,1	100,4	100,3	96,6	96,7		
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	101,4	99,9	99,6	100,1	101,0	99,5	99,7	100,5	100,1	100,3	100,5	100,0	100,0	101,8	103,0		
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,2	100,0	100,3	100,2	101,1	100,2	100,6	100,3	100,5	100,0	99,6	100,2	100,1	103,1	103,6		
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	99,7	100,4	100,0	99,8	99,5	100,6	100,2	100,8	100,1	100,9	100,6	100,6	100,2	103,1	100,9		
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	99,7	100,0	99,9	99,7	102,6	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	99,8	99,9	100,1	103,8	103,5		
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	99,5	99,7	99,9	100,1	102,4	100,2	99,7	99,7	99,7	99,9	99,8	100,1	99,9	101,3	100,6		
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	100,6	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,4	100,0	106,7	106,6		
- bankowe	100,1	107,9	95,6	98,6	99,0	99,2	100,2	97,7	99,4	98,2	98,7	99,1	99,6	99,4	99,5	99,8	90,5	88,4		
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	101,6	100,9		

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zbóż

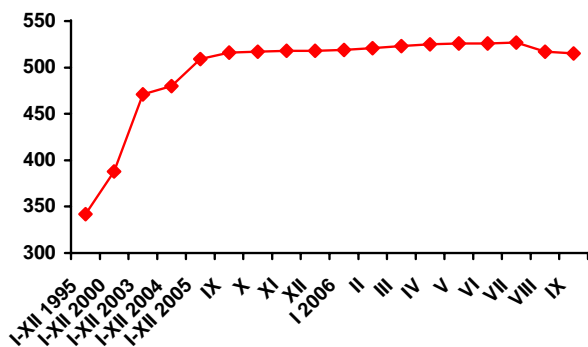
Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

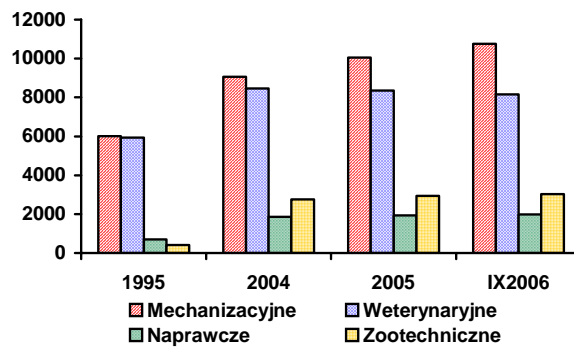
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003			2004			2005			2006												IX 06		I-IX 2006		
			I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII		I-XII	
			I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,0	2,0	2,0	2,0	76,9	100,0
Siew siewn. rzędów.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	1,7	1,7	1,7	77,3	100,0	
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,3	1,3	76,5	100,0	
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,4	1,4	77,8	100,0	
Zbiór zielonek steczk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210	220	216	216	216	216	216	216	216	240	239	242	242	242	242	242	242	242	251	251	114,1	112,6		
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	5,7	5,2	4,7	4,7	73,4	84,2	
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7	5,6	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	2,4	2,6	2,9	5,2	92,9	85,2	
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu	12,7	13,9	13,9	12,5	14,1	15,1	15,1	15,1	15,1	15,1	16,4	17,6	17,2	16,2	15,4	14,6	14,6	14,6	14,6	14,6	14,6	14,6	14,6	116,8	119,1	
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	50	49	49	49	49	49	48	49	49	51	51	52	51	51	51	51	52	51	51	51	102,0	102,0	
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	5,1	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,5	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,5	5,4	5,4	105,9	101,9	
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	30,3	32,4	33,7	33,7	33,7	33,7	34,6	36,4	34,7	35,3	35,2	32,9	30,0	27,7	28,8	28,8	30,0	27,7	28,8	28,8	95,0	102,2	
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	kg żyta	29	30	42	44	44	42	42	42	41	36	34	34	34	36	40	35	30	30	30	40	35	30	30	68,2	85,4	
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	75,0	100,0	
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,6	1,5	1,4	1,4	77,8	100,0	
Opłata projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	25,7	32,0	31,7	30,0	31,7	30,0	27,3	25,8	26,7	25,7	23,7	22,7	22,0	19,5	19,5	19,5	22,7	22,0	19,5	19,5	75,9	90,0	
Srutowanie na pasze	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	31	31	30	30	30	27	25	23	23	23	25	27	24	20	20	20	27	24	20	20	64,5	81,7	
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	6,3	6,7	7,3	7,2	7,2	8,3	8,5	8,2	8,3	8,3	7,8	7,0	6,4	6,7	6,7	6,7	7,0	6,4	6,7	6,7	106,3	114,9	
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	118	116	114	111	114	122	122	123	124	127	128	129	128	127	127	127	128	128	127	127	107,6	109,6	
Składka ubez. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	18,6	18,5	18,5	18,4	18,4	17,8	17,6	17,6	17,5	16,9	16,6	17,1	16,2	14,4	14,4	14,4	17,1	16,2	14,4	14,4	77,4	97,7	
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	16,6	17,1	17,2	17,1	16,4	16,4	16,5	15,6	15,5	15,4	15,2	15,9	14,9	14,1	14,1	14,1	15,9	14,9	14,1	14,1	84,9	91,2	
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	155	153	151	150	141	137	133	129	123	123	120	123	114	101	101	101	123	114	101	101	65,2	82,0	

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

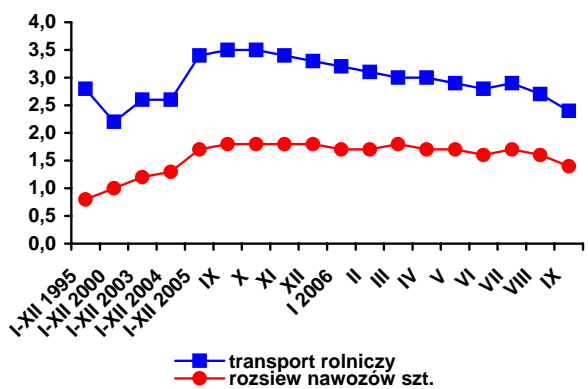
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

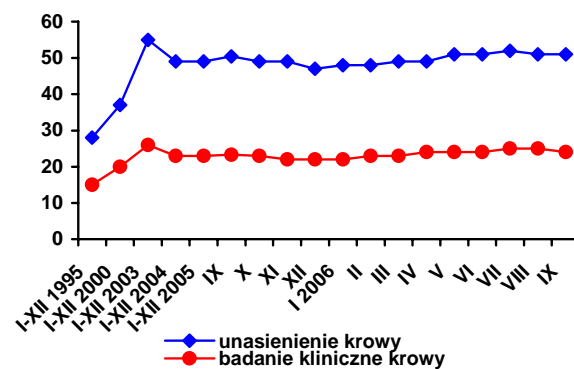
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

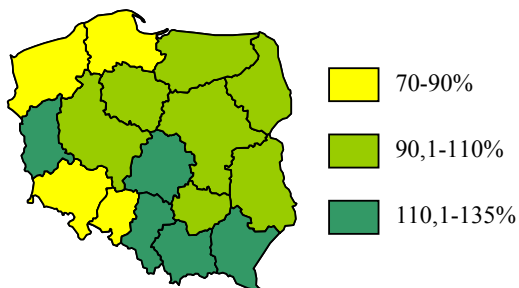
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

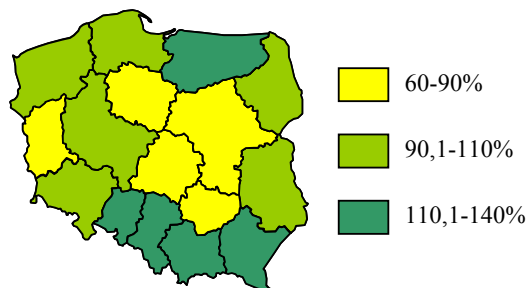
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Zróżnicowanie cen usług weterynaryjnych w okresie styczeń-wrzesień 2006 r. (Polska = 100)

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług zootechnicznych w okresie styczeń-wrzesień 2006 r. (Polska = 100)

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.